



SGS QUALIFOR
(Associated Documents)

Number:

AD 33-09

Version Date:

2016-03-16

Page:

1 of 126

Approved by:

Gerrit Marais

SGS QUALIFOR
FOREST MANAGEMENT GENERIC STANDARD
MEŽA APSAIMNIEKOŠANAS STANDARTS
2016

This checklist presents the SGS Qualifor standard for forest certification against the FSC Principles and Criteria. This standard forms the basis for:

- Development of a regional standard
- Scoping assessment
- Certification assessment
- Surveillance assessment
- Information to stakeholders on the assessment criteria used by SGS Qualifor

Šis dokuments ir noteiktais SGS Qualifor meža sertifikācijas standartus atbilstoši FSC Principiem un Kritērijiem. Šis standarts izmantojams par pamatu veicot:

- Darbības sfēras novērtēšanu
- Sertifikācijas novērtējumu
- Uzraudzības novērtējumu
- Sniegtot Informāciju ieinteresētajām pusēm par SGS Qualifor izmantotajiem novērtēšanas kritērijiem

PHYSICAL ADDRESS	International		Local
		Qualifor Programme SGS South Africa (Pty) Ltd Building 1 Harroldene Office Park 128 Western Serives Road Woodmead South Africa	SGS Latvija Ltd, SIA Katrīnas iela 5 Rīga Latvia/ Latvija
CONTACT	Person:	Gerrit Marais	Agnese Trojanovska
	Telephone:	+27 11 800-1000	+371 6732 6163
	Email :	forestry@sgs.com	Agnese.Trojanovska@sgs.com
	Web address:	WWW.SGS.COM/FORESTRY	WWW.SGS.COM/forestry

CHANGES SINCE THE PREVIOUS VERSION OF THE STANDARD

Section	Change	Date
Indicator/ Indikators 3.3.3.	Added/Pievienots jauns indikators	15.03.2016.
Indicator/Indikators 4.1.2	Added translation/ pievienots tulkojums uz latviešu valodu	15.03.2016.
Indicator/ Indikators 6.2.4	Revised/ Veiktas redakcionālas izmaiņas	15.03.2016.

ADAPTATION OF STANDARD TO MEET LOCAL REQUIREMENTS AND THRESHOLDS/ STANDARTA PIEMĒROŠANA VIETĒJĀM PRASĪBĀM UN APSTĀKĻIEM

The objective of local adaptation of the SGS Qualifor standard is to:

- i. Identify any aspects of the standard that may be in conflict with legal requirements in the area in which the standard is to be used, and if such a conflict is identified shall evaluate it for the purposes of certification in discussion with the involved or affected parties. Conflict only occurs where a legal obligation *prevents the implementation of* some aspect of the generic standard. It is not considered a conflict if the requirements of the generic standard exceed the minimum requirements for legal compliance;
- ii. identify any aspects of its generic standard, which specify performance thresholds lower than the minimum legal requirement in the country concerned. If any such differences are identified the relevant thresholds shall be modified to ensure that they meet or exceed the minimum national requirements.
- iii. add specific indicators (with appropriate means of verification if required) and/or cross-references to the identified documentation to evaluate compliance with key requirements of the national and local forest laws, administrative requirements and multi-lateral environmental agreements related to the FSC Principles 1 - 10.
- iv. take account of the national context with regards to forest management;
- v. take account of national environmental, social and economic perspectives;
- vi. ensure that the standard is applicable and practical in the country concerned;
- vii. ensure that the standard is applicable and practical to the size and intensity of management of the Forest Management Unit concerned;
- viii. address specific issues that are of general concern to any stakeholder group in the country concerned.

SGS QUALIFOR is not required to seek or develop a consensus with regard to the modification of our generic standard. SGS Qualifor will however make meaningful accommodation of stakeholder concerns and will be guided in this by:

- i. our knowledge of the indicators and means of verification that have been included in other, FSC-accredited, regional, national or sub-national standards, with regard to the issues raised;

SGS Qualifor standarta piemērošana vietējiem apstākļiem ir ar nolūku, lai:

- i. identificētu standarta prasības, kuras var būt pretrunā ar tās valsts likumdošanu, kurā standarts tiek pielietots, un šādas pretrunas konstatējot, lai tās sarunu ceļā izvērtētu ar sertifikācijā tieši iesaistītajām vai netieši skartajām pusēm. Kā pretrunas tiek uzskatītas situācijas, kad ar likumdošanu noteiktās prasības neļauj kādas standarta vispārējās prasības īstenošanu. Par pretrunu netiek uzskatītas situācijas, ja standarta vispārējās prasības pārsniedz likumdošanā noteiktās minimālās prasības;
- ii. identificētu standarta vispārējās prasības, kas nosaka izpildes rezultātus zemākus nekā noteiktās minimālās likumdošanas prasības valstī. Konstatējot šādas neatbilstības veicamas izmaiņas attiecīgajā prasībā, lai nodrošinātu atbilstību vai pārsniegtu minimālās nacionālās prasības.
- iii. papildinātu ar noteiktiem indikatoriem (ja nepieciešams, ar piemērotiem verifikatoriem) un/vai atsaucēm uz atbilstošu dokumentāciju, lai novērtētu atbilstību nacionālajām vai vietējām meža likumdošanas prasībām, administratīvajām prasībām un esošajām daudzpusējām vienošanām par vidi, kas saistītas ar FSC 1-10 principiem.
- iv. ņemtu vērā nacionālo specifiku mežu apsaimniekošanā;
- v. ņemtu vērā nacionālo apkārtējās vides, sociālo un ekonomisko nākotnes stratēģiju;
- vi. nodrošinātu, ka standarts ir piemērojams un praktiski izmantojams attiecīgajā valstī;
- vii. nodrošinātu, ka standarts ir piemērojams un praktiski izmantojams dažādiem mežu apsaimniekošanas vienību izmēriem un apsaimniekošanas intensitātēm;
- viii. norādītu asfēras (pazīmes), kas vispārēji attiecas uz kādu no ieinteresētajām pusēm attiecīgajā valstī.

SGS QUALIFOR neizvirza pašmērķi ar izmaiņām vispārējajā standartā panākt vienprātību. Taču SGS Qualifor veiks atbilstoši ieinteresēto pušu izteiktajiem viedokļiem pamatotus pielāgojumus, vadoties arī no:

- i. mūsu zināšanām par indikatoriem un vērtējumu verifikatoriem, kas ir iekļauti citviet, -FSC – akreditētos, reģionālos, nacionālos vai globālos standartos, ņemot vērā izvirzīto jautājumu;

- ii. advice provided in writing by the FSC National Initiative in the country concerned as to the likelihood that a proposed modification would have the support of the majority of the members of each chamber of an FSC working group active in that country;
- iii. advice provided in writing by an FSC Regional Office covering the country concerned, as to the likelihood that a proposed modification would have the support for the majority of FSC members of each chamber in the region.
- iv. the scale and intensity of forest management.

SGS QUALIFOR should be able to demonstrate that the requirements of the locally adapted generic standard are broadly in line with the requirements of other FSC-accredited national standards applicable to similar forest types in the region, and with any guidance received from an FSC National Initiative in the country concerned.

SGS Qualifor is not required to make further changes to the locally adapted standard used for an evaluation during the period of validity of the certificate except as necessary to bring it into compliance with any FSC Policies, Standards, Guidance or Advice Notes subsequently approved by FSC.

- ii. rakstiska ieteikuma no FSC Nacionālās Iniciatīvas attiecīgajā valstī, ņemot vērā varbūtību, ka piedāvāto ieteikumu atbalsta lielākajā daļai no FSC darba grupas katras sekcijas dalībniekiem, kuri valstī ir aktīvi;
- iii. rakstiska ieteikuma no FSC Reģionālā biroja, kas pārstāv attiecīgo valsti, ņemot vērā varbūtību, ka piedāvāto ieteikumu atbalsta lielākā daļai no FSC katras sekcijas biedriem attiecīgajā reģionā;
- iv. mežu apsaimniekošanas apmēriem un intensitātes.

SGS QUALIFOR uzskatāmi jārāda, ka vietējiem apstākļiem piemērotās vispārējā standarta prasības kopumā atbilst citiem FSC akreditētajiem nacionālajiem standartiem, kuri noteikti līdzīgiem meža tipiņiem reģionā un atbilst jebkādam saņemtām norādēm no attiecīgās valsts FSC Nacionālās Iniciatīvas .

SGS Qualifor apņemas neveikt papildus izmaiņas vietējā piemērotajā standartā, kuru izmanto novērtēšanai, sertifikāta derīguma termiņa laikā, izņemot, ja ir nepieciešams īstenot no jauna FSC apstiprinātas FSC politikas, standartus, norādes vai konsultatīvās norādes.

LAYOUT OF THE STANDARD/ STANDARTA IZKĀRTOJUMS::

The standard follows the FSC Principles and Criteria of Forest Stewardship (January, 2000). The Standard is divided into 10 sections, each corresponding to one of the FSC principles with the criteria listed underneath each principle. Refer to the diagramme on the next page for further clarification.

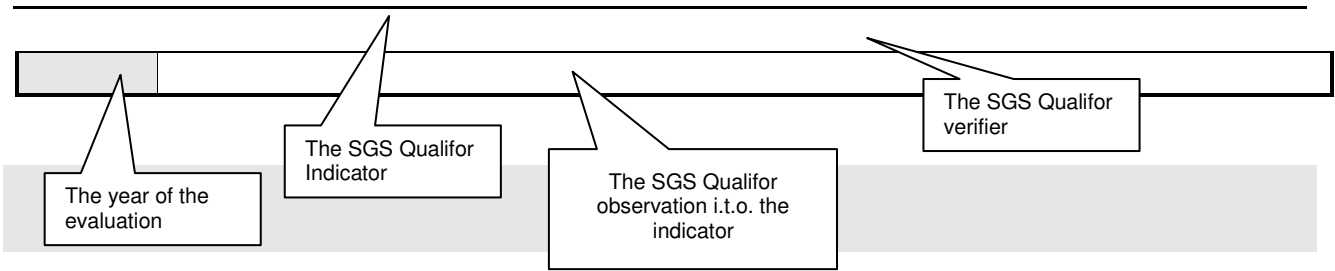
Each page of the standard is divided into 3 columns. The standard also serves as the checklist that is used during an assessment and for every criterion the following is provided:

Standarts atbilst FSC Meža Uzraudzības principiem un kritērijiem (2000. gada janvāris). Standarts ir sadalīts 10 daļās, no kurām katra attiecīgi ir kā viens FSC princips ar tālāk izklāstītajiem kritērijiem šim principam. Detalizēts izskaidrojums ir dots turpmāk uzrādītajā tabulā.

Katra lapaspuse standartā ir sadalīta 3 slejās. Standartu var arī lietot kā pārbaudes veidlapu, kas izmantojama novērtēšanā un katram kritērijam ir paredzēts sekojošais:

<p>The Qualifor Requirement: Indicator Qualifor prasība: indikators</p>	<p>This outlines the norm or indicators that Qualifor requires for compliance with the specific FSC criterion. A potential source of information or evidence that allows an auditor to evaluate compliance with an indicator. Some indicators make a distinction between the requirements for “normal” forests and SLIMF operations (Small and Low Intensity Managed Forests).</p> <p>Tas norāda Qualifor noteikto normu vai indikatorus, lai atbilstu noteiktiem FSC kritērijiem. Tas ir iespējama informācijas avots vai pierādījums, pēc kuriem auditors novērtē atbilstību indikatoram. Atsevišķiem indikatoriem ir atšķirīgas prasības „parastiem” mežiem un ar (SLIMF) darbībām (Mazi un ar zemu intensitāti apsaimniekoti meži).</p>
<p>Verifiers Vērtējumi</p>	<p>Verifiers are examples of what the SGS assessor will look for to ascertain if the specific norm or indicator has been met. This list is not exhaustive and the assessor may use other means of verifying the relevant indicator.</p> <p>Vērtējumi ir piemēri, kurus SGS vērtētājs izvērtēs, lai pārliecinātos par pieprasītās normas vai indikatora izpildi. Šis saraksts nav pilnīgs un vērtētājs var izmantot citus veidus vai verifikatorus, vērtējot attiecīgo indikatoru.</p>
<p>Guidance Norādes</p>	<p>Guidance is written in <i>italics</i> and assists the assessor in understanding the requirement of the specific indicator.</p> <p>Norādes ir rakstītas slīprakstā un tās palīdz vērtēt noteiktās indikatora prasības.</p>

<p>PRINCIPLE 1. COMMUNITY RELATIONS AND WORKER’S RIGHTS:</p> <p>Forest management operations shall maintain or enhance the long-term social and economic well being of forest workers and local communities.</p>		<p>The FSC Criterion</p>
<p>Criterion 4.1: The communities within, or adjacent to, the forest management area should be given opportunities for employment, training, and other services</p>		
<p>Indicator 4.1.6</p> <p>Policies and procedures and the implementation thereof make qualifications, skills and experience the basis for recruitment, placement, training and advancement of staff at all levels</p> <p><u>SLIMF:</u> Employees are not discriminated in hiring, advancement, dismissal remuneration and employment related to social security</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>No evidence of discrimination on the basis of: race, colour, culture, sex, age, religion, political opinion, national extraction or social origin</i></p> <p>Employment policies and procedures.</p> <p>Interviews with Forest Managers, workers and Labor Union representatives.</p> <p><u>SLIMF:</u> Interviews with workers and contractors</p>	<p>An SGS Qualifor Guideline (Italics)</p>



THE STANDARD/STANDARTS

PRINCIPLE 1. COMPLIANCE WITH LAWS AND FSC PRINCIPLES:

Forest management shall respect all applicable laws of the country in which they occur and international treaties and agreements to which the country is a signatory, and comply with all FSC Principles and Criteria

Criterion 1.1 Forest management shall respect all national and local laws and administrative requirements

Indicator 1.1.1

There is no evidence of significant non-compliance with all national and local laws and administrative requirements

Latvia:

- The forest manager shall comply with laws and regulations issued by the state and municipal authorities in force in the RL.
- All employees and subcontractors involved in forest management, according to their job responsibilities, shall fulfill the requirements of the binding laws and regulations in force in the RL.
- The forest manager shall record in writing non-compliances with the requirements of laws and regulations identified by the forest manager or by a third party in the previous five years.
- The forest manager shall perform corrective actions in cases when non-compliances with the laws and regulations are indicated.

Nav vērojamas būtiskas neatbilstības valsts un vietējās likumdošanas, kā arī administratīvo prasību ievērošanā.

Latvija:

- Meža apsaimniekotājs ievēro LR spēkā esošos valsts un pašvaldību iestāžu izdotos normatīvos aktus.
- Meža apsaimniekošanā iesaistītās personas un uzņēmumi, atbilstoši saviem darba pienākumiem, pilda saistošo LR spēkā esošo normatīvo aktu prasības.
- Pēdējo piecu gadu laikā atklātās neatbilstības normatīvo aktu prasībām, ko identificē meža apsaimniekotājs vai trešās puses, meža apsaimniekotājs dokumentē rakstiski.
- Meža apsaimniekotājs veic korektīvus pasākumus gadījumos, kad tiek konstatētas neatbilstības normatīvajiem aktiem.

Verifiers & Guidance:

Interviews with and information supplied by regulatory authorities, other stakeholders and Forest Managers.

Control of required legal documentation. policies, operational procedures and standards demonstrate compliance with requirements.

SLIME:

The forest manager knows what the legislation requires.

Field observation and documentation available show that legislation is being complied with in-field.

A legal non-compliance will be considered "significant" if:

- it has been allowed to persist or remain for a period of time that would normally have allowed detection; and/or*
- it is an intentional or a blatant/self-evident disregard for the law.*

A legal non-compliance will not be considered "significant" if the deviation is short-term, unintentional and without significant damage to the environment.

In case non-compliance is identified, corrective actions are implemented

Interviews with authorities, controlling bodies, stakeholders, field observations.

Informācija no pārraudzības institūcijām, citām ieinteresētajām pusēm un meža apsaimniekotāja, kā arī to piestādītā informācija. Oficiālās dokumentācijas, politiku, instrukciju un standartu kontrole, kuri demonstrē prasību izpildi.

SLIME:

Meža apsaimniekotājs pārzin spēkā esošo likumdošanu.

Novērojumi dabā un pieejamā dokumentācija liecina par likumdošanas ievērošanu apsaimniekojamā teritorijā.

Likumdošanas neievērošana tiek uzskatīta par „nozīmīgu”, ja:

- tā ilglaicīgi pieļauta vai saglabājusies, un tās atklāšana nav sarežģīta; un/ vai*
- tā ir radīta ar apzinātu vai acīmredzamu/ pašsaprotamu rīcību.*

Likumdošanas neievērošanu var neuzskatīt par „nozīmīgu”, ja tā ir īslaicīga, neapzināta un bez nozīmīgiem kaitējumiem videi.

Korektīvās darbības jāsteno, ja konstatētas neatbilstības

Intervijas ar pārvaldes un kontroles iestādēm, ieinteresētām pusēm, apskate dabā.

<p>Indicator 1.1.2</p> <p>Forest managers shall demonstrate awareness with relevant codes of practice, operational guidelines and other accepted norms or agreements.</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> The forest manager shall have procedures ensuring that the activities of employees and subcontractors involved in forest management comply with the requirements of laws and regulations. The forest manager shall comply with nationally approved programmes, plans and strategies for sustainable use of resources including those for biological diversity. <p>Meža apsaimniekotājam jādemonstrē sapratne iekšējām procedūrām, kārtībām, vadlīnijām.</p> <p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> Meža apsaimniekotājam ir procedūras, kas nodrošina, ka iesaistīto personu un apakšuzņēmēju darbība meža apsaimniekošanā atbilst normatīvo aktu prasībām. Meža apsaimniekotājs ievēro nacionālā līmenī apstiprinātās programmas, plānus un stratēģijas resursu ilgtspējīgas izmantošanas jomā, t.sk., bioloģiskās daudzveidības 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with Forest Managers and field observations.</p> <p>List of applicable laws, regulations and national guidelines, plans and strategies.</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un apsaimniekojamās teritorijas apskate dabā</p> <p>LR teritorijā spēkā esošo normatīvo aktu saraksts.</p>	
<p>Indicator 1.1.3</p> <ul style="list-style-type: none"> Forest managers shall demonstrate compliance with relevant codes of practice, operational guidelines and other accepted norms or agreements. Meža apsaimniekotājam ir jādemonstrē atbilstība attiecīgiem darba kodeksiem, operatīvām vadlīnijām un citām pieņemām nomām vai līgumiem. 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with Forest Managers and field observations.</p> <p>List of applicable laws, regulations and national guidelines.</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un apsaimniekojamās teritorijas apskate dabā</p> <p>LR teritorijā spēkā esošo normatīvo aktu saraksts.</p>	
<p>Criterion 1.2 All applicable and legally prescribed fees, royalties, taxes and other charges shall be paid</p>		
<p>Indicator 1.2.1</p> <p>There is evidence that required payments have been made.</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> The forest manager shall settle all applicable payments in good faith. The forest manager shall pay all fees, taxes and other charges. <p>Pierādījumi, ka veikti nepieciešamie maksājumi.Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> Meža apsaimniekotājam ir jābūt 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Invoices, tax returns, receipts.</p> <p>Interviews with and information supplied by regulatory authorities and other stakeholders.</p> <p>No evidence of non-payment</p> <p>Rēķini, nodokļu deklarācijas, čeki.</p> <p>Informācija no pārraudzības institūcijām un citām ieinteresētajām pusēm, un pārrunas ar tiem.</p> <p>Nav pierādījumu par neveiktiem maksājumiem.</p>	

<p>labticīgam jebkuru saistošo maksājumu veicējam.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meža apsaimniekotājs nomaksā visus nodokļus, nodevas un citus maksājumus. 	
<p>Indicator 1.2.2</p> <p>Provision has been made to meet the costs of future fees</p> <p>Veikti pasākumi, lai nodrošinātu turpmāk paredzamo maksājumu apmaksu.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Specific provisions in financial planning and long-term budgets.</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>Forest manager can explain how future costs will be provided for. Paredzēta īpaša rezerve finanšu plānojumā un ilgtermiņa budžetos.</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>Meža apsaimniekotājs var izskaidrot, kā tiks apmaksāti turpmāk paredzamie maksājumi.</p>
<p>Criterion 1.3</p> <p>In signatory countries, the provisions of all the binding international agreements such as CITES, ILO conventions, ITTA, and Convention on Biological Diversity, shall be respected.</p>	
<p>Indicator 1.3.1</p> <p>There is implementation of the requirements of the Convention of International Trade in Endangered Species (CITES) and controls in place to ensure continuing compliance with such</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>There is awareness of any local species that are covered by the requirements of the Convention of International Trade in Endangered Species (CITES) and controls in place to ensure continuing compliance with such</p> <p>Latvia:</p> <p>The forest manager shall be informed about all regulations applicable to forest management and included in all binding international treaties and agreements to which Latvia is signatory and/or which are listed in Annex 2 of the Latvian FSC Standard.</p> <p>Ir atbilstība prasībām, ko nosaka CITES (Vašingtonas) Konvencija par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām, šīs prasības tiek ievērotas, kā arī pastāv atbilstoši kontroles mehānismi, kas nodrošina nepārtrauktu atbilstību šīm prasībām.</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>Ir zināšanas par vietējā teritorijā esošām sugām, kuras ietvertas CITES (Vašingtonas) Konvencijā par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām un pastāv kontroles mehānismi, lai nodrošinātu konvencijas prasību nepārtrauktu izpildi.</p> <p>Latvija:</p> <p>Meža apsaimniekotājs ir informēts par visiem noteikumiem, kas ir piemērojami meža apsaimniekošanā, un, kas ietverti visos saistošajos starptautiskajos līgumos un</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with Forest Managers</p> <p>Operational documentation</p> <p>Required licenses are in place</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem</p> <p>Darba dokumentācija</p> <p>Pieejamas nepieciešamās atļaujas</p>

vienošanās, kuras Latvija ir parakstījusi un/vai uzskaitītas Latvijas FSC standarta 2. pielikumā.	
Indicator 1.3.2	Verifiers & Guidance:
<p>Forest Managers have implemented controls to ensure continuing compliance with the International Labour Organisation (ILO) conventions that apply to their operations. ILO 87 and 98 are minimum requirements for certification.</p> <p>SLIMF:</p> <p>Forest Managers have implemented controls to ensure continuing compliance with national legislation relating to labour matters</p> <p>Meža apsaimniekotāji ir ieviesuši kontroles mehānismus, lai nodrošinātu atbilstību Starptautiskās Darba Organizācijas (ILO) konvencijām, kuras attiecas uz meža apsaimniekotāju darbībām. Sertifikācijas minimālās prasības ir atbilstība ILO 87 un 98.</p> <p>SLIMF:</p> <p>Meža apsaimniekotāji ir ieviesuši kontroles mehānismus, lai nodrošinātu nepārtrauktu atbilstību nacionālajai darba likumdošanai.</p>	<p>Interviews with Forest Managers, workers, contractors, labour unions and regulatory authorities.</p> <p>Review of policies, procedures and personnel records.</p> <p>Public available international agreements list.</p> <p>Note: Laws and regulations of RL do not include requirements of all ratified international treaties and agreements. RL has not ratified some of the ILO Conventions which must be complied with in all FSCcertified forests but their requirements are included under FSC Principle 4, 6 and 9.</p> <p>SLIMF:</p> <p>Forest Managers are aware of the requirements and there are no objective evidence of non-compliance.</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem, darbiniekiem, līgumdarbu izpildītājiem, arodbiedrībām un valsts pārraudzības institūcijām</p> <p>Politiku, procedūru un darbinieku dokumentācijas pārbaude.</p> <p>Pastāv publiski pieejams. saistošo starptautisko vienošanos saraksts.</p> <p>Piezīme:</p> <p>LR normatīvajos aktos nav iekļautas visu ratificēto starptautisko līgumu prasības. LR nav ratificētas dažas no ILO konvencijām, kuras jāievēro visos FSC sertificētos mežos, bet to prasības ietvertas zem FSC 4., 6. un 9. principa.</p> <p>SLIMF:</p> <p>Meža apsaimniekotāji pārzina prasības un nav pierādījumi objektīvām neatbilstībām.</p>
Indicator 1.3.3	Verifiers & Guidance:
<p>(Not applicable to SLIMF)</p> <p>Forest Managers have implemented controls to ensure continuing compliance with ITTA.</p> <p>Nav attiecināms uz SLIMF</p> <p>Meža apsaimniekotāji ir ieviesuši kontroles mehānismus, lai nodrošinātu nepārtrauktu atbilstību ITTA</p>	<p>Interviews with Forest Managers, regulatory authorities and other stakeholders.</p> <p>Review of policies, procedures and records</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem, valsts pārraudzības institūcijām un citām ieinteresētajām pusēm</p> <p>Politiku, procedūru un citu dokumentu pārbaude</p>
Indicator 1.3.4	Verifiers & Guidance:
<p>(Not applicable to SLIMF)</p> <p>Forest Managers have implemented controls to ensure continuing compliance with the International Biodiversity Convention.</p> <p>(Nav attiecināms uz SLIMF)</p> <p>Meža apsaimniekotāji ir ieviesuši kontroles mehānismus, lai nodrošinātu nepārtrauktu atbilstību Konvencijai par bioloģisko daudzveidību.</p>	<p>Interviews with Forest Managers, regulatory authorities and other stakeholders.</p> <p>Review of policies, procedures and records.</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem, valsts pārraudzības institūcijām un citām ieinteresētajām pusēm</p> <p>Darbības plānu, procedūru un citu dokumentu pārbaude</p>

Criterion 1.4 Conflicts between laws, regulations and the FSC Principles and Criteria shall be evaluated for the purposes of certification, on a case-by-case basis, by the certifiers and the involved or affected parties	
Indicator 1.4.1	Verifiers & Guidance:
<p>Any identified conflicts are brought to the attention of SGS and involved or affected parties.</p> <p>The forest manager shall consult the Latvian Forest Certification Council about possible solutions and interpretation of the Latvian FSC Standard in order to eliminate non-compliances indicated in accordance with indicator 1.4.1.</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> The forest manager shall record all identified conflicts between the laws and regulations of the RL, the FSC P&C and international treaties. <p>Par visiem identificētajiem konfliktiem tiek ziņots SGS un iesaistītajām vai ietekmētajām pusēm.</p> <p>Meža apsaimniekotājs konsultējas ar sertifikācijas organizācijām un/vai biedrību „Latvijas Mežu sertifikācijas padome” par iespējamiem risinājumiem un Latvijas FSC standarta interpretāciju ar mērķi novērst saskaņā ar indikatoru 1.4.1 identificētās neatbilstības.Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> Meža apsaimniekotājs dokumentē visas identificētās FSC P&C, LR normatīvo aktu un starptautisko saistību savstarpējās neatbilstības. 	<p><i>SGS will assess the conflict and advise on resolution thereof, where such were possible.</i></p> <p>Interviews with Forest Managers and other stakeholders.</p> <p><i>SGS izvērtēs konfliktu un ieteiks tā atrisināšanas veidu, gadījumos, kad tas būs iespējams.</i></p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un citām ieinteresētajām pusēm</p>
Criterion 1.5 Forest management areas should be protected from illegal harvesting, settlement and other unauthorised activities	
Indicator 1.5.1	Verifiers & Guidance:
<p>Forest Managers have taken effective measures to monitor, identify and control illegal harvesting, settlement and other unauthorised activities.</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> Upon discovering illegal activities (e.g. illegal harvesting, construction and other unauthorized activities) the forest manager shall immediately inform the competent state and/or municipal agencies and record the respective incident. The forest manager shall assess the need for corrective and preventive measures. <p>Meža apsaimniekotāji ir veikuši efektīvus pasākumus, lai kontrolētu, atklātu un uzraudzītu nelikumīgu mežizstrādi, būvniecību (apmešanos) vai citas neatļautas darbības.</p> <p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> Atklājot nelegālas darbības (piemēram, nelikumīgu koku ciršanu, būvniecību un 	<p>Field observations show no damage from unauthorised or illegal activities</p> <p>Manager's explanation of protection/ prevention activities e.g. signs, gates, patrols, etc</p> <p>Copies of reports made to the authorities of problem activities</p> <p>Boundaries are known to the manager and local communities and are easily identified in the field.</p> <p>Boundaries are marked in areas where there is a high risk of encroachment.</p> <p>Apsaimniekojamās teritorijas apskatē dabā netiek konstatēti neatļautu vai nelegālu darbību izraisīti bojājumi.</p> <p>Apsaimniekotāja skaidrojums par aizsardzības/preventīvajām darbībām, piem. zīmes, barjeras, patruļas utt.</p> <p>Attiecīgajām valsts iestādēm nosūtīto ziņojumu kopijas par problēmsituācijām.</p> <p>Apsaimniekotājs un vietējā sabiedrība zina teritorijas robežas un tās viegli ir identificējamas dabā.</p> <p>Robežas ir iezīmētas dabā platībām, kurām ir paaugstināts robežu pārkāpšanas risks.</p>

<p> citas neatļautas darbības), nekavējoties tiks informētas kompetentās valsts un/vai pašvaldību iestādes un tiks dokumentēts attiecīgais notikums.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meža apsaimniekotājs novērtē vajadzību pēc korektīvajiem un preventīvajiem pasākumiem. 	
<p>Indicator 1.5.2</p> <p>There are adequate personnel and surveillance resources to control such activities</p> <p>Ir pieejams attiecīgs personāls un resursi, lai kontrolētu šādas aktivitātes</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Staff records and records of security incidences</p> <p>Field observations provide no evidence of ongoing illegal activities</p> <p>Darbinieku pieraksti un nelaimes gadījumu pieraksti</p> <p>Lauka apmeklējumi, lai nodrošinātu pierādījumus, ka nelegālas darbības nenotiek</p>
<p>Criterion 1.6 Forest managers shall demonstrate a long-term commitment to adhere to the FSC Principles and Criteria</p>	
<p>Indicator 1.6.1</p> <p>There is a publicly available policy endorsed by the owner/most senior management explicitly stating long term commitment to forest management practices consistent with the FSC Principles and Criteria</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>The forest manager has plans to manage the forest in the long term in a way that is compatible with the FSC Principles and Criteria</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The forest manager's long-term commitments to adhere to the FSC Principles and Criteria shall be publicly available. • The forest manager have disclosed all forest territories in their possession including both – certified and non-certified. <p>Publiski pieejams īpašnieka/ vadības apstiprināts skaidri formulēts darbības plāns (politika) par ilgtermiņa nodomiem attiecībā uz FSC principu un kritēriju ievērošanu meža apsaimniekošanā.</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>Meža apsaimniekotājam ir plāns par ilgtermiņa meža apsaimniekošanu atbilstoši FSC principiem un kritērijiem.</p> <p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meža apsaimniekotāja ilgtermiņa saistības ievērot FSC principus un kritērijus ir publiski pieejamas. • Meža apsaimniekotājs ir publiskojis informāciju par visām savā valdījumā esošajām meža teritorijām, tai skaitā gan sertificētām, gan nesertificētām. 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Written policy with appropriate statement is available</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>The management plan</p> <p>Plans (written or informal) for investment, training, and sharing of income or other benefits</p> <p>Past management has been compatible with the P&C</p> <p>Politika pieejama dokumenta formātā un attiecīgi apstiprināta</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>Apsaimniekošanas plāns</p> <p>Investīciju, apmācību un paredzēto ienākumu vai citu ieguvumu plāni (dokumenti vai brīvā formā)</p> <p>Pēdējās meža apsaimniekošanas darbības atbilst FSC principiem un kritērijiem</p>

<p>Indicator 1.6.2</p> <p>(Not applicable to SLIMF) The policy is communicated throughout the organisation (including to contractors) and to external stakeholders (Nav piemērojams SLIMF) Ar politiku ir iepazīstināta visa organizācija (ieskaitot kontraktorus), kā arī ārējās ieinteresētās puses</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with Forest Managers, workers and stakeholders. Evidence of distribution of policy to stakeholders. Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem, darbiniekiem un ieinteresētajām pusēm. Pierādījumi par politikas izplatīšanu ieinteresētajām pusēm.</p>
<p>Indicator 1.6.3</p> <p>Where the owner/manager has some responsibility for forest lands not covered by the certificate, then there is a clear long term commitment to managing all forests in the spirit of the FSC P&C Nesertificētās meža platībās, par kurām īpašniekam/ apsaimniekotājam ir kāda atbildība, vērojami ilgtermiņa nodomi mežu apsaimniekošanu veikt pēc FSC principu un kritēriju būtības.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>The applicant for certification must make a full disclosure of all forest areas over which the applicant has some responsibility, whether as owner (including share or partial ownership), manager, consultant or other responsibility. The disclosure shall be documented in the main assessment report. You must record full details of ownership, forest name, type, total and forest area (ha) and location for each such forest. This information must be made available to stakeholders as part of the consultation process.</i></p> <p><i>When the evaluation does not include all the forest areas in which the applicant is involved, the applicant must explain the reasons for this, and the reasons must be documented in the main assessment report.</i></p> <p>Evidence of such other forest lands. Policies Interviews with Forest Managers. <i>Sertifikācijas pieteikumā pieteicējam pilnībā jāuzrāda visas meža platības, par kurām tam ir kāda atbildība kā īpašniekam (ieskaitot akcijas vai daļējas īpašumtiesības) vai kā apsaimniekotājam, konsultantam vai cita veida atbildība. Šis fakts jānorāda sertifikācijas pamatnovērtējuma ziņojumā. Auditoram detalizēti jānorāda katra šāda meža īpašumtiesības, meža īpašuma nosaukums, tips, kopējā un meža platība (ha) un atrašanās vieta. Šai informācijai jābūt pieejamai ieinteresētajām pusēm kā obligāta konsultācijas procesa sastāvdaļa.</i> <i>Novērtēšanā neiekļaujot visas meža platības, ar kurām sertifikācijas pieteicējs ir saistīts, pieteicējam jāpamato tā iemesli, un šie iemesli jānorāda sertifikācijas pamatnovērtējuma ziņojumā.</i> Pierādījumi par citām šādām meža platībām. Politikas. Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem. Apskate dabā</p>
<p>Indicator 1.6.4</p> <p>Management of forest areas identified in terms of 1.6.34 complies with the latest FSC Partial Certification Policy Meža platības, kuras identificētas atbilstoši 1.6.34., apsaimniekotas atbilstoši pēdējai FSC Daļējās Sertifikācijas politikai</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with Forest Managers, policies, procedures and field observations. Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem, politiku un procedūru pārbaude, apsaimniekojamās platības apskate dabā,</p>

PRINCIPLE 2. TENURE AND USE RIGHTS RESPONSIBILITIES:	
Long-term tenure and use rights to the land and forest resources shall be clearly defined, documented and legally established.	
Criterion 2.1 Clear evidence of long-term forest use rights to the land (e.g. land title, customary rights or lease agreements) shall be demonstrated	
Indicator 2.1.1	Verifiers & Guidance:
<p>There is documentation showing the owner/manager's legal rights to manage the land and/or utilise forest resources</p> <p>Latvia: The forest manager shall have documented forest use rights to the land.</p> <p>Pastāv dokumentācija, kura apliecina īpašnieka/apsaimniekotāja likumīgās tiesības apsaimniekot zemi un/vai meža resursu izmantošanu.</p> <p>Latvija: Meža apsaimniekotājam ir dokumenti, kas apliecina meža zemes lietošanas tiesības</p>	<p>Documentation with appropriate legal status.</p> <p>Maps clearly indicating the boundaries of the FMU.</p> <p>Latvia: Property borders are marked or otherwise clearly delineated. Field inspection.</p> <p>Dokumentācija ar atbilstošu juridisko statusu.</p> <p>Kartes, kurās skaidri norādītas meža apsaimniekojamās teritorijas (MAAT) robežas.</p> <p>Latvija: Īpašuma robežas atzīmētas vai citādi skaidri norādītas.</p> <p>Apskate dabā.</p>
Indicator 2.1.2	Verifiers & Guidance:
<p>The FMU is committed to long-term forest management of at least one rotation length or harvest cycle.</p> <p>Latvia: Forest managers applying for certification of property with multiple owners shall ensure that all owners agree observe the Latvian FSC Standard.</p> <p>Meža apsaimniekojamās teritorijas apsaimniekošanā ir saistības par ilgtermiņa meža apsaimniekošanu vismaz viena rotācijas cikla vai mežizstrādes cikla periodā.</p> <p>Latvija: Meža apsaimniekotāji, piesakot sertifikācijai īpašumu, kas pieder vairākiem īpašniekiem, nodrošina, ka visi īpašnieki apņemas ievērot Latvijas FSC standarta prasības.</p>	<p>Forest Policies and management plans make clear reference to management objectives that support this indicator 2.1.2..</p> <p>Meža politikas un apsaimniekošanas plāni skaidri norāda uz apsaimniekošanas mērķiem, kas saskan ar 2.1.2. indikatoru.</p>
Indicator 2.1.3	Verifiers & Guidance:
<p>Where the Forest Manager does not have legal title, the owner/government does not impose constraints that prevent compliance with the SGS Qualifor standard or the objectives of the management plan.</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> The forest manager shall respect property boundaries and avoid damage to neighbouring properties. In case the measurement of land boundaries has not been completed the forest manager shall apply a precautionary approach to ensure that 	<p>Provisions in agreement for tenure.</p> <p>FMU management plans.</p> <p>FMU long term strategies.</p> <p>Nosacījumi īpašumtiesību līgumā.</p> <p>Apsaimniekojamās teritorijas apsaimniekošanas plāni.</p> <p>Apsaimniekojamās teritorijas ilgtermiņa stratēģijas.</p>

<p>outer boundaries are respected.</p> <p>Platībās, kur meža apsaimniekotājam nav likumīgu īpašumtiesību, īpašnieks/valsts institūcijas neuzliek ierobežojumus, kas traucētu nodrošināt atbilstību SGS Qualifor standartam vai apsaimniekošanas plāna mērķiem</p> <p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meža apsaimniekotājs ievēro īpašumu robežas un izvairās no kaitējumu nodarīšanas kaimiņu īpašumiem. • Ja teritorijai nav pabeigta zemes robežu uzmērīšana, meža apsaimniekotājs piemēro piesardzības principu, lai nodrošinātu, ka tiek ievērotas ārējās robežas. 	
<p>Criterion 2.2 Local communities with legal or customary tenure or use rights shall maintain control, to the extent necessary to protect their rights or resources, over forest operations unless they delegate control with free and informed consent to other agencies.</p>	
<p>Indicator 2.2.1</p> <p>All existing legal or customary tenure or use rights that local communities have within the FMU shall be documented and mapped</p> <p>Latvia:</p> <p>Forest manager shall impose no groundless restrictions on free access to forest and forest non-wood resource utilisation on a non-profit basis.</p> <p>Visām eksistējošās likumiskās vai tradicionālās vai lietošanas tiesības, kas pastāv vietējās sabiedrībās meža apsaimniekošanas vienībās jābūt dokumentētām un kartētām.</p> <p>Latvijā:</p> <p>Meža apsaimniekotājs nav noteicis nepamatotus ierobežojumus brīvai pieejai mežam un nekoksnes resursu ieguvei individuālam patēriņam.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Documentation showing acknowledgement by forest management of such agreements and maps.</p> <p>Interviews with Forest Managers and consultation with local community representatives.</p> <p>Dokumentācija, kas parāda šādu līgumu un karšu meža apsaimniekošanas atzīšanu.</p> <p>Intervijas ar mežā apsaimniekotājiem un konsultācijas ar vietējo sabiedrību pārstāvjiem</p>
<p>Indicator 2.2.2</p> <p>Forest planning and operations will be subject to these tenure or use rights unless such have been delegated to other agencies.</p> <p>Meža plānošana un darbības notiek saskaņā ar šīm zemes īpašuma vai lietojuma tiesībām, ja vien tādas nav deleģējušas citām aģentūrām.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Forest management plans</p> <p>Field observations</p> <p>Meža apsaimniekošanas plāns</p> <p>Lauka apmeklējums</p>
<p>Indicator 2.2.3</p> <p>Where communities have delegated control of their legal or customary tenure or use rights, or part thereof, this can be confirmed by documented agreements and/or interviews with representatives of the local communities</p> <p>Kad sabiedrības ir deleģējušas kontrolēt savas</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Written agreements.</p> <p>Free and informed consent communicated by representatives of local communities.</p> <p>Clear evidence of payment for tenure or use rights.</p> <p>Parakstītās vienošanās.</p> <p>Vietējo sabiedrību pārstāvji paziņo par brīvu un apzinātu</p>

<p>zemes īpašuma vai lietojuma tiesības, vai tās daļu, to var apstiprināt dokumentētas vienošanās un/vai pārrunas ar pārstāvjiem no vietējām sabiedrībām.</p>	<p>piekrišanu. Skaidri pierādījumi par zemes īpašuma vai lietojuma tiesību samaksu.</p>
<p>Indicator 2.2.4</p> <p>Allocation, by local communities, of duly recognized legal or customary tenure or use rights to other parties is documented, with evidence of free and informed consent</p> <p>Vietējo sabiedrību sadalījums (ar tiesiskā valdījuma vai zemes lietojuma tiesību piešķiršanu citām pusēm) ir dokumentēts, pieradot brīvu un apzinātu piekrišanu.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with local communities. Written agreements. Free and informed consent communicated by representatives of local communities. Pārrunas ar vietējām sabiedrībām. Parakstītās vienošanās. Vietējo sabiedrību pārstāvji paziņo par brīvu un apzinātu piekrišanu.</p>
<p>Indicator 2.2.5</p> <p>The forest is accessible to local rights holders.</p> <p>Mežs ir pieejams vietējām sabiedrībām</p> <p>Latvia: The forest manager shall inform the public about the restrictions on free access in the forest territory. Mežs ir pieejama vietējiem tiesību turētājiem tādā mērā, ka no meža ekoloģiskā funkcija nav apdraudēta.</p> <p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meža apsaimniekotājs informē sabiedrību par noteiktajiem ierobežojumiem brīvai pieejai meža teritorijai. 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Management Plans Interviews with local communities. Meža apsaimniekošanas plāni Intervijas ar vietējām sabiedrībām</p>
<p>Indicator 2.2.6</p> <p>Monitoring results show no significant impacts caused by access taking place in terms of 2.2.5</p> <p>Uzraudzības rezultātpārāda neievērojamu ietekmi, kuru cēlonis ir pieejamība, kas ir noteikta punktā 2.2.5.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Monitoring records Inspection of areas/resources where access and/or use has taken place. Uzraudzības rezultāti Vietu/resursu pārbaude, kur notikusi pieeja un/vai lietošana.</p>
<p>Criterion 2.3 Appropriate mechanisms shall be employed to resolve disputes over tenure claims and use rights. The circumstances and status of any outstanding disputes will be explicitly considered in the certification evaluation. Disputes of substantial magnitude involving a significant number of interests will normally disqualify an operation from being certified</p>	
<p>Indicator 2.3.1</p> <p>Documented procedures to resolve tenure claims and use right disputes are in place where any potential for such conflicts does exist</p> <p>SLIMF:</p> <p>There are no major unresolved disputes relating to tenure and use rights in the forest. Disputes or grievances are being resolved using locally accepted mechanisms and institutions.</p> <p>Measures are taken to avoid damage to other</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Documented procedures. Interviews with Forest Managers and consultation with representatives of local communities. <i>Documented procedures are available that allow for a process that could generally be regarded as open and acceptable to all parties with an objective of achieving agreement and consent through fair consultation. Procedures should allow for impartial facilitation and resolution.</i></p> <p>SLIMF:</p>

<p>peoples' use rights or property, resources, or livelihoods. Where accidental damage occurs, fair compensation is provided.</p> <p>Dokumentētas procedūras īpašumu sūdzību un lietošanas tiesību strīdu atrisināšanai tiek piemērotas katrai potenciālajai vai esošai konflikta situācijai.</p> <p>SLIMF:</p> <p>Nav tādu būtisku neatrisinātu strīdu, kas saistīti ar zemes īpašuma un lietojuma tiesībām mežā. Strīdi un sūdzības tiek atrisinātas balstoties uz vietēji pieņemtajiem noteikumiem un institūcijām.</p> <p>Tiek veikti pasākumi, lai nenodarītu kaitējumu cilvēku zemes īpašuma tiesībām, resursiem vai iztikas līdzekļiem. Par bojājumiem, kas radušies nejauši, tiek piešķirta taisnīga atlīdzība.</p>	<p>Interviews with Forest Manager and local community groups</p> <p>Dokumentētās procedūras.</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un konsultācijas ar vietējo sabiedrību pārstāvjiem.</p> <p>Ir pieejamas dokumentētas procedūras, kas ļauj procesam, kas vispār tiek uzskatīts par atvērtu un pieņemamu visām pusēm, sasniegt mērķi par vienošanos panākšanu un apzināšanu balstoties uz godīgas konsultācijas. Procedūrām jābūt objektīvi atvieglotām, saglabājot izšķirtspējīgu attieksmi.</p> <p>SLIMF:</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un vietējām sabiedrību grupām.</p>
<p>Indicator 2.3.2</p> <p>The Forest Manager shall maintain a record of disputes and the status of their resolution, including evidence related to the dispute and documentation of steps taken to resolve the dispute.</p> <p>Meža apsaimniekotājs veic strīdu uzskaiti un tās risināšanas statusu, iekļaujot konflikta pierādījumus un dokumentētos pasākumus strīda atrisināšanai.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Documented records of disputes</p> <p>Strīdu vēstures pieraksti.</p>
<p>Indicator 2.3.3</p> <p>Unresolved tenure and/or use right disputes that are of a substantial magnitude and involving a significant number of interests should disqualify an operation from being certified.</p> <p>Latvia:</p> <p>Disputes shall be resolved by mutual agreement of the parties, but if no agreement is reached, disputes shall be resolved according to the laws and regulations of the RL.</p> <p>Neatrisināti tiesību un / vai lietošanas tiesību strīdi, kas ir par būtiski un kas ietver ievērojamu skaitu interešu vajadzētu diskvalificēt no darbības, kas tiek sertificēta.</p> <p>Latvija:</p> <p>Strīdi tiek risināti pusēm savstarpēji vienojoties, bet, ja vienošanās netiek panākta, strīdi risināmi LR normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Magnitude of a dispute may be assessed by considering the scale at a landscape level associated with the opinion of a majority of community representatives and/or the time period over which the dispute has been in place</i></p> <p>Interviews with Forest Managers and consultation with representatives of local communities.</p> <p>Complete record of a history of disputes.</p> <p><i>Strīdu var novērtēt ņemot vērā mērogu ainavas līmenī, balstoties uz sabiedrības pārstāvju vairākuma atzinumu un/vai strīda spēkā esamības laika periodu.</i></p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un konsultācijas ar vietējo sabiedrību pārstāvjiem.</p> <p>Strīdu vēstures pieraksti.</p>
<p>Indicator 2.3.4</p> <p>(Not applicable to SLIMF)</p> <p>Dispute resolution procedures shall make provision for the requirement that where the future tenure or use rights of communities may be compromised, forest operations that are, or may be the direct cause of the dispute, will not be initiated or will be suspended until the</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with Forest Managers and consultation with representatives of local communities.</p> <p>Complete record of a history of disputes.</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un konsultācijas ar vietējo sabiedrību pārstāvjiem.</p> <p>Strīdu vēstures pieraksti.</p>

<p>dispute had been resolved. (Nav piemērojams SLIMF) Strīdu atrisināšanas procedūras paredz noteikumu par prasību, gadījumā, ja sabiedrību turpmākās zemes īpašuma vai lietojuma tiesības ir apdraudētas, meža darbības, kas ir vai kas var būt strīda tiešais iemesls, netiek uzsāktas vai tiek apturētas līdz strīda atrisināšanas brīdim.</p>	
<p>PRINCIPLE 3. INDIGENOUS PEOPLES' RIGHTS: The legal and customary rights of indigenous peoples to own, use and manage their lands, territories, and resources shall be recognised and respected.</p>	
<p>Criterion 3.1 Indigenous peoples shall control forest management on their lands and territories unless they delegate control with free and informed consent to other agencies.</p>	
<p>Indicator 3.1.1 The identity, location and population of all indigenous peoples, including migratory groups, living in the vicinity of the management area are documented by the forest managers. Identitāte, dzīvesvieta un visu "pamatiedzīvotāju" populāciju, ieskaitot migrējošas grupas, kas dzīvo mežu apsaimniekošanas teritorijās, meža apsaimniekotais dokumentāli pierēģistrē. Latvia: There are no groups of people in Latvia considered as "indigenous people". Latvijā: Latvijā nav iedzīvotāju grupas, kuras uzskatāmas par "pamatiedzīvotājiem" FSC principu un kritēriju izpratnē.</p>	<p>Verifiers & Guidance: Management plans and maps. Consultation with representatives of indigenous peoples and government authorities. Meža apsaimniekošanas plāni un kartes Konsultācijas ar pamatiedzīvotāju pārstāvjiem un valsts institūcijām</p>
<p>Indicator 3.1.2 All rights and claims to lands, territories or customary rights within the management area are documented and/or clearly mapped. Visi zemes īpašumu piepasījumi, teritorijas vai tradicionālās tiesības meža apsaimniekošanas teritorijā, tiek dokumentēti un/vai skaidri atzīmēti kartēs. Latvia: There are no groups of people in Latvia considered as "indigenous people". Latvijā: Latvijā nav iedzīvotāju grupas, kuras uzskatāmas par "pamatiedzīvotājiem" FSC principu un kritēriju izpratnē.</p>	<p>Verifiers & Guidance: Management plans and maps. Consultation with representatives of indigenous peoples. Apsaimniekošanas plāni un kartes. Konsultācijas ar "pamatiedzīvotāju" pārstāvjiem.</p>
<p>Indicator 3.1.3 Rights identified in terms of Indicator 3.1.1 are respected.</p>	<p>Verifiers & Guidance: Consultation with representatives of indigenous peoples.</p>

<p>Latvia: There are no groups of people in Latvia considered as “indigenous people”.</p> <p>Latvijā: Latvijā nav iedzīvotāju grupas, kuras uzskatāmas par “pamatiedzīvotājiem” FSC principu un kritēriju izpratnē.</p>	
<p>Indicator 3.1.4</p> <p>Forest management operations do not take place in areas identified in Indicator 3.1.3 above, without clear evidence of the free and informed consent of the indigenous or traditional peoples claiming such land, territory or customary rights.</p> <p>Meža apsaimniekošanas darbības nenotiek vietās, kas ir norādītas indikatorā 3.1.3, bez skaidra pierādījuma, ka „pamatiedzīvotāji”, kas uzskata šo teritoriju par savu, ir brīvi piekrituši un informēti.</p> <p>Latvia: There are no groups of people in Latvia considered as “indigenous people”.</p> <p>Latvijā: Latvijā nav iedzīvotāju grupas, kuras uzskatāmas par “pamatiedzīvotājiem” FSC principu un kritēriju izpratnē.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Affected communities should have the financial, technical and logistical capacity to enable “free and informed consent”</i></p> <p>Consultation with representatives of indigenous peoples.</p> <p>No evidence of disputes.</p> <p>Evidence that agreed payments for use right and/or resources are being made.</p> <p>Sabiedrībām, kuras ietekmē meža apsaimniekotāja darbība, jābūt pieejamām finansiāla, tehniskā, loģistiskām kapacitātēm, lai tās varētu brīvi informēt.</p> <p>Konsultācijas ar “pamatiedzīvotājiem”.</p> <p>Pierādījumi, ka nav domstarpību</p> <p>Pierādījumi, ka atrunāta samaksa par tiesību/resusu izmantošanu, ir veikta.</p>
<p>Criterion 3.2 Forest management shall not threaten or diminish, either directly or indirectly, the resources or tenure rights of indigenous peoples</p>	
<p>Indicator 3.2.1</p> <p>Any impacts of forest management on indigenous communities’ resources or tenure rights are identified and recorded</p> <p><u>SLIMF:</u> Any impacts of forest management on indigenous communities’ resources or tenure rights are identified and known by the Forest Manager</p> <p>Latvia: There are no groups of people in Latvia considered as “indigenous people”.</p> <p>Latvijā: Latvijā nav iedzīvotāju grupas, kuras uzskatāmas par “pamatiedzīvotājiem” FSC principu un kritēriju izpratnē.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Records or impact assessments.</p> <p>Consultation with representatives of indigenous peoples</p> <p>.</p>
<p>Indicator 3.2.2</p> <p>Indigenous peoples are explicitly informed of any impacts that forest management may have on their resources or tenure rights</p> <p>Latvia: There are no groups of people in Latvia considered as “indigenous people”.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Records of meetings.</p> <p>Consultation with indigenous peoples</p>

<p>Latvijā: Latvijā nav iedzīvotāju grupas, kuras uzskatāmas par “pamatiedzīvotājiem” FSC principu un kritēriju izpratnē.</p>	
<p>Indicator 3.2.3</p> <p>Forest Management will not proceed without clear evidence of the free and informed consent of the indigenous peoples claiming such land, territory or customary rights, accepting impacts identified in terms of Indicator 3.2.1. Where disputes arise post facto, operations affecting these rights will be suspended until such dispute had been resolved</p> <p>Latvia: There are no groups of people in Latvia considered as “indigenous people’.</p> <p>Latvijā: Latvijā nav iedzīvotāju grupas, kuras uzskatāmas par “pamatiedzīvotājiem” FSC principu un kritēriju izpratnē.</p>	<p>Verifiers & Guidance: Consultation with representatives of indigenous peoples. Records of dispute resolution</p>
<p>Indicator 3.2.4</p> <p>Actions are taken to prevent or mitigate adverse impacts</p> <p>Latvia: There are no groups of people in Latvia considered as “indigenous people’.</p> <p>Latvijā: Latvijā nav iedzīvotāju grupas, kuras uzskatāmas par “pamatiedzīvotājiem” FSC principu un kritēriju izpratnē.</p>	<p>Verifiers & Guidance: Field inspections and records of corrective actions</p>
<p>Criterion 3.3 Sites of special cultural, ecological, economic or religious significance to indigenous peoples shall be clearly identified in co-operation with such peoples, and recognised and protected by forest managers.</p>	
<p>Indicator 3.3.1</p> <p>Sites of special cultural, historical, ecological, economic or religious significance are identified, described and mapped and implemented in co-operation with affected or indigenous people.</p> <p><u>SLIMF:</u> Sites of special cultural, historical, ecological, economic or religious significance have been identified and any special requirements are known.</p> <p>Vietas ar īpašu kultūras, vēsturisko, ekoloģisko, ekonomisko vai reliģisko nozīmi ir apzinātas, aprakstītas un atzīmētas kartē un ieviestas sadarbībā ar ietekmētajām vai Pamatiedzīvotājiem.</p> <p><u>SLIMF:</u> Vietas ar īpašu kultūras, vēsturisko, ekoloģisko, ekonomisko vai reliģisko nozīmi ir apzinātas un</p>	<p>Verifiers & Guidance: Interviews with Forest Managers and consultation with stakeholders. Records and maps. Refer also to Indicator 7.1.1 Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un konsultācijas ar ieinteresētām pusēm. Pieraksti un kartes. Skatīt arī 7.1.1. indikatoru</p>

ir zināmas jebkuras to īpašās prasības.	
<p>Indicator 3.3.2</p> <p>Management objectives and prescriptions are developed (and documented) in co-operation with affected or indigenous people.</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>Clear management objectives have been identified.</p> <p>Apsaimniekošanas mērķi un instrukcijas ir izstrādāti (un dokumentēti) sadarbībā ar ietekmētajām vai pamatiedzīvotājiem.</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>Noteikti skaidri apsaimniekošanas mērķi.</p> <p>Latvia:</p> <p>There are no groups of people in Latvia considered as “indigenous people”.</p> <p>Latvija:</p> <p>Latvijas teritorijā neeksistē pamatiedzīvotāji FSC principu un kritēriju izpratnē.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Management plans and documents.</p> <p>Consultation with stakeholders</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>Interviews with the Forest Manager and field observations</p> <p>Apsaimniekošanas plāni un dokumenti.</p> <p>Konsultācijas ar ieinteresētajām pusēm.</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un apsaimniekojamās teritorijas apskate dabā.</p>
<p>Indicator 3.3.3</p> <p>Such areas are identified in working plans and demarcated in the field where this is considered appropriate</p> <p>Šādas platības ir noteiktas darba plānos un iezīmētas dabā, ja tiek uzskatīts, ka ir atbilstoši</p> <p>Latvia:</p> <p>There are no groups of people in Latvia considered as “indigenous people”.</p> <p>Latvijā:</p> <p>Latvijā nav iedzīvotāju grupas, kuras uzskatāmas par “pamatiedzīvotājiem” FSC principu un kritēriju izpratnē.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Operational plans and maps and field observation</p> <p>Darbības plāni un kartes, un apsaimniekojamās teritorijas apskate dabā</p>
<p>Indicator 3.3.4</p> <p>All operators and contractors can identify such sites in the field.</p> <p>Visi darbinieki un apakšuzņēmēji spēj identificēt šīs vietas dabā.</p> <p>Latvia:</p> <p>There are no groups of people in Latvia considered as “indigenous people”.</p> <p>Latvija:</p> <p>Latvijas teritorijā neeksistē pamatiedzīvotāji FSC principu un kritēriju izpratnē.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with operators and field observations.</p> <p>Consultation with stakeholders</p> <p>Pārrunas ar darbu veicējiem/operatoriem un apsaimniekojamās teritorijas apskate dabā.</p> <p>Konsultācijas ar ieinteresētajām pusēm</p>
<p>Indicator 3.3.5</p> <p>Measures are in place to prevent any form of damage or disturbance, other than such agreed with affected indigenous people</p> <p>Ir izstrādāti preventīvie pasākumi, lai nenotiktu</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with operators and field observations.</p> <p>Consultation with stakeholders</p> <p>Intervijas a apsaimniekotājiem, novērojumi apsaimniekošanas vietas.</p>

<p>nekāda veida kaitējumi vai traucējumi, kas tika atrunāti un saskaņoti ar “pamataiedzīvotājiem”.</p> <p>Latvia: There are no groups of people in Latvia considered as “indigenous people”.</p> <p>Latvijā: Latvijā nav iedzīvotāju grupas, kuras uzskatāmas par “pamatiedzīvotājiem” FSC principu un kritēriju izpratnē.</p>	<p>Konsultācijas ar ieinteresētām pusēm.</p>
<p>Indicator 3.3.6</p> <p>Rights of access to these areas is permitted Piešķirtas šo platību pieejas tiesības.</p> <p>Latvia: There are no groups of people in Latvia considered as “indigenous people”.</p> <p>Latvija: Latvijas teritorijā neeksistē pamatiedzīvotāji FSC principu un kritēriju izpratnē.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Consultation with stakeholders Konsultācijas ar ieinteresētajām pusēm</p>
<p>Criterion 3.4 Indigenous peoples shall be compensated for the application of their traditional knowledge regarding the use of forest species or management systems in forest operations. This compensation shall be formally agreed upon with their free and informed consent before forest operations commence.</p>	
<p>Indicator 3.4.1</p> <p>Indigenous peoples’ traditional knowledge regarding the use of forest species or management systems in forest operations , which is being, or may be, utilised commercially by the forest organisation, is documented</p> <p><u>SLIMF:</u> Indigenous peoples’ traditional knowledge regarding the use of forest species or management systems in forest operations , which is being, or may be, utilised commercially by the forest organisation, have been identified</p> <p>Latvia: There are no groups of people in Latvia considered as “indigenous people”.</p> <p>Latvijā: Latvijā nav iedzīvotāju grupas, kuras uzskatāmas par “pamatiedzīvotājiem” FSC principu un kritēriju izpratnē.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Documented records. Consultation with indigenous peoples. <u>SLIMF:</u> Interviews with Forest Manager and indigenous peoples/local communities</p>
<p>Indicator 3.4.2</p> <p>Indigenous peoples shall be fully informed of the intent and nature of the use of their traditional knowledge by the assessed organisation. Such use will not proceed until indigenous peoples have agreed with free consent</p> <p>Latvia: There are no groups of people in Latvia</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Records of meetings with representatives of indigenous peoples. Consultation with representatives of indigenous peoples. Agreements.</p>

<p>considered as “indigenous people”.</p> <p>Latvijā: Latvijā nav iedzīvotāju grupas, kuras uzskatāmas par “pamatiedzīvotājiem” FSC principu un kritēriju izpratnē.</p>	
<p>Indicator 3.4.3</p> <p>If such traditional knowledge is used for profit by the assessed organisation (or any other organisation under an agreement with the assessed organisation) compensation is formally agreed before such knowledge is used</p> <p>Latvia: There are no groups of people in Latvia considered as “indigenous people”.</p> <p>Latvijā: Latvijā nav iedzīvotāju grupas, kuras uzskatāmas par “pamatiedzīvotājiem” FSC principu un kritēriju izpratnē.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Agreements. Consultation with representatives of indigenous peoples</p>
<p>Indicator 3.4.4</p> <p>All agreed compensation is paid</p> <p>Latvia: There are no groups of people in Latvia considered as “indigenous people”.</p> <p>Latvijā: Latvijā nav iedzīvotāju grupas, kuras uzskatāmas par “pamatiedzīvotājiem” FSC principu un kritēriju izpratnē.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Financial records <u>SLIMF:</u> Interviews with indigenous peoples/local communities</p>
<p>PRINCIPLE 4. COMMUNITY RELATIONS AND WORKER’S RIGHTS:</p> <p>Forest management operations shall maintain or enhance the long-term social and economic well being of forest workers and local communities.</p>	
<p>Criterion 4.1 The communities within, or adjacent to, the forest management area should be given opportunities for employment, training, and other services</p>	
<p>Indicator 4.1.1</p> <p>People in local communities are given opportunities in employment, training and contracting</p> <p><u>SLIMF:</u> Local workers and contractors should be used wherever possible</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> The forest manager shall provide access to forest areas to educational and training organizations for training and educational purposes if it does not contradict forest management objectives. The forest manager shall first seek to employ workers from local communities and/or provide local employees (including forest dependent people) 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with Forest Managers and workers. Consultation with representatives of local communities and labour unions. Training strategies. Job advertisements in local publications Everything related to employment of local community should apply at the national level, since in Latvia no special local communities can be distinguished due to the relatively small size of its territory.</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un darbiniekiem. Konsultācijas ar vietējās sabiedrības pārstāvjiem un darbinieku arodbiedrībām. Apmācību stratēģijas. Darba sludinājumi vietējos laikrakstos. Viss, kas saistīts ar nodarbinātību vietējā sabiedrībā, būtu jāpiemēro valsts līmenī kopš Latvijā nav īpašas vietējās kopienas,</p>

<p>with the training needed for performance of their job duties and improvement of work quality.</p> <p>Vietējiem iedzīvotājiem radīti labvēlīgi apstākļi nodarbinātības, apmācību un līgumdarbu veikšanā.</p> <p>SLIMF: Vietējo darbinieku un uzņēmēju pakalpojumi izmantojami visur, kur tas iespējams.</p> <p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meža apsaimniekotajam ir jānodrošina pieeja mežam izglītības un apmācību organizācijām apmācību un izglītības mērķiem, ja vien tas nav pretrunā ar meža apsaimniekošanas mērķiem. • Meža vadītājs vispirms cenšas nodarbināt darbiniekus no vietējām kopienām un / vai sniedz vietējiem darbiniekiem (ieskaitot no meža atkarīgos cilvēkus), ar apmācībām, kas vajadzīgas, pildot savus darba pienākumus un uzlabot darba kvalitāti. 	<p>kas var atšķirties salīdzinoši mazo izmēru teritoriju dēļ.</p>
<p>Indicator 4.1.2</p> <p>In large scale organisations, contracts are awarded through a transparent process on the basis of clear criteria; justification for final selections is documented</p> <p>Liela mēroga organizācijās, līgumi ir noslēgti caurskatāmā procesā, pamatojoties uz skaidriem kritērijiem ; ir dokumentēts pamatojums par galīgo izvēli.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with contractors.</p> <p>Policies and procedures of the assessed organisation.</p> <p>Documentation on contracting of services.</p> <p>Pārrunas ar līgumdarbu izpildītājiem</p> <p>Novērtējamās organizācijas politikas un procedūras.</p> <p>Dokumentācija par līgumu slēgšanu pakalpojumu izpildē</p>
<p>Indicator 4.1.3</p> <p>In large scale organisations training and/or other appropriate forms of assistance to local people and workers to meet the organisation's long-term staffing requirements are developed and supported.</p> <p>Liela mēroga organizācijās tiek izstrādātas un veicinātas apmācības un/vai cita atbilstoša veida atbalsta pasākumi vietējiem iedzīvotājiem un darbiniekiem, lai nodrošinātu organizācijas personāla ilgtermiņa prasību ievērošanu</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Workers include: employees, contractors, sub-contractors, and any other persons carrying out forestry work on the forest management unit.</p> <p>Long-term training plans.</p> <p>Interviews with Forest Managers and workers.</p> <p>Kā darbinieki tiek uzskatīti: meža apsaimniekotāja darbinieki, līgumdarbu izpildītāji, apakšuzņēmēju darbinieki un jebkuras citas personas, kuras veic meža darbus apsaimniekojamā teritorijā.</p> <p>Ilgtermiņa apmācību plāni.</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un darbiniekiem.</p>
<p>Indicator 4.1.4</p> <p>(Not applicable to SLIMF)</p> <p>Support is provided for local infrastructure and facilities at a level appropriate to the scale of the forest resources</p> <p>Latvia:</p> <p>The forest manager shall evaluate proposals of stakeholders for cooperation with local communities in relation to employment, training and other services.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Service provision and support for local infrastructure, facilities should, as a minimum, be consistent with meeting management plan objectives over the long term (e.g. provision of basic health, education and training facilities where these do not exist) as well as avoiding or mitigating any negative social impacts of the operations.</i></p> <p>Consultation with representatives of local communities</p> <p>Provision of training; schooling; medical; facilities; housing; accommodation</p>

<p>(Nav piemērojams SLIMF)</p> <p>Tiek sniegts atbalsts vietējai infrastruktūrai un vietai, ņemot vērā meža resursu izmantošanas intensitāti.</p> <p>Latvija:</p> <p>Meža apsaimniekotājs izvērtē ieinteresēto pušu priekšlikumus sadarbībai ar vietējiem iedzīvotājiem nodarbinātības, apmācības un citu pakalpojumu jomā.</p>	<p><i>Labiekārtošana un atbalsts vietējai infrastruktūrai, aprīkojumam, kā minimums saskaņā ar ilgtermiņa apsaimniekošanas plāna mērķiem (piem., atbalsts minimālajai veselības aprūpei, izglītībai un apmācības aprīkojumam, kur tie nav pieejami), kā arī negatīvas sociālas ietekmes mazināšana vai nepieļaušana, veicot meža darbus.</i></p> <p>Konsultācijas ar vietējās sabiedrības pārstāvjiem</p> <p>Atbalsts apmācībām; izglītošanai; medicīnai; aprīkojumam; sadzīvei; mājvietai.</p>
<p>Indicator 4.1.5</p> <p>Where practicable, communities are given controlled access to forest and non-forest products on the FMU</p> <p>Gadījumos, kad ir praktiski pielietojams, apsaimniekojamā teritorijā sabiedrībai ir dota kontrolēta piekļuve meža un nekoksnes produktiem.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with Forest Managers and local communities.</p> <p>Evidence of controlled harvesting activities</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un vietējo sabiedrību.</p> <p>Pierādījumi par mežizstrādes pasākumu kontroli.</p>
<p>Indicator 4.1.6</p> <p>Policies and procedures and the implementation thereof make qualifications, skills and experience the basis for recruitment, placement, training and advancement of staff at all levels</p> <p>SLIMF:</p> <p>Employees are not discriminated in hiring, advancement, dismissal remuneration and employment related to social security</p> <p>Politikas un procedūras, kā arī to ieviešana nosaka kvalifikāciju, prasmes un pieredzi par pamatu visa līmeņa personāla pieņemšanai darbā, amata noteikšanai, apmācībām un paaugstinājumiem amatā</p> <p>SLIMF:</p> <p>Darbinieki netiek diskriminēti vienojoties par darba nosacījumiem, paaugstinājumiem amatā, izmaksājot atlaišanas kompensācijas un ar nodarbinātību saistītajām sociālajām garantijām.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>No evidence of discrimination on the basis of: race, colour, culture, sex, age, religion, political opinion, national extraction or social origin</i></p> <p>Employment policies and procedures.</p> <p>Interviews with Forest Managers, workers and Labour Union representatives.</p> <p>SLIMF:</p> <p>Interviews with workers and contractors</p> <p><i>Nav pierādījumi par rasu, krāsu, kultūru, dzimumu, vecumu, reliģijas, politiskās pārliecības, nacionālās vai sociālās izcelsmes diskrimināciju.</i></p> <p>Nodarbinātības politikas un procedūras.</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem, darbiniekiem un Darbinieku apvienību pārstāvjiem.</p> <p>SLIMF:</p> <p>Pārrunas ar darbiniekiem un līgumdarbu izpildītājiem</p>
<p>Indicator 4.1.7</p> <p>All employees, contractors and sub-contractors must be paid a fair wage and other benefits, which meet or exceed all legal requirements and those provided in comparable occupations in the same region</p> <p>Latvia:</p> <p>The hourly, piece-work payment shall be organized according to the laws and regulations of the RL or a collective employment contract if there is any.</p> <p>Visiem darbiniekiem, līgumdarbu veicējiem un apakšuzņēmējiem jāmaksā taisnīgs atalgojums un citi pabalsti, kuri atbilst vai pārsniedz likumā noteiktās prasības, un atbilst līdzvērtīgas</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Benefits may include social security payments, pension, accommodation, food, etc.</p> <p>Records of payment</p> <p>Interviews with Forest Managers, workers and Labour Union representatives.</p> <p>Kā citus pabalstus (ieguvumus) var uzskatīt maksājumus par sociālajām garantijām, pensiju, mājvietu, uzturu u.c.</p> <p>Maksājumu uzskaitē</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem, darbiniekiem un arodbiedrības pārstāvjiem.</p>

<p>profesijas apmaksai šajā reģionā</p> <p>Latvija:</p> <p>Stundu, gabaldarbu apmaksai ir jābūt organizētai saskaņā ar Latvijas Republikas likumdošanu un normatīvajiem aktiem vai kopīgajiem līgumiem, ja tādi ir.</p>	
<p>Indicator 4.1.8</p> <p>No workers shall be engaged in debt bondage or other forms of forced labour</p> <p>Darbinieki netiek nodarbināti uz parādsaistību pamata vai citās piespiedu darba formās.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with Forest Managers, workers and Labour Union representatives</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem, darbiniekiem un arodbiedrības pārstāvjiem</p>
<p>Indicator 4.1.9</p> <p>Persons under 15 years shall not employed in any forestry work</p> <p>Latvia:</p> <p>Children from age of 13 outside school hours may be employed in such works, if the parent (guardian) has given written consent:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. medical plant collection 2. tree, flower and plant planting and caring 3. plants preparation 4. parks and squares clean-up <p>Personas jaunākas par 15 gadiem netiek nodarbinātas nekādos meža darbos</p> <p>Latvija:</p> <p>Bērņus vecumā no 13 gadiem no mācībām brīvajā laikā var nodarbināt šādos darbos, ja viens no vecākiem (aizbildnis) devis rakstisku piekrišanu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ārstniecības augu vākšana 2. koku, ziedu un augu stādīšana un kopšana; 3. stādu sagatavošana; 4. laukumu un skvēru sakopšana; 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>National legislation may set higher minimum ages, but these ages are defined in ILO Convention 138 Article 3.</i></p> <p>Interviews with Forest Managers, workers and Labour Union representatives</p> <p>Observations in the work place.</p> <p><i>Nacionālajā likumdošanā varētu būt noteikts augstāks minimālais vecums, bet šis vecums ir noteikts ILO 138. konvencijas 3. pantā.</i></p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem, darbiniekiem un arodbiedrības pārstāvjiem</p> <p>Darba vietu apskate.</p>
<p>Indicator 4.1.10</p> <p>Persons under 18 years should not be employed at night or to carry out heavy work or hazardous operations, e.g. pesticide application, harvesting, except for the purposes of training</p> <p>Personas jaunākas par 18 gadiem nedrīkst tikt nodarbinātas naktī vai smagu darbu vai bīstamu operāciju izpildē, piem., darbos ar augu aizsardzības līdzekļu izmantošanu, mežizstrādē, izņemot mācību nolūkos.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Where children and young persons are to be removed from employment in order to comply with this requirement, criterion 4.4 on social impact assessment and mitigation will apply. Organisations are expected to carry out a social impact assessment of the displacement of children from the workplace and effectively mitigate that impact e.g. provide suitable alternative sources of family income and ensure the children have access to adequate education facilities.</i></p> <p><i>Ja bērniem un jauniešiem atsaka nodarbinātību, lai izpildītu šo prasību, jāpielieto 4.4. kritērijs par sociālās ietekmes novērtējumu un atvieglojumiem. Organizācijas īstenotās sociālās ietekmes novērtēšanas rezultātā par darba atteikumiem bērniem, vēlamas efektīvi samazināt (kompensēt) iespējamo negatīvo ietekmi, piem, nodrošinot piemērotus alternatīvus ģimenes ienākuma avotus un nodrošinot bērniem atbilstošas izglītības iespējas.</i></p>

Criterion 4.2 Forest management <u>should</u> meet or exceed all applicable laws and/or regulations covering health and safety of employees and their families	
Indicator 4.2.1	Verifiers & Guidance:
<p>Forest Managers are aware of laws and/or regulations covering health and safety of employees and their families.</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Workers, including subcontractors, comply with Latvian Republic legislation on labor protection as well as they have appropriate knowledges to act in conditions of exceptions. • Harvesting companies, subcontractors and chain saw operators have been ensured with appropriate to law work equipment, individual or collective protection assets applied in field. • Any person entering an ongoing logging site wears a helmet and reflective vest in accordance with laws. • If using tree climbing equipment need to ensure regular control of safety equipment for tree climbing. • Workers involved in dangerous work should follow to Latvian Republic laws or to observe Forest Manager requirements. • Forest workers and contractors involved in harvesting operations and forest management works shall be informed on labour protection requirements appropriate to work their specific. • Forest machinery is equipped with appropriate safety devices for work performance in forest. • Warning signs are posted at sites with ongoing logging operation. • Employer maintains a register of accidents appropriate to Latvian Republic laws. • At least once a year the forest manager shall summarize and evaluate breaches of work safety requirements in the FMU and improve according to the evaluation. • At least once a year the forest manager shall summarize and evaluate information on violations of environmental protection requirements in the managed territory and improve according to the evaluation. <p>Mežu apsaimniekotāji ievēro likumus un/vai noteikumus attiecībā uz darbinieku un viņu ģimenes locekļu veselības un darba aizsardzības jomu.</p> <p>Latvija:</p>	<p><i>Forestry operations should follow the ILO Code of Practice on Safety and Health in Forestry.</i></p> <p>Interviews with Forest Managers, workers and union representatives.</p> <p>Guidelines/regulations are readily available.</p> <p>Note: When work is for training purpose the forest manager shall ensure that those trained are accompanied by experienced and qualified workers.</p> <p>Mežsaimniecības darbos jāievēro ILO Rīcības kodekss par darba drošību un veselību mežsaimniecībā.</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem, darbiniekiem un organizāciju pārstāvjiem.</p> <p>Viegli pieejamas vadlīnijas/ noteikumi.</p> <p>Piezīme: Meža apsaimniekotājs nodrošina, ka apmācītie strādnieki ir pieredzējuši un kvalificēti darbinieki, ja apmāca darba vajadzībām.</p>

- Darbinieki, tai skaitā apakšuzņēmēji ievēro Latvijas Republikas normatīvos aktus darba aizsardzībā, kā arī mežizstrādes strādnieki zina kā rīkoties ārkārtas situācijās.
- Mežizstrādes uzņēmumi, apakšuzņēmumi un mežstrādnieki ir nodrošināti ar darba aprīkojumu, individuālajiem vai kolektīvajiem aizsardzības līdzekļiem atbilstoši normatīvo aktu prasībām, tie ir pieejami darba vietās un ir atbilstošā darba kārtībā.
- Jebkurai personai, apmeklējot aktīvu mežizstrādes vietu tiek lietota aizsargķivere un atstarojošā veste/jaka, kura atbilst normatīvo aktu prasībām
- Ja tiek lietoti kāpšļi tiek noteikta procedūra, kā regulāri kontrolēt drošības iekārtas kāpšļiem.
- Strādnieki, kuri nodarbināti bīstamā darbā darbus veic atbilstoši likumdošanai vai meža apsaimniekotāja noteiktajām prasībām
- Meža apsaimniekošanas un mežizstrādes darbos iesaistītie darbinieki un līgumpartneri, atbilstoši veicamajam darbam mežā, ir informēti par prasībām darba aizsardzības jomā
- Mežizstrādes mašīnas ir aprīkotas ar piemērotām drošības ierīcēm darbu veikšanai mežā.
- Brīdinājuma zīmes izlikta vietās, kur notiek mežizstrādes process.
- Darba devējs uztur nelaiemes gadījumu darbā uzskaites žurnālu atbilstoši normatīvo aktu prasībām
- Pie lielākiem darbiem tiek izstrādāta veselības un drošības politika un vadības sistēma, kur tiek regulāri apzinātas bīstamības un preventīvie pasākumi, kas tiek īstenoti darbībā.
- Vismaz reizi gadā meža apsaimniekotājs apkopo un izvērtē pārkāpumus darba aizsardzības prasībām meža apsaimniekošanas vienībās un uzlabo saskaņā ar novērtējumu.
- Vismaz reizi gadā meža apsaimniekotājs apkopo un izvērtē informāciju par vides aizsardzības prasībām pārvaldītā teritorijā pārkāpumiem un uzlabot saskaņā ar novērtējumu.

Indicator 4.2.2	Verifiers & Guidance:
Forest Managers comply with laws and/or regulations covering health and safety of employees and their families For large scale organisations a written safety and health policy and management system are in place	<i>Forestry operations should follow the ILO Code of Practice on Safety and Health in Forestry.</i> Interviews with Forest Managers, workers and union representatives. Guidelines/regulations are readily available. Labour directives and inspection reports.

<p>Meža apsaimniekotāju darbinieku un to ģimeņu darbība atbilst darba drošības likumdošanas prasībām.</p> <p>Lieliem uzņēmumiem ir rakstiska un apstiprināta darba drošības politika un vadības sistēma.</p>	<p>Company OHS records</p> <p>Meža apsaimniekotājiem jāievēro ILO darbības kodeksu, kas ir attiecināms un darba drošības noteikumiem.</p> <p>Intervijas ar Meža apsaimniekotājiem, darbiniekime un arodbiedrību pārstāviem.</p> <p>Vadlīnijas/noteikumi ir pieejami.</p> <p>Darba norādījumi un pārbaužu protokoli.</p> <p>Uzņēmuma Darba drošības pieraksti.</p>
<p>Indicator 4.2.3</p> <p>Forest Managers have systematically assessed the risk associated with all tasks and equipment..</p> <p>In <u>large scale organisations</u>, compliance with this requirement shall be supported by documentation</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>All work done in the forest must comply with health and safety laws and regulations</p> <p>Meža apsaimniekotāji regulāri novērtē risku, kas saistīts ar visu pienākumu izpildi un aprīkojumu izmantošanu..</p> <p>Liela mēroga organizācijās atbilstību šīm prasībām jāfiksē dokumentāli</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>Visiem mežā veiktajiem darbiem jāatbilst likumiem un noteikumiem par veselību un darba drošību.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Documented risk assessments.</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>Equipment is available to workers</p> <p>Interviews with Forest Managers and workers</p> <p>Field observations</p> <p>Dokumentēti riska novērtējumi.</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>Darbiniekiem ir nepieciešamais aprīkojums</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un darbiniekiem</p> <p>Apskate dabā</p>
<p>Indicator 4.2.4</p> <p>In terms of the risks identified (refer 4.3.2) safe procedures which include the use of personal protective equipment (PPE), emergency procedures and key responsibilities have been recorded.</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p><u>All work done in the forest must comply with health and safety laws and regulations</u></p> <p>Rakstiski noteikti risku (atsauce uz 4.3.2) drošības procedūras, kas iekļauj personāla darba drošības līdzekļu izmantošanu, ārkārtas situācijas rīcības plānu un arbildīgie ir nozēmēti.</p> <p><u>SLIMF</u></p> <p><u>Visiem darbiem, kas notiek mežā, ir jāatbilst darba drošības likumdošanas un noteikumiem.</u></p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with Forest Managers, workers and union representatives.</p> <p>Documented risk assessments and safety procedures.</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>Equipment is available to workers</p> <p>Interviews with Forest Managers and workers</p> <p>Field observations</p> <p>Intervijas ar meža apsaimniekotājiem, darbiniekiem un arodbidrtību pārstāvjiem.</p> <p>Dokumentēts riska novērtējums un drošības procedūras.</p> <p>SLIMF :</p> <p>Aizsardzības līdzekļu pieejamība dabniekiem.</p> <p>Intervijas ar meža apsaimniekotājiem un darbiniekime</p> <p>Novērojumi apsaimniekošanas vietās.</p>
<p>Indicator 4.2.5</p> <p>All workers have had relevant training in safe working practice and where required, hold the necessary skills certificates.</p> <p>Visiem darbiniekiem ir veikta attiecīga apmācība par darba vides drošību, un gadījumos, kur</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with Forest Managers and workers.</p> <p>Training schedules and records</p> <p>Copies of skills certificates.</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un darbiniekiem.</p>

nepieciešams, ir attiecīgo zināšanu apliecinājoši dokumenti.	Apmācību grafiki un saistītā dokumentācija. Prasmes apliecinājošu dokumentu (sertifikātu) kopijas.
Indicator 4.2.6	Verifiers & Guidance:
Forestry operations comply as a minimum, with the ILO Code of Practice on Safety and Health in Forestry Mežsaimniecības darbības atbilst vismaz ILO Rīcības kodeksam par darba drošību un veselību mežsaimniecībā.	Interviews with Forest Managers and workers Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un darbiniekiem
Indicator 4.2.7	Verifiers & Guidance:
All necessary tools, machines, substances and equipment, including appropriate PPE, are available at the worksite and are in safe and serviceable condition Visi nepieciešamie darba līdzekļi, tehnika, vielas un aprīkojums, ieskaitot piemērotus individuālos darba aizsardzības līdzekļus, ir pieejami darba vietās un ir atbilstošā darba kārtībā.	Interviews with Forest Managers and workers. Field observations. Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un darbiniekiem. Darba vietu apskate dabā.
Indicator 4.2.8	Verifiers & Guidance:
Managers take measures to ensure that workers use the PPE that is provided Apsaimniekotāji un/vai citi atbildīgie darbinieki īsteno pasākumus, lai nodrošinātu, ka darbinieki izmanto paredzētos individuālos darba aizsardzības līdzekļus.	Interviews with Forest Managers and workers. Field observations Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un darbiniekiem. Darba vietu apskate dabā.
Indicator 4.2.9	Verifiers & Guidance:
Health and safety records (including risk evaluations, accident records) are maintained and up-to-date SLIMF: Basic record is kept of health and safety related incidents Uzturēta un regulāri aktualizēta dokumentācija par veselību un darba drošību (ieskaitot darba vides risku novērtējumu, nelaimes gadījumu uzskaiti). SLIMF: Pamatdokumentācija par nelaimes gadījumiem saistītiem ar veselību un darba drošību.	Records of accidents, incidents, instructions to supervisors and workers SLIMF: Records Interviews with Forest Manager and workers Dokumentācija par nelaimes gadījumiem, instrukcijas darbu vadītājiem un darbiniekiem. SLIMF: Uzskaites dokumentācija Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un darbiniekiem
Indicator 4.2.10	Verifiers & Guidance:
Provision is made for medical assistance in case of an accident and/or injury during operations. Ir izstrādātas neatliekamās palīdzības darbības, kuras jāveic nelaimes gadījumos meža apsaimniekošanas darbību laikā.	<i>Emergency assistance needs to be provided to assist a worker in case of an injury sustained during operations. Communication and transport would be an important aspect of this assistance.</i> Interviews with Forest Managers and workers Neatliekamās dabības ir jānodrošina darbiniekiem, ja darbinieks ir ievienots/ noticis nelaimes gadījums darbību laikā. Komunikācijas un transports ir svarīgi elementi lai nodrošinātu palīdzību. Intervijas ar Meža apsaimniekotājiem un darbiniekiem.

Indicator 4.2.11	Verifiers & Guidance:
<p>All employees and contractors and their families have access to adequate local medical facilities while working on the FMU.</p> <p>Visiem darbiniekiem, līgumdarbu veicējiem un apakšuzņēmējiem, un viņu ģimenes locekļiem, strādājot apsaimniekojamā teritorijā, ir pieejama adekvāta pirmā medicīniskā palīdzība</p>	<p>Interviews with Forest Managers and workers</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un darbiniekiem</p>
Indicator 4.2.12	Verifiers & Guidance:
<p>Where located and provided on the FMU worker accommodation and nutrition comply, as a minimum, with the ILO Code of Practice on Safety and Health in Forestry.</p> <p>Apsaimniekojamā teritorijā esošām darbinieku uzturēšanās (atpūtas) un ēdienreižu vietām jāatbilst vismaz ILO Rīcības kodeksam par darba drošību un veselību mežsaimniecībā.</p>	<p>Interviews with Managers and workers</p> <p>Inspection of facilities</p> <p>Pārrunas ar apsaimniekotājiem, darbu vadītājiem un darbiniekiem</p> <p>Aprīkojuma pārbaude</p>
Indicator 4.2.13	Verifiers & Guidance:
<p>There is evidence of a programme on the FMU that raises awareness of illnesses and diseases endemic to the area that affect forest workers or their families or their families. For <u>large scale organisations</u> there is contribution towards or provision of a prevention and control programme for any illnesses and diseases endemic to the area that affect forest workers or their families</p> <p>SLIMF:</p> <p>There is evidence of a basic programme on the FMU that raises awareness of illnesses and diseases endemic to the area that affect workers or their families</p> <p>Apsaimniekojamai teritorijai izstrādāta tāda programma, kas pilnveido zināšanas par slimībām un endēmiskajām saslimšanām teritorijā, kura ietekmē meža darbiniekus vai viņu ģimenes.</p> <p><u>Liela mēroga organizācijas dod ieguldījumu vai nodrošina preventīvos un kontroles pasākumus jebkuras endēmiskas saslimšanas vai slimību gadījumā teritorijā, kura ietekmē meža darbiniekus vai viņu ģimenes.</u></p> <p>SLIMF:</p> <p>Apsaimniekojamai teritorijai izstrādāta tāda programma, kas pilnveido zināšanas par slimībām un endēmiskajām saslimšanām teritorijā, kura ietekmē meža darbiniekus vai viņu ģimenes.</p>	<p>Interviews with Forest Managers and workers.</p> <p>Interviews with social NGOs.</p> <p>Records of support.</p> <p>Health statistics for the region.</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>Interviews with forest manager and workers</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un darbiniekiem.</p> <p>Pārrunas ar sociālā sektora nevalstiskajām organizācijām.</p> <p>Dokumentācija par atbalsta pasākumiem.</p> <p>Statistika par veselības stāvokli reģionā.</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un darbiniekiem</p>

Criterion 4.3 The rights of the workers to organise and voluntarily negotiate with their employers shall be guaranteed as outlined in Conventions 87 and 98 of the International Labour Organisation (ILO).	
Indicator 4.3.1 Workers are free to organise and or join a trade union of their choice without fear of intimidation or reprisal. This will at a minimum comply with the requirements of the ILO Convention No. 87: Convention concerning Freedom of Association and Protection of the Right to Organise Darbinieki pēc brīvas gribas var organizēt un/vai iestāties arodbiedrībās, bez pastāvošām bailēm no iebiedēšanas vai represijām. Šim procesam jāatbilst vismaz ILO konvencijas Nr. 87 prasībām: Konvencija par Asociāciju brīvību un organizēšanas tiesību aizsardzību.	Verifiers & Guidance: Interviews with Forest Managers, workers and labour union representatives. Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem, darbi niekiem un arodbiedrības pārstāvjiem.
Indicator 4.3.2 Workers are free to organise and bargain collectively. This will at a minimum comply with the requirements of International Labour Organisation convention 98, Convention concerning the Application of the Principles of the Right to Organise and to Bargain Collectively Latvia: Employment contracts in written shall be concluded with all employees of the forest manager. Darbiniekiem ir brīvas tiesības veidot organizācijas un kolektīvi sadarboties. Šim procesam jāatbilst vismaz Starptautiskās darba konvencijas Nr. 98 prasībām: Konvencija par pielietojamiem principiem attiecībā uz tiesībām veidot organizācijas un kolektīvi sadarboties Latvija: Ar visiem meža apsaimniekotāja darbiniekiem tiek noslēgti rakstiski darba līgumi.	Verifiers & Guidance: Interviews with Forest Managers, workers and labour union representatives Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem, darbiniekiem un arodbiedrības pārstāvjiem
Indicator 4.3.3 There is an effective mechanism in place to provide information to, and enable the participation of workers in decision-making where this directly affects their working terms and conditions <u>SLIME:</u> Workers or their representatives are accepted as participants in decision making Latvia: If there is an organization representing the employees, which proposes to conclude a collective employment contract, the forest manager shall conclude collective employment contracts by mutual agreement. Pastāv efektīvs mehānisms, kas nodrošina informācijas pieejamību, un sekmē darbinieku piedalīšanos tādu lēmumu pieņemšanā, kuri tieši ietekmē darbinieku darba nosacījumus un	Verifiers & Guidance: Interviews with Forest Managers, workers and labour union representatives Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem, darbiniekiem un arodbiedrības pārstāvjiem

<p>apstākļus. SLIMF: Darbinieki vai viņu pārstāvji tiek uzskatīti kā līdzvērtīgi dalībnieki lēmumu pieņemšanā Latvija: Ja ir darbiniekus pārstāvoša organizācija, kura ierosina noslēgt darba koplīgumu, meža apsaimniekotājs, savstarpēji vienojoties ar to, noslēdz darba koplīgumus.</p>	
<p>Criterion 4.4 Management planning and operations shall incorporate the results of evaluations of social impact. Consultations shall be maintained with people and groups (both men and women) directly affected by management operations.</p>	
<p>Indicator 4.4.1</p> <p>In conjunction with the local stakeholders affected (both men and women) and in accordance with the scale and intensity of management, the social, socio-economic, spiritual and cultural impacts of forest operations are evaluated. For <u>large scale organisations</u>, these impacts shall be documented SLIMF (Small Forests): Anyone who is likely to be directly affected by an operation is informed and has an opportunity to comment. The forest manager must try to avoid negative impacts of operations. SLIMF (Low Intensity Forests): The forest manager proactively seeks assistance from external organizations to carry out an assessment of social impacts and/or social impact monitoring and uses the results to plan future management. Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> Using the procedures appropriate to the size and scale of forest management activities, the forest manager shall inform how to access the information about the planned forest management activities. Identified objects with cultural heritage and/or archaeological value shall be protected. The forest manager shall take into account the interests of local community when working in populated areas. The forest manager shall take all possible restoring and/or compensating measures in case of causing damage to the places significant for local community. <p>Sadarbībā ar vietējām ieinteresētajām pusēm (gan vīrieši, gan sievietes), ņemot vērā apsaimniekošanas apjomus un intensitāti, tiek novērtēta mezsaimniecības ietekme uz sociālo un sociālekonomisko, reliģisko un kultūras</p>	<p>Verifiers & Guidance: <i>New operations will normally be subjected to formal impact assessments and these assessments must include the social environment. For ongoing operations it will be necessary to maintain communication with stakeholders and thus ensure the Forest Manager is aware of any current and/or potential impacts. Management plans must provide mitigatory measures to address such impacts, e.g. problems with dust or noise caused by operations are known and planning is adjusted to reduce or negate such</i> Interviews with Forest Managers and local communities. SLIMF (Small Forests): Discussions with neighbours and forest manager Copies of newspaper advertisements, letters, posters and signs used to inform people of operations. SLIMF (Low Intensity Forests): Copies of Social Impact Assessment reports Evidence of changes in management following results of an Social Impact Assessment <u>or</u> monitoring of social impacts. Latvia: SLIMF Stakeholders application forms Interviews with stakeholders Field inspection <i>Jaunās darbības parasti tiek iekļautas regulārajos ietekmes novērtējumos, un šiem novērtējumiem jāsaturs arī sociālās vides novērtējums. Attiecībā uz pašreiz notiekošajām darbībām, nepieciešams sazināties ar ieinteresētām pusēm un tādējādi nodrošināt, ka meža apsaimniekotājs ir ziņošs par jebkurām esošajām un/vai iespējamām ietekmēm. Apsaimniekošanas plānos jāparedz šādu ietekmi samazinoši pasākumi, piem, ir zināms, ka darbības rezultātā radīsies putekļi vai troksnis un plānošana tiek veikta, lai to samazinātu vai nepieļautu.</i> Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un vietējo sabiedrību. Dokumentācija, intervijas. SLIMF: Pārrunas ar kaimiņiem un meža apsaimniekotāju. Avīžu sludinājumu, vēstuļu un cita veida informācijas, (plakātu) kopijas, kas izmantotas, lai informētu cilvēkus par darbībām. SLIMF : Sociālās ietekmes novērtējuma atskaišu kopijas. Pierādījumi par izmaiņām meža apsaimniekošanā, balstoties uz sociālās ietekmes novērtējuma <u>vai</u> sociālās ietekmes monitoringa rezultātiem. Latvija SLIMF:</p>

<p>jomām.</p> <p><u>Liela mēroga organizācijām šīs ietekmes ir jādokumentē.</u></p> <p><u>SLIMF (Mazas apsaimniekojamās teritorijas):</u></p> <p>Tiek informātas un dota iespēja sniegt komentārus tām ieinteresētajām pusēm, kuras darbības rezultātā iespējams var tikt tieši ietekmētas.</p> <p>Meža apsaimniekotājam jāvērtina izvairīties no darbību negatīvas ietekmes.</p> <p><u>SLIMF (Apsaimniekojamās teritorijas ar zemu meža apsaimniekošanas intensitāti):</u></p> <p>Meža apsaimniekotājs pēc savas iniciatīvas meklē atbalstu no ārējām organizācijām, lai veiktu sociālās ietekmes novērtējumu un/vai sociālās ietekmes monitoringu, un izmanto šos rezultātus turpmākās apsaimniekošanas plānošanā.</p> <p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meža apsaimniekotājs, izmantojot procedūras, kas pielāgotas meža apsaimniekošanas darbības lielumam un mērogam, informē par to kā piekļūt informācijai par plānotajiem meža apsaimniekošanas darbiem. • Identificētie objekti ar kultūrvēsturisku un/vai arheoloģisku vērtību tiek aizsargāti. • Meža apsaimniekotājam jāņem vērā iedzīvotāju intereses, strādājot apdzīvotu teritoriju tuvumā. • Meža apsaimniekotājs vietējai sabiedrībai nozīmīgu vietu bojāšanas gadījumā veic iespējamus restaurējošus un/vai kompensējošus pasākumus. 	<p>Ieinteresēto pušu iesniegumi, intervijas ar ieinteresētajām pusēm, pārbaude dabā.</p>
<p>Indicator 4.4.2</p> <p>(Not applicable to SLIMF)</p> <p>Adverse impacts, opportunities for positive impact and areas of potential conflict identified by evaluations are adequately addressed in plans</p> <p>Latvia:</p> <p>The forest manager shall elaborate and implement the procedure for conducting the social impact assessment that includes consultations with employees and local community (both men and women) on forest management which form the basis for the social impact assessment conducted no less than once in 5 years.</p> <p>(Nav piemērojams SLIMF)</p> <p>Plānos atbilstoši tiek aprakstītas darbības, kas mazina noteikto nelabvēlīgo ietekmi, kā arī risina potenciālās konflikta situācijas esošajā teritorijā.</p> <p>Latvija:</p> <p>Meža apsaimniekotājs ir izstrādājis sociālās ietekmes novērtējuma kārtību, kurā paredzētas arī konsultācijas ar darbiniekiem un vietējo</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with Forest Managers and local communities.</p> <p>Management plans</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un vietējo sabiedrību.</p> <p>Apsaimniekošanas plāni</p>

<p>sabiedrību par meža apsaimniekošanu, un atbilstoši tai tiek izstrādāts sociālās ietekmes novērtējums ne retāk kā reizi 5 gados.</p>	
<p>Indicator 4.4.3 An up-to-date list of stakeholders is maintained Tiek uzturēts aktuāls ieinteresēto pušu saraksts.</p>	<p>Verifiers & Guidance: Records Consultation with stakeholders Dokumentācija Konsultācijas ar ieinteresētajām pusēm</p>
<p>Indicator 4.4.4 (Not applicable to SLIMF) There is adequate and ongoing consultation with stakeholders (local people, workers and relevant organisations); in particular, stakeholders are aware that forest management plans and monitoring results are available for inspection, if high impact operations are planned, and that the FMU is being evaluated/monitored for certification Latvia: The forest manager shall use the results of consultations and correspondence with the stakeholders in planning of forest management.</p> <p>(Nav piemērojams SLIMF) Atbilstoši darbības mērogam veic konsultācijas ar pašvaldībām un citām ieinteresētajām pusēm, (vietējiem iedzīvotājiem, darbiniekiem un attiecīgajām organizācijām); bet īpaši - ieinteresētās puses ir informētas, ka to darbību pārbaudēs, kurās iepļānotās darbības ir ar augstu ietekmi, tiek izmantoti mežu apsaimniekošanas plāni un monitoringa rezultāti ir pieejami un ka apsaimniekojamā teritorija tiek novērtēta sertifikācijas ietvaros. Latvija: Meža apsaimniekotājs rezultātus no konsultācijām un sarakstes ar ieinteresētajām pusēm izmanto meža apsaimniekošanas plānošanā.</p>	<p>Verifiers & Guidance: Records Consultation with stakeholders and interviews with Forest Managers Latvia: The order, documents of employees duties and responsibility distribution as well training records, protocols, publicity in local media, social influence assessment Dokumentācija Konsultācijas ar ieinteresētajām pusēm un pārrunas ar meža apsaimniekotājiem Latvija: Kārtība, darbinieku pienākumu un atbildības sadalījuma, apmācības dokumenti, protokoli, publikācijas vietējā presē, sociālās ietekmes novērtējums</p>
<p>Indicator 4.4.5 Issues raised by stakeholders are treated constructively and objectively ieinteresētām pusēm radušies jautājumi tiek konstruktīvi un objektīvi izskatīti.</p>	<p>Verifiers & Guidance: Records Consultation with stakeholders and interviews with Forest Managers Dokumentācija Konsultācijas ar ieinteresētajām pusēm un pārrunas ar meža apsaimniekotājiem</p>
<p>Indicator 4.4.6 In large scale operations, communications with stakeholders on issues that require action and follow-up shall be documented Liela apjoma darbībās jādokumentē saziņa ar</p>	<p>Verifiers & Guidance: Documentation of communication Komunikācijas dokumentēšana</p>

ieinteresētajām pusēm par tādiem jautājumiem, kuru sakarā turpmāk nepieciešams veikt noteiktas darbības.	
Criterion 4.5	Appropriate mechanisms shall be employed for resolving grievances and for providing fair compensation in the case of loss or damage affecting the legal or customary rights, property, resources or livelihoods of local peoples. Measures shall be taken to avoid such loss or damage
Indicator 4.5.1 Every effort is made to resolve disputes through fair consultation aimed at achieving agreement and consent Latvia: <ul style="list-style-type: none"> Information of all conflicts arising between the forest manager and local community that are documented in writing as well as their settlement process and compensation of losses shall be available. Tiek izmantotas iespējas, lai atrisinātu strīdus ar taisnīgām konsultācijām ar mērķi panākt vienošanos un vienprātību. Latvija: <ul style="list-style-type: none"> Visiem rakstiski dokumentētajiem konfliktiem starp meža apsaimniekotāju un vietējo sabiedrību, kā arī to risināšanas gaitai un zaudējumu atlīdzināšanai jābūt pieejamiem. 	Verifiers & Guidance: Records Consultation with stakeholders and interviews with Forest Managers Dokumentācija Konsultācijas ar ieinteresētajām pusēm un pārrunas ar meža apsaimniekotājiem
Indicator 4.5.2 (Not applicable to SLIMF) Dispute resolution is clearly defined. System for resolving disputes includes legal requirements and is documented for <u>large scale operations</u>. Latvia: <ul style="list-style-type: none"> There shall be a documented procedure for the resolution of disputes or grievances raised in relation to the activities of the forest enterprise. In the event of any unresolved dispute the enterprise shall show that it has followed (or is following) its dispute resolution process in a good faith effort to resolve the dispute. Compensation or indemnification for losses shall be determined by mutual agreement between the parties or, in the event of disagreement, according to the laws and regulations of the RL. (Nav piemērojams SLIMF) Strīdu atrisināšanas kārtība ir skaidri noteikta. Strīdu atrisināšanas kārtība iekļauj likumdošanas prasības un tiek dokumentēta liela apjoma darbībām. Latvija: <ul style="list-style-type: none"> Ir jābūt dokumentētai procedūrai strīdu vai sūdzību risināšanai, kas izvirzīti 	Verifiers & Guidance: Documented dispute resolution Consultation with stakeholders and interviews with Forest Managers Dokumentācija Konsultācijas ar ieinteresētajām pusēm un pārrunas ar meža apsaimniekotājiem Latvia SLIMF: Conflict documents, documented conflict solution, responsible institution conclusions, interviews with stakeholders. Dokumentēta sūdzību procedūra Latvija SLIMF: Dokumenti par konfliktiem, dokumentēts konflikta risinājums, atbildīgo institūciju atzinumi, intervijas ar ieinteresētajām pusēm.

<p>saistībā ar darbībām meža apsaimniekošanas uzņēmumā.</p> <ul style="list-style-type: none"> Jebkura neizšķirta strīda gadījumā uzņēmums norāda, ka tā ir notikusi pēc (vai notiek) labticīgā strīdu risināšanas procesā. Kompensācija vai zaudējumu atlīdzināšana tiek noteikta, pusēm vienojoties, vai, domstarpību gadījumā, LR normatīvos aktos noteiktajā kārtībā 	
<p>Indicator 4.5.3</p> <p>(Not applicable to SLIMF)</p> <p>Dispute resolution mechanism makes provision for compensations to local people in the case of loss or damage affecting their legal or customary rights, property, resources or livelihoods.</p> <p>Domstarpību izlīdzināšanas mehānismam ir jānosaka kompensāciju vietējiem iedzīvotājiem, ja ir nodarīts bojājums, kas ietekmē to juridiskas vai vietējās tiesības, nekustāmo īpašumu, resursus vai iztiku.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Records</p> <p>Consultation with stakeholders and interviews with Forest Managers</p> <p>Pieraksti</p> <p>Konsultācijas ar ieinteresētām pusēm un intervijas ar Meža apsaimniekotājiem.</p>
<p>Indicator 4.5.4</p> <p>(Not applicable to SLIMF)</p> <p>There is evidence that all payments agreed in terms of 4.5.3 have been made.</p> <p>(Nav attiecināms uz SLIMF)</p> <p>Ir pierādījumi, ka visi maksājumi, kas ir norunāti punktā 4.5.3 ir veikti.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Records of payments</p> <p>Consultation with stakeholders and interviews with Forest Managers</p> <p>Pieraksti par veiktiem maksājumiem</p> <p>Konsultācijas ar ieinteresētām usēm, intervijas ar Meža apsaimniekošanas vadītājiem.</p>
<p>PRINCIPLE 5. BENEFITS FROM THE FOREST:</p> <p>Forest management operations shall encourage the efficient use of the forest's multiple products and services to ensure economic viability and a wide range of environmental and social benefits.</p>	
<p>Criterion 5.1 Forest management should strive towards economic viability, while taking into account the full environmental, social, and operational costs of production, and ensuring the investments necessary to maintain the ecological productivity of the forest</p>	
<p>Indicator 5.1.1</p> <p>Optimal use is made of the potential annual yield of forest products</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Annual plan of operations, budgets and financial statements.</p> <p>Yield estimates</p>
<p>Indicator 5.1.2</p> <p>Current and future budgets include specific provision for environmental and social, as well as all operational costs</p> <p>SLIMF</p> <p>The Forest Manager is aiming to be in an economically viable situation which permits long term forest management</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Income may be interpreted broadly as direct income from sales of forest products and indirect income from leisure/tourism, charitable fundraising, payments for environmental services rendered and subsidies.</i></p> <p>Financial planning records and statements.</p> <p>Interviews with Forest Managers</p> <p><i>Ienākumi var tikt interpretēti kā tiešie ienākumi no meža produktu tirdzniecības un kā netiešie ienākumi no tūrisma, brīvprātīgiem</i></p>

<p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> The forest manager shall prepare the budget which includes revenue and costs for all significant activities (including the cost of meeting all social and environmental commitments) according to the forest management planning documentation. The forest manager shall summarize and analyse information about revenue and costs related to forest management (including costs for maintenance of social and environmental values). <p>SLIMF Meža apsaimniekotājs mērķis ir būt ekonomiski dzīvotspējīgā situācijā, kas nodrošina ilgtermiņa meža apsaimniekošanu.</p> <p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> Meža apsaimniekotājs izstrādā budžetu, kurā ietverti visi būtiskākie apsaimniekošanas pasākumi, ieņēmumi un izdevumi (t.sk. izmaksām, kas saistītas ar sociālo un vides vērtību saglabāšanu), atbilstoši meža apsaimniekošanas plānošanas dokumentiem. L Meža apsaimniekotājs apkopo un analizē informāciju par meža apsaimniekošanas ieņēmumiem un izdevumiem (t.sk. izmaksām, kas saistītas ar sociālo un vides vērtību saglabāšanu). 	<p><i>ziedojumam, maksājumiem par veiktajiem pakalpojumiem vides jomā, subsidijām..</i></p> <p>Finansu plānošanas dokumentācija un bilance. Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem</p>
<p>Indicator 5.1.3</p> <p>Investments are made to maintain the ecological productivity of the forest Tiek veiktas investīcijas meža ekoloģiskās produktivitātes uzturēšanai.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with Forest Managers and environmental NGOs. Plans and maps. Observation of ecosystems. Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un vides sektora nevalstiskajām organizācijām. Plāni un kartes. Ekosistēmu apskate dabā.</p>
<p>Criterion 5.2 Forest management and marketing operations should encourage the optimal use and local processing of the forest's diversity of products.</p>	
<p>Indicator 5.2.1</p> <p>(Not applicable to SLIMF) The owner/manager should promote the development of markets for of common, lesser known plantation-grown or natural forest species and non-timber forest products</p> <p>Latvia: The forest manager shall assess options for various uses of forest resources. (Nav piemērojams SLIMF) Īpašniekam/ apsaimniekotājam jāsekmē tirgus</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with Forest Managers and consultation with local communities. Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un konsultācijas ar vietējo sabiedrību.</p>

<p>attīstību, izmantojot plaši sastopamo un mazāk zināmu plantāciju vai dabisko meža sugu vai nekoksnes meža produktus.</p> <p>Latvija:</p> <p>Meža apsaimniekotājs vērtē meža resursu daudzveidīgas izmantošanas iespējas.</p>	
<p>Indicator 5.2.2</p> <p>Local processing and markets are provided access to forest products available from the FMU, unless there is a justifiable reason for not doing so</p> <p><u>SLIMF</u></p> <p>Local processing is used where it is viable.</p> <p>Vietējiem pārstrādātājiem un vietējam tirgum ir nodrošināta pieeja attiecīgās apsaimniekojamās teritorijas meža produktiem, ja vien nav attaisnojoši iemesli to nedarīt.</p> <p><u>SLIMF</u></p> <p>Vietējie pārstrādātāji tiek izmantoti vietās, kur šādi pakalpojumi ir attīstīti.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with Forest Managers and consultation with local communities.</p> <p>Evidence of opportunities to support local processing and markets.</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>Details of sales of timber and information about local processing options.</p> <p>Non-timber forest products (e.g. seeds, berries, mushrooms, resin, greenery, Christmas trees and game) are considered during forest use and processing.</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un konsultācijas ar vietējo sabiedrību.</p> <p>Pierādījumi par iespējām atbalstīt vietējo tirgu un pārstrādi.</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>Detāla informācija par kokmateriālu pārdošanu un informācija par vietējām pārstrādes iespējām.</p> <p>Nekoksnes meža produkti (piem., sēklas, ogas, sēnes, sveķi, zaļumi, Ziemassvētku eglītes un medījums) tiek ņemti vērā pie mežu izmantošanas un apstrādes.</p>
<p>Criterion 5.3 Forest management <u>should</u> minimise waste associated with harvesting and on-site processing operations and avoid damage to other forest resources.</p>	
<p>Indicator 5.3.1</p> <p>Strategic and tactical/operational harvest planning and harvest operations shall be carried out in accordance with national best practice guidelines (where these do not exist or are inadequate, for tropical high forest the FAO Model Code of Forest Harvesting Practice will apply)</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>Wood waste and damage to the remaining forest during harvesting and on site processing are minimised.</p> <p>Latvia SLIMF:</p> <p>Actual roads and bridges shall be used in harvesting process. New roads and bridges planning shall make appropriate to amount of forest management works.</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The layout of existing and planned forest roads, bridges, and harvesting tracks is appropriate to the scale and intensity of management operations. • Harvesting techniques are chosen to avoid losses of merchantable volumes and damage to remaining trees. • In forest management minimize losses 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Harvest plans</p> <p>Forest Managers' knowledge of local BOPs</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>Field inspections</p> <p>Harvest records and sales volumes</p> <p>Mežizstrādes plāni</p> <p>Meža apsaimniekotāju zināšanas par vietējām biznesa iespējām.</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>Pārbaude dabā</p> <p>Mežizstrādes dokumentācija un pārdošanas apjomi</p> <p>Dokumentēts jaunu ceļu un tiltu nepieciešamības pamatojums</p>

<p>of valuable timber and damage for set aside trees.</p> <ul style="list-style-type: none"> • The use of biomass and wood waste is appropriate to harvesting technologies and soil types features. • Forest technique and work technology in forest management shall be effective and good quality. • Infrastructures objects (ditches, carriageways, communications e.t.c.) which have been affected shall be arranged after harvesting. • Stack place must be clean after roundwoods removal. <p>Stratēģiskā un mežizstrādes darbu plānošana un mežizstrādes darbības jāveic saskaņā ar labākajām vietējās prakses vadlīnijām.</p> <p>SLIMF: Jāsamazina ciršanas laikā radušos meža atlikumu daudzums un bojājumi paliekošajai audzei mežizstrādes un citu cirmā veikto darbu rezultātā.</p> <p>Latvija SLIMF: Mežizstrādes laikā jāizmanto esošie ceļi un tilti. Jaunu ceļu un tiltu plānošana jāveic atbilstoši apsaimniekošanas darbu apjomiem.</p> <p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Esošo un plānojamo meža ceļu, tiltu, mežizstrādes pievadceļu plānojums ir atbilstošs, ņemot vērā apsaimniekošanas darbu apjomus un intensitāti. • Mežizstrādes metodes tiek izvēlētas tā, lai samazinātu zaudējumus no esošiem apjomiem un bojājumus paliekošajai audzei. • Meža apsaimniekošanā līdz minimumam samazina vērtīgās koksnes zudumus un cirmā atstājamo koku bojājumus. • Ciršanas atlieku un koksnes biomasas izmantošana atbilst mežizstrādes tehnoloģijai un augsnes īpatnībām. • Meža tehnikai un darbu tehnoloģijai meža apsaimniekošanā jābūt efektīvai un ar labu darba kvalitāti tehniskajā jomā. • Pabeidzot mežizstrādes darbus ir sakārtoti mežizstrādes laikā ietekmētie infrastruktūras objekti (grāvji, brauktuves, komunikācijas u.c.), kā arī ūdensteces. • Krautuves vietai pēc kokmateriālu izvešanas jābūt sakārtotai. 	
Indicator 5.3.2	Verifiers & Guidance:
Harvesting techniques are designed to avoid log breakage, timber degradation and damage to the forest stand	Interviews with Forest Managers, supervisors and workers. Observation of harvesting operations Intevijas ar meža apsaimniekotājiem, uzraugiem un strādniekiem.

<p>SLIMF (Latvia case): When performing harvesting operations, the loss of value of timber resources shall be avoided.</p> <p>Mežizstrādes darba metodes plānojamas tā, lai izvairītos no baļķu bojāšanas, kokmateriālu degradācijas un mežaudzes bojāšanas.</p> <p>SLIMF (Latvija): Mežizstrādes darbos jāizvairās no koksnes resursu vērtības zaudējumiem.</p>	<p>Mežizstrādes darbību novērojumi.</p>
<p>Indicator 5.3.3</p> <p>Waste generated through harvesting operations, is minimised whilst leaving adequate organic material on the forest floor for soil conservation</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> Waste generated through harvesting operations is minimised whilst leaving adequate amounts and of appropriate quality fresh and dead wood needed for maintenance of forest biodiversity The use of logging residues and wood biomass shall comply with the harvesting techniques and soil characteristics. <p>Mežizstrādes procesā radušās ciršanas atliekas iespējami jāsamazina, tai pašā laikā, atstājot uz meža zemesdzes atbilstošus organiskos materiālus, lai saudzētu meža augsni</p> <p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> Mežizstrāde procesā radušās ciršanas atliekas līdz minimumam samazinātas, atstājot atbilstošā apjomā un ja piemērojams, atbilstošas kvalitātes svaigu un mirušo koksni, kas nepieciešama meža bioloģiskās daudzveidības uzturēšanai. Ciršanas atlieku un koksnes biomasas izmantošana atbilst mežizstrādes tehnoloģijai un augsnes īpatnībām. 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>When timber products are removed from the stand sufficient material in the form of tops, branches and solid wood should remain behind to assist the natural nutrient cycle.</i></p> <p>Observation of harvesting and on-site processing operations.</p> <p><i>Izvedot kokmateriālus no cirmsas, cirmā jāatstāj pietiekošā daudzumā materiāls no galotnēm, zariem un stumbriem, lai sekmētu dabisko barošanās ciklu.</i></p> <p>Mežizstrādes un citu cirmā veikto darbību apskate dabā.</p>
<p>Indicator 5.3.4</p> <p>Harvested and processed wood and/or products processed on-site are transported from the forest before any deterioration occurs</p> <p>Nocirstā un apstrādātā koksne un/ vai cirmā sagatavotie produkti tiek izvesti no meža pirms sākas to bojāšanās process.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Observation of harvesting operations.</p> <p>Records of timber deliveries</p> <p>Mežizstrādes darbību apskate dabā.</p> <p>Dokumentācija par kokmateriālu piegādēm</p>
<p>Criterion 5.4 Forest management <u>should</u> strive to strengthen and diversify the local economy, avoiding dependence on a single forest product.</p>	
<p>Indicator 5.4.1</p> <p>The forest should be managed for more than</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with Forest Managers.</p>

<p>one product, considering both timber and non-timber forest products, commercial or non-commercial use</p> <p>SLIMF (Small Forests): Not applicable</p> <p>SLIMF (Low Intensity Forests): Forest management should aim to avoid dependence on a single forest product. Mežu jāapsaimnieko tā, lai iegūtu vairāk kā vienu produktu, ņemot vērā gan koksnes, gan nekoksnes meža produktus, komerciālai un nekomerciālai izmantošanai.</p> <p>SLIMF (Mazas apsaimniekojamās teritorijas): Nav piemērojams</p> <p>SLIMF (Apsaimniekojamās teritorijas ar zemu meža apsaimniekošanas intensitāti): Meža apsaimniekošanā jācenšas izvairīties no viena meža produkta ražošanas.</p>	<p>Forest management planning</p> <p>SLIMF (Low Intensity Forests): Sales records. Discussions with local communities and the forest manager Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem Mežu apsaimniekošanas plānošana</p> <p>SLIMF: Tirdzniecības dokumentācija. Pārrunas ar vietējo sabiedrību un meža apsaimniekotāju.</p>
<p>Indicator 5.4.2</p> <p>Local initiatives involving the use, processing and/or marketing of forest products are encouraged.</p> <p>SLIMF (Small Forests): Not applicable</p> <p>SLIMF (Low Intensity Forests): Local initiatives involving the use, processing and or marketing of forest products are encouraged. Notikušās vietējās iniciatīvas, kas ietver meža izcelsmes produktu izmantošanu, pārstrādi un/vai mārketingu. SLIMF (mazie meži) Nav attiecināms SLIMF (zemas izmantošanas meži).</p>	<p>Verifiers & Guidance: Interviews with Forest Managers. Interviews with local service providers Forest management planning SLIMF (Low Intensity Forests): Sales records. Discussions with local communities and the forest manager</p> <p>Intervijas ar meža apsaimniekošanas vadītājiem. Intervijas ar vietējiem pakalpojumu sniedzējiem Meža apsaimniekošanas plāni SLIMF (zemas izmantošanas meži) Pārdošanas pieraksti Apspriedes ar vietējām biedrībām un meža apsaimniekošanas vadītājiem.</p>
<p>Indicator 5.4.3</p> <p>The utilisation of non-timber forest products by local community enterprises is encouraged Latvia: The forest manager shall evaluate proposals of entrepreneurs for sustainable use of other forest resources if it does not contradict the forest owner's management objectives. Jāveicina nekoksnes meža produktu izmantošana vietējās sabiedrības uzņēmumos. Latvija: Meža apsaimniekotājs izvērtē uzņēmēju piedāvājumus ilgtspējīgi izmantot citus meža resursus, ja tas nav pretrunā ar meža īpašnieka apsaimniekošanas mērķiem.</p>	<p>Verifiers & Guidance: Interviews with Forest Managers and consultation with local communities. Evidence of NTFP sales or licenses or permits issued. Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un konsultācijas ar vietējo sabiedrību. Pierādījumi par nekoksnes meža produktu pārdošanu vai izdotās licences vai atļaujas.</p>

Criterion 5.5 Forest management operations shall recognise, maintain and, where appropriate, enhance the value of forest services and resources such as watersheds and fisheries.	
Indicator 5.5.1	Verifiers & Guidance:
<p>Forest managers are aware of the range of forest services and resources</p> <p>Latvia: The forest manager shall identify and update information significant areas having other forest resources (e.g. sources of drinking water and recreation sites significant to local community).</p> <p>Meža apsaimniekotāji pārzina tādu meža pakalpojumu loku un resursus</p> <p>Latvija: Meža apsaimniekotājs apzina un aktualizē informāciju par nozīmīgām citu meža resursu izmantošanas vietām (piemēram, sabiedrībai nozīmīgas dzeramā ūdens ieguves un atpūtas vietas).</p>	<p>Interviews with Forest Managers</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem.</p>
Indicator 5.5.2	Verifiers & Guidance:
<p>Forest management practices minimise negative impacts on services and other forest resources</p> <p>Meža apsaimniekošanas metodes samazina negatīvo ietekmi uz tādiem pakalpojumiem un citiem meža resursiem</p>	<p>Interviews with Forest Managers</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem</p>
Indicator 5.5.3	Verifiers & Guidance:
<p>Forest management practices maintain and where appropriate, enhance the value of forest services and resources:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Monitoring evidence that services and resources are maintained ▪ Practices to enhance services and resources are evident. <p>Latvia SLIMF: The forest manager shall not restrict access to the objects identified if it does not contradict the forest owner's management objectives.</p> <p>Meža apsaimniekošanas metodes uztur, ja piemērojams, palielinot meža pakalpojumu un resursu vērtību:</p> <ul style="list-style-type: none"> • veicot pierādāmu monitoringu par pakalpojumu un resursu uzturēšanu; • praktizējot pakalpojumu un resursu acīmredzamu veicināšanu. <p>SMILF (Latvia case):Meža apsaimniekotājs neierobežo pieeju indikatorā identificētajiem objektiem, ja tas nav pretrunā ar meža īpašnieka apsaimniekošanas mērķiem</p>	<p>Interviews with Forest Managers</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem</p>

Criterion 5.6 The rate of harvest of forest products shall not exceed levels, which can be permanently sustained.	
<p>Indicator 5.6.1</p> <p>Data on forest growth, regeneration and volumes harvested and thinned are reported regularly and analysed in comparison with predicted volumes and growth data (data accuracy is appropriate to scale and intensity of management)</p> <p><u>SLIMF (Small Forests):</u> Harvest levels are sustainable over the long term (a period equivalent to the rotation length of the trees harvested). Note that annual harvest levels may vary hugely.</p> <p><u>SLIMF (Low Intensity Forests):</u> Harvest limits are established at sustainable levels, based on conservative estimates of tree growth and yield rates. The harvest limits are stated in the management plan.</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Annual allowable cut (AAC), by area or volume, has been set based on conservative and well documented estimates of growth and yield, and ensuring that the rate of harvest does not exceed sustainable levels. • Annual harvest is strictly documented. This includes site, tree species, quantities, assortments, date and terms, customer and monitoring documentations. • AAC or other harvest calculations are being followed in the forest. • Non - timber resources provided for commercial aims shall be recorded. • Boundaries of harvesting units are clearly marked on-site and respected. • The forest manager shall set sustainable harvesting levels for the forest resources intended to be obtained for commercial purposes. The indicator does not apply to berries, mushrooms, nuts and juices obtained from forests. <p>Dati par meža pieaugumu, atjaunošanu un izcirstajiem apjomiem galvenajā cirtē un kopšanas cirtē tiek regulāri dokumentēti un analizēti, salīdzinot ar paredzētajiem apjomiem un pieauguma datiem (datu precizitāte ir atbilstoša apsaimniekošanas intensitātei un mērogiem.)</p> <p><u>SLIMF (Mazas apsaimniekojamās teritorijas):</u> Ciršanas apjomi ir ilgtermiņā ilgtspējīgi (periods ir līdzvērtīgs nocirsto koku rotācijas cikla ilgumam).</p> <p>Piezīme, ka ikgadējie ciršanas apjomi var ļoti mainīties.</p> <p><u>SLIMF (Apsaimniekojamās teritorijas ar zemu meža apsaimniekošanas intensitāti):</u></p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Evidence of enumerations, yield calculations and harvesting planning</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>Management plan</p> <p>Field observations of harvesting sites compared to areas planned for harvesting.</p> <p>Maps of tree location</p> <p>Harvest and sales records and plans over the relevant time span.</p> <p>Data on likely or actual growth rates of species harvested.</p> <p>Uzskaiti, ieguves apjomu aprēķinu un mežizstrādes plānošanas procesa apliecinājoši dokumenti.</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>Apsaimniekošanas plāns</p> <p>Mežizstrādes vietu apskate dabā, tās salīdzinot ar mežizstrādei ielānotajām platībām.</p> <p>Koku atrašanās vietu kartes.</p> <p>Mežizstrādes un pārdošanas uzskaites un plāni par nozīmīgu laika periodu.</p> <p>Provizorisks dati par cērtamo sugu pašreizējo augšanas gaitu.</p>

<p>Ciršanas apjoms ir noteikts kā ilgtspējīgs apjoms, balstīts uz piesardzīgiem (klasiskiem) aprēķiniem par koku augšanas gaitu un ikgadējo pieaugumu. Ciršanas apjomi ir noteikti apsaimniekošanas plānā.</p> <p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ikgadējais ciršanas apjoms (IPC) pēc platības vai apjoma noteikts, pamatojoties uz klasiskiem (piesardzīgiem) un dokumentētiem koku augšanas gaitas un pieauguma aprēķiniem, vienlaicīgi nodrošinot, ka mežizstrādes apjomi nepārsniedz ilgtspējīgus ieguves apjomus. • Ikgadējais ciršanas apjoms ir precīzi dokumentēts. Tas ietver vietas, koku sugu, apjomu, sortimentu, datumu un nosacījumus, klientu un monitoringa dokumentācijas. • IPC vai citi noteiktie ciršanas aprēķini tiek mežā ievēroti. • Tiek dokumentēti meža nekoksnes produkti, kas tiek iegūti komercmērķiem. Cirsmas robežas ir skaidri atzīmētas uz vietas dabā un tiek ievērotas. 	
<p>Indicator 5.6.2</p> <p>Sustainable harvest and thinning intensities and frequencies have been calculated for the FMU based on the most up-to-date available information and do not exceed calculated replenishment rates over the long term.</p> <p>Ilgspējīga galvenās ciršanas un kopšanas ciršanas intensitāte un biežums apsaimniekojamai teritorijai tiek aprēķināts, balstoties uz pieejamo aktuālāko informāciju un ilgtermiņā nepārsniedzot aprēķināto pieauguma līmeni.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Timber resource planning Kokmateriālu resursu plānošana.</p>
<p>Indicator 5.6.3</p> <p>Authorised harvesting of non-timber forest products does not exceed calculated replenishment rates over the long term</p> <p>Atļautais nekoksnes meža produktu ieguves daudzums ilgtermiņā nepārsniedz aprēķinātā pieauguma līmeni.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Management plans Apsaimniekošanas plāni</p>

PRINCIPLE 6. ENVIRONMENTAL IMPACT:

Forest management shall conserve biological diversity and its associated values, water resources, soils, and unique and fragile ecosystems and landscapes, and, by so doing, maintain the ecological functions and the integrity of the forest.

Criterion 6.1 Assessment of environmental impacts shall be completed - appropriate to the scale, intensity of forest management operations and the uniqueness of the affected resources - and adequately integrated into management systems. Assessments shall include landscape level considerations as well as the impacts of on-site processing facilities. Environmental impacts shall be assessed prior to commencement of site disturbing operations.

Indicator 6.1.1

(Not applicable to SLIMF)

The owner/manager has systematically assessed the potential environmental impacts of all activities (including on-site processing facilities) carried out in the forest; the impacts of forest plans have been considered at the landscape level, taking account of the interaction with adjoining land and other nearby habitats. For large scale organisations, the results of these impact assessments shall be documented.

Latvia:

- Environmental assessments have occurred during harvesting planning and mitigation measures are integrated into forest management plan.
- Measures to minimise negative environmental impact are followed in the field, e.g. wet soil types are handled with precaution to avoid soil damages, sensitive bird habitats are not intervened in birds nesting period.

Forest Manager before harvesting process shall:

- to identify the influence on biological diversity of important forest stand structure elements, soil, water and cultural objects in harvesting process in level of potential impacted and adjacent forest stands
- to check if there are indications of protected species (large nest, hollow trees, large amount of big diameter trees (>40 cm), dead wood, e.t.c.)
- to plan the measures to decrease influence on mentioned objects and evaluates the results of done measures once in year.

(Nav piemērojams SLIMF)

Īpašnieks/ apsaimniekotājs sistemātiski novērtē iespējamo ietekmi uz vidi par visām darbībām (ieskaitot iespējamo koksnes apstrādi cirmā), kas veiktas mežā; izvērtējot meža izvietojumu, jāņem vērā ietekme ainavas līmenī, ievērojot mijiedarbību ar piegulošajām zemēm un citiem tuvējiem biotopiem. Liela mēroga organizācijām jādokumentē ietekmes novērtēšanas rezultāti.

Verifiers & Guidance:

For all operations or activities carried out on the FMU, there should be an evaluation of the possibility of the following potentially negative impacts being caused: soil erosion and compaction; changes to soil productivity; changes to invasive exotic, native or naturalised flora or fauna species abundance, diversity or distribution. Habitat fragmentation, pesticide, lubricant, nutrient or fertiliser pollution (by runoff, spray drift or spillage) and sedimentation of watercourses or water bodies; changes to water flow and drainage regimes of watercourses, water bodies, visual changes to prominent landscapes. Working Instruction 01 regarding on-site processing plants must be used as reference.

Interviews with Forest Managers, environmental NGOs and government conservation agencies.

Par visām apsaimniekojamā teritorijā veiktajām darbībām vai pasākumiem, jāveic novērtējums par sekojošu iespējamo negatīvo ietekmju varbūtību: augsnes erozija un sablīvēšanās; augsnes auglības izmaiņas; izmaiņas invazīvu introducēto, vietējo vai ieviesto floras vai faunas sugu pārstāvniecībā, daudzveidībā vai izplatībā. Biotopa fragmentācija; piesārņojums (noplūdes vai sūces rezultātā), ko izraisa pesticīdi, eļļas, barojošie vai mēslošanas līdzekļi un to nogulsņēšanās ūdenstilpnēs vai ūdenstecēs; izmaiņas ūdensteču, ūdenstilpju ūdens plūsmā un ūdens novades režīmā, vizuālās pārmaiņas izcilās ainavās. Jāatsaucas uz 01. darba instrukciju par cirmā izmantotajiem izstrādes (apstrādes) mehānismiem, instrumentiem.

Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem, vides sektora nevalstiskajām organizācijām un valsts vides aizsardzības organizācijām.

<p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> Plānojot mežizstrādi, tiek vērtēta ietekme uz vidi un ietekmes uz vides samazināšanas pasākumi tiek integrēti meža apsaimniekošanas plānā. Negatīvā ietekmi uz vidi tiek samazināta, ievērojot piesardzības pasākumus dabā, piemēram, mitrajās augsnes vietās darbojas ar piesardzību, lai mazinātu augsnes bojājumus, jūtīgu putnu dzīvotnes netiek skartas putnu ligzdošanas laikā. <p>Meža apsaimniekotājs pirms mežsaimniecisko darbu uzsākšanas:</p> <ul style="list-style-type: none"> ir apzinājis mežizstrādes darbu ietekmi uz bioloģiskai daudzveidībai nozīmīgiem mežaudzes struktūras elementiem, augsni, ūdeni un kultūrvēsturiskiem objektiem potenciāli ietekmētās audzes un blakus esošo (pieguļošo) audžu līmenī; ir pārbaudījis, vai plānotajā kailcirtē nav pazīmes (liela ligzda, dobumaini koki, liels daudzums liela izmēra $D > 40\text{cm}$ atmirusī koksne, u.c.), kas varētu liecināt par īpaši aizsargājamo sugu klātbūtni; plāno pasākumus ietekmes mazināšanai uz minētajiem objektiem un reizi gadā izvērtē veikto pasākumu kontroles rezultātus. 	
<p>Indicator 6.1.2</p> <p>Site-specific assessments of the potential environmental impacts of all forest operations are carried out prior to commencement of site disturbing operations, in a manner appropriate to the scale of the operations and the sensitivity of the site. Where such activities are considered “significant”, these site-specific assessments are documented. “Significant” activities shall include, but not be restricted to:</p> <ul style="list-style-type: none"> The building of new roads or substantial rerouting of existing roads; Any form of flow restriction in streams and rivers; Aforestation; Change in genus in the reforestation of more than 100 ha during the same planting season within an operational/management unit, where an FMU comprises more than one; Recreational activities and associated infrastructure Communication masts and associated infrastructure Power lines Water lines Change of natural vegetation to commercial or 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>A “significant activity is an activity that has the potential to cause environmental impacts that are:</p> <ul style="list-style-type: none"> Permanent or long term; or Affects a wide environment <p>An EIA is the formal procedure that is followed to collect, organise, analyse, interpret and communicate data that are relevant to making a decision. The procedure can however be followed as an informal assessment for a project such as the planning of a harvesting operation. The purpose of an EIA is to minimise negative impacts, ensure the conservation of important features and to enhance positive aspects of the project.</p> <p>Principles that a formal EIA should comply with are:</p> <p>Informed Decision Making: Decision-making should be based on reliable information.</p> <p>Accountability: Responsibilities must be clearly defined.</p> <p>Environment in the Broadest Sense: The environment includes all aspects (i.e. physical, social, political, economic, visual).</p> <p>Open Consultation: Consultation with all interested and affected parties must be done in a transparent manner.</p> <p>Specialist Input: Specialists in the particular field must support impact assessments.</p> <p>Alternatives: Consider all possible alternatives in terms of location and activities.</p> <p>Mitigatory Measures: Assess mitigatory measures that will</p>

<p>any other use.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Erection of new fences ▪ Use of natural areas and products for commercial gain or any other purpose ▪ New waste disposal sites; ▪ Implementation of new/modified activities/products that may have significant impacts on the environment. <p>SLIMF (Small Forests): Before starting any operation, the possible negative environmental impacts are identified and the operation is designed to minimise them. Assessments do not need to be documented unless legally required</p> <p>SLIMF (Low Intensity Forests): Before starting any operation, the possible negative environmental impacts at the site and landscape levels are identified and the operation is designed to minimise them. Assessments do not need to be documented unless legally required</p> <p>Latvia: For road construction or reconstruction objects for which a design task of planning and architecture has not been issued to forest manager until the date when the Latvian FSC Standard becomes valid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potential risks shall be assessed for conservation of biodiversity, including the potential effect on specially protected habitats, WKHs, their buffer zones and potential WKHs, sites of specially protected species and biologically valuable grasslands; • precautionary approach shall be taken during the planning process and possible restoring and compensating measures shall be carried out if necessary mitigate risk identified; <p>SLIMF (Latvia case): In the territories where road construction or reconstruction is planned:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potential risks shall be assessed for conservation of biodiversity in specially protected habitats, sites of specially protected species and biologically valuable grasslands; • precautionary approach shall be taken during the planning process and possible restoring and compensating measures shall be carried out (e.g. for protection of wet forest, specially protected habitats) if necessary mitigate risk identified. <p>Konkrēto vietu iespējamās ietekmes uz vidi izvērtējumi tiek veikti darbībām ar lielāko ietekmi, ņemot vērā darbību apjomus un vietas jutīgumu pret pārmaiņām. Tur, kur šādas darbības tiek uzskatītas par „nozīmīgām”, šie konkrēto vietu novērtējumi ir jādokumentē. „Nozīmīgas,” darbības ir sekojošas, bet ne tikai</p>	<p>reduce or negate negative impacts and enhance the positive impacts of the planned activities.</p> <p>Consider all Stages: The assessment should consider all stages of the development, from the planning phase through to closure.</p> <p>Interviews with Forest Managers also testing their basic knowledge of EIAs.</p> <p>Records of assessments and decisions.</p> <p>Environmental management plans.</p> <p>SLIMF:</p> <p>Manager’s knowledge of the site and impacts of operations</p> <p>Field observations</p> <p>Management plan</p> <p>Documented environmental statement or assessment where legally required</p> <p>„Nozīmīga” darbība ir tāda darbība, kura iespējams var izraisīt sekoša veida ietekmi uz vidi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ilgstoša vai ilgtermiņa; vai • plaša ietekme uz vidi. <p>IVN ir formāla procedūra, kura ir kā visu to attiecīgo datu ievākšana, kārtošana, analizēšana, interpretēšana un izplatīšana, kuri ir nozīmīgi lēmuma pieņemšanā. Taču procedūru var veikt arī kā neformālu tādu projektu novērtēšanai, piemēram, kā mežizstrādes darbu plānošana. IVN mērķis ir mazināt negatīvo ietekmi, nodrošinot aizsardzību nozīmīgākām īpatnībām un palielināt projekta pozitīvos aspektus.</p> <p>Formālie IVN principi atbilst sekojošam:</p> <p>Lēmumu kompetenta pieņemšana: lēmumu pieņemšanai jābūt balstītai uz ticamu informāciju.</p> <p>Atbildība: Jābūt skaidri noteiktiem pienākumiem.</p> <p>Vide plašā nozīmē: Vide ietver visus aspektus (piem., fiziskos, sociālos, politiskos, ekonomiskos, vizuālos).</p> <p>Atvērtas konsultācijas: Konsultācijas ar visām ieinteresētajām un ietekmētajām pusēm jāveic "caurskatāmā" veidā.</p> <p>Speciālistu ieguldījums: Atbilstošo sfēru speciālistiem jāsekmē ietekmes novērtēšana.</p> <p>Alternatīvas: Visu iespējamo alternatīvu izskatīšana attiecībā uz norises vietu un darbību. Ietekmi samazinoši pasākumi : Novērtē kaitējumu samazinošos pasākumus, kas samazinās vai novērsīs negatīvo ietekmi un palielinās plānoto pasākumiem pozitīvo ietekmi.</p> <p>Visu etapu apspriešana: Novērtējuma jāizvērtē visi attīstības etapi, sākot no plānošanas fāzes līdz noslēgumam.</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem, kā arī viņu pamatzināšanu pārbaude par ietekmes uz vidi novērtējumu.</p> <p>Novērtējumu un lēmumu dokumentācija.</p> <p>Apkārtējās vides apsaimniekošanas plāni.</p> <p>SLIMF:</p> <p>Apsaimniekotāja zināšanas par vietu un darbības ietekmi</p> <p>Apsaimniekojamās teritorijas apskate dabā</p> <p>Apsaimniekošanas plāns</p> <p>Dokumentēts atzinums par apkārtējo vidi vai novērtējums, ja tas noteikts likumdošanā.</p>
---	---

šīs:

- jaunu ceļu būvniecība vai nozīmīgas izmaiņas esošajos ceļos;
- jebkura veida strautu un upju ūdens plūsmas ierobežojumi;
- Sugu ģints izmaiņas apmežotajā platībā lielākā par 100 ha vienas stādīšanas sezonas ietvaros, tādā darbības/apsaimniekojamā vienībā, kur ir vairāk kā viena meža apsaimniekojamā teritorija;
- Atpūtas aktivitātes (vairāk par 50 cilvēkiem dienā) un saistītā infrastruktūra;
- Telekomunikāciju torņi un saistītā infrastruktūra
- Elektrolīnijas;
- Ūdensvadi;
- Jaunu nožogojumu ierīkošana;
- Jaunas atkritumu izgāztuves;
- Jaunu/ pārveidoto pasākumu/ produktu ieviešana, kam varētu būt nozīmīga ietekme uz vidi.

SLIMF (Mazas apsaimniekojamās teritorijas):

Pirms jebkuras darbības uzsākšanas, tiek noteiktas iespējamās negatīvās ietekmes uz vidi, un darbības tiek iepļānotas tā, lai ietekmi mazinātu. Novērtējumus nav nepieciešams dokumentēt, ja vien to nenosaka likumdošana.

SLIMF (Apsaimniekojamās teritorijas ar zemu meža apsaimniekošanas intensitāti):

Pirms jebkuru darbību uzsākšanas, tiek noteikta iespējamā negatīvā ietekme uz vidi attiecīgās vietas un ainavas līmenī, un darbības tiek iepļānotas tā, lai ietekmi mazinātu. Novērtējumus nav nepieciešams dokumentēt, ja vien to nenosaka likumdošana.

Latvija:

Ceļu būves vai rekonstrukcijas objektiem, kuriem līdz Latvijas FSC standarta stāšanās spēkā meža apsaimniekotājam nav izsniegts plānošanas un arhitektūras uzdevums:

- ir jānovērtē iespējamie riski bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai, t.sk. iespējamā ietekme uz īpaši aizsargājamiem biotopiem, DMB, to buferzonām un potenciālajiem DMB, īpaši aizsargājamu sugu atradnēm un bioloģiski vērtīgajiem zālājiem;
- plānošanas procesā jāievēro piesardzības princips un jāveic iespējamie restaurējoši un kompensējoši pasākumi, ja tas nepieciešams, lai mazinātu risku

SLIMF (Latvija):

Teritorijās, kurās tiek plānota ceļu būve vai rekonstrukcija:

- ir jānovērtē iespējamie riski bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai īpaši aizsargājamajos biotopos, īpaši

<p>aizsargājamo sugu atradnēs un bioloģiski vērtīgos zālajos;</p> <ul style="list-style-type: none"> plānošanas procesā jāievēro piesardzības princips un jāveic iespējamie restaurējoši un kompensējoši pasākumi (piemēram, pārmitro mežu, īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai), ja nepieciešams, lai mazinātu risku, 	
<p>Indicator 6.1.3</p> <p>All potential environmental impacts identified during assessments are considered during operations and planning and ensure that adverse impacts are avoided or mitigated</p> <p>Visas novērtēšanas laikā konstatētās iespējamās ietekmes uz vidi tiek uzskatītas darbības un plānošanas laikā, un nodrošina negatīvās ietekmes novēršanu vai mazināšanu.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>See also requirements 6.5.1 and 6.5.2.</p> <p>Interviews with Forest Managers, supervisors and workers also testing their knowledge of minimum requirements.</p> <p>Field observations and operational plans. For <u>large scale operations</u>, these provisions and controls will be documented in plans.</p> <p>Skatiet arī 6.5.1. un 6.5.2. minētās prasības.</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem, uzraugiem un strādniekiem, kā arī viņu minimālo prasību zināšanu pārbaude.</p> <p>Apskate dabā un darbības plāni.</p> <p>Liela apjoma darbībām, šie noteikumi tiek dokumentēti plānos.</p>
<p>Indicator 6.1.4</p> <p>Timely corrective actions are considered and implemented to address both past and potential non-conformances.</p> <p>Uzlabojošās (korektīvās) darbības savlaicīgi tiek apsvērtas un ieviestas, attiecībā gan uz jau notikušām, gan iespējamām neatbilstībām.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><u>Corrective Actions:</u></p> <p><i>The first objective is, whenever there is a non-conformance:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> action is taken to correct any damage to the environment that may have occurred (corrective action); and measures are instituted to prevent the non-conformance from recurring (preventive action). <p><i>The second objective is to ensure that preventative action is taken where there is obvious potential for an activity to develop into a non-conformance with subsequent environmental impact(s).</i></p> <p><i>The third objective is to ensure that CARs are reviewed periodically to identify persistent problem areas and to ensure that such problem areas are appropriately addressed, in either a corrective or a preventative manner.</i></p> <p>Interviews with managers.</p> <p>Comparison of quality of ongoing operations and associated record of past CARs.</p> <p>Korektīvās darbības:</p> <p>Pastāvot neatbilstībai, vienmēr pirmais mērķis ir:</p> <ul style="list-style-type: none"> īstenot darbības, lai novērstu jebkuru esošo kaitējumu videi (korektīvā darbība); un ievieš pasākumus, kas novērstu atkārtotu neatbilstību rašanos (preventīvās darbības). <p>Otrais mērķis ir nodrošināt preventīvo pasākumu īstenošanu tur, kur ir acīmredzama iespējamība darbībai izraisīt neatbilstību ar sekojošo ietekmi uz vidi.</p> <p>Trešais mērķis ir nodrošināt, ka pieprasītās korektīvās darbības tiek periodiski pārskatītas, lai konstatētu platības, kurās regulāri ir problēmas un nodrošinātu šo platību problēmu piemērotu risināšanu ar korektīviem vai preventīviem pasākumiem.</p> <p>Pārrunas ar apsaimniekotājiem.</p> <p>Pašreiz esošo darbību kvalitātes salīdzinājums ar attiecīgi norādīto iepriekšējās pieprasītajās korektīvajās darbībās.</p>

<p>Indicator 6.1.5</p> <p>Corrective action requests (CARs) are recorded and closed out appropriately</p> <p>SLIMF:</p> <p>Timeous corrective actions are taken</p> <p>Pieprasītās korektīvās darbības (PKD) tiek dokumentētas un atbilstoši izpildītas.</p> <p>SLIMF:</p> <p>Korektīvās darbības tiek savlaicīgi izpildītas</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Records of CARs</p> <p>SLIMF:</p> <p>Interviews with the forest Manager and workers and field observations</p> <p>Pieraksti par korektīvajām darbībām</p> <p>SLIMF:</p> <p>Pārrunas ar mežu apsaimniekotāju un darbiniekiem un vietu apskate dabā</p>	
<p>Indicator 6.1.6</p>		
<p>Criterion 6.2 Safeguards shall exist which protect rare, threatened and endangered species and their habitats (e.g. nesting and feeding areas). Conservation zones and protection areas shall be established, appropriate to the scale and intensity of forest management and the uniqueness of the affected resources. Inappropriate hunting, fishing, trapping and collecting shall be controlled.</p>		
<p>Indicator 6.2.1</p> <p>Rare, threatened and endangered species and their habitats present (or likely to be present) on the FMU have been identified and documented</p> <p>SLIMF (Small Forests):</p> <p>Where known, rare, threatened and endangered species and their habitats are protected.</p> <p>SLIMF (Low Intensity Forests):</p> <p>Where known, rare, threatened and endangered species and their habitats are mapped and protected.</p> <p>Latvia:</p> <p>The forest manager shall maintain and update a register of biologically valuable forest stands</p> <p>SLIMF (Latvia case):</p> <ul style="list-style-type: none"> • The forest manager shall ensure maintenance of recorded locations of protected species in the managed territory. • The forest manager shall identify the WKHs. <p>Apsaimniekojamā teritorijā jāapzina un jādokumentē aizsargājamās sugas un to pašreizējie (vai iespējamie) biotopi, to biotopi jāidentificē un jādokumentē.</p> <p>SLIMF (Mazas apsaimniekojamās teritorijas):</p> <p>Tiek aizsargātas apzinātās retās, apdraudētās un izzūdošās sugas un to biotopi.</p> <p>SLIMF (Apsaimniekojamās teritorijas ar zemu meža apsaimniekošanas intensitāti):</p> <p>Tiek veicināta aizsargājamo sugu un to biotopu saglabāšana, un to atrašanās vietas ir atzīmētas</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Where survey data are incomplete, it should be assumed that relevant species ARE present.</p> <p>Interviews with Forest Managers, local experts and government agencies.</p> <p>Refer also to 7.1.7</p> <p>SLIMF (Small Forests):</p> <p>Manager's knowledge of rare, threatened and endangered species in the area.</p> <p>Records from other sources of species found on the site.</p> <p>Field observations of nesting and feeding areas of rare, threatened and endangered species.</p> <p>SLIMF (Low Intensity Forests):</p> <p>Manager's and workers' knowledge of rare, threatened and endangered species in the area.</p> <p>Reports of training for forest workers on protection issues.</p> <p>Field observations of nesting and feeding areas of rare, threatened and endangered species.</p> <p>Reports of the conservation status of the FMU from other sources.</p> <p><i>Gadījumos, kad inventarizāciju dati vēl ir nepilnīgi, jāpieņem, ka nozīmīgās sugas IR sastopamas.</i></p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem, vietējiem ekspertiem un valsts iestādēm.</p> <p>Attiecas arī uz 7.1.7</p> <p>SLIMF (Mazas apsaimniekojamās teritorijas):</p> <p>Apsaimniekotāja zināšanas par teritorijā esošajām retām, apdraudētām un izzūdošām sugām.</p> <p>Dokumentācija par teritorijā citos veidos konstatēto sugu atradnēm.</p> <p>Reto, apdraudēto un izzūdošo sugu ligzdošanas un barošanās vietu apskate dabā.</p> <p>SLIMF (Apsaimniekojamās teritorijas ar zemu meža apsaimniekošanas intensitāti):</p> <p>Apsaimniekotāja zināšanas par teritorijā esošajām retām,</p>	

<p>kartēs. Latvija: Meža apsaimniekotājam jāuztur un jāaktualizē bioloģiski vērtīgo mežaudžu reģistrs. SLIMF (Latvija):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meža apsaimniekotājam jānodrošina esošo zināmo aizsargājamo sugu atradņu aizsardzību apsaimniekotajā teritorijā. • Meža apsaimniekotājs ir veicis DMB apzināšanu. 	<p>apdraudētām un izzūdošām sugām. Dokumentācija par meža darbinieku apmācībām sugu aizsardzības jautājumos. Reto, apdraudēto un izzūdošo sugu ligzdošanas un barošanās vietu apskate dabā. Ziņojumi no citiem informācijas avotiem par aizsardzības stāvokli apsaimniekojamā teritorijā. <i>Sarakstu par retajām, izzūdošajām un izmirstošajām sugām Latvijā var atrast mājas lapā http://www.dap.gov.lv/. http://cites.ldm.gov.lv/cites_latvija/</i> Darbinieku, līgumuzpildītāju apmācības par īpaši aizsargājamām vērtībām mežos.</p>
<p>Indicator 6.2.2</p> <p>There is co-operation with acknowledged experts and/or conservation organisations and/or regulatory authorities in identifying conservation zones and protection areas for rare, threatened and endangered species present. <u>SLIMF:</u> Other features which are important for conservation are identified and protected. Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The forest manager during forest management planning shall take into account the conservation action plans in force for rare, endangered species. • The forest manager shall identify the sites where additional inspection must be performed regarding the existence of previously unreported habitats of specially protected species. • The forest manager shall register newly identified habitats of specially protected species. <p>SLIMF (Latvia case):</p> <ul style="list-style-type: none"> • If WKH or a site of a specially protected species, which had not been identified earlier, including the nests of protected birds and Capercaillie's (Tetrao urogallus) leks, have been found in the managed territory, the forest manager shall ensure their protection. <p>Pastāv sadarbība ar atzītiem ekspertiem un/vaidabas/ vides aizsardzības organizācijām un/vai valsts institūcijām, lai noteiktu aizsargzonus un aizsargājamās platības esošajām retajām, apdraudētajām un izzūdošajām sugām; <u>SLIMF:</u> Identificēti un aizsargāti citi objekti, kuri būtiski dabas/vides aizsardzības sakarā.</p> <p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meža apsaimniekotājs, plānojot meža 	<p>Verifiers & Guidance: Interviews with Forest Managers, local experts and government agencies. <u>SLIMF:</u> Maps showing conservation features Field observations and interviews with forest manager Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem, vietējiem ekspertiem un valsts institūcijām. <u>SLIMF:</u> Kartes, kurās norādīti aizsargājamie objekti. Apskate dabā un pārrunas ar meža apsaimniekotāju.</p>

<p>apsaimniekošanu, ņem vērā reto, apdraudēto sugu spēkā esošos aizsardzības plānus.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meža apsaimniekotājam jāidentificē vietas, kur jāveic papildus pārbaude par iepriekš neregistrētu īpaši aizsargājamu sugu dzīvotņu esamību. • Meža apsaimniekotājs reģistrē no jauna identificētās īpaši aizsargājamu sugu dzīvotnes. <p>SLIMF (Latvija):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ja apsaimniekojamā teritorijā identificēts DMB vai līdz šim neapzināta īpaši aizsargājamas sugas atradne, ieskaitot aizsargājamo putnu ligzdas un medņu (<i>Tetrao urogallus</i>) riesta vietas, meža apsaimniekotājs nodrošina to aizsardzību. 	
<p>Indicator 6.2.3</p> <p>The habitats of rare, threatened and endangered species are demarcated on maps, and, where necessary, on the ground</p> <p>Retu, apdraudētu sugu dzīves/augšanas vietas ir norādītas kartē, un kur nepieciešams arī fiziski uz vietas teritorijās ir apzīmētas.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Records and maps. Pieraksti un kartes.</p>
<p>Indicator 6.2.4</p> <p>Rare, threatened and endangered species are protected during operations</p> <p>Darbību laikā tiek aizsargātas retās, apdraudētās un izzūdošās sugas.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Operational plans. Interviews with Forest Managers, local experts and government agencies. Darbības plāni. Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem, vietējiem ekspertiem un valsts institūcijām.</p>
<p>Indicator 6.2.5</p> <p>Authorised hunting, fishing, grazing and collecting activities are managed to ensure they do not exceed sustainable levels.</p> <p>Atļautās medības, makšķerēšana, ganīšana un sēņu/ogu un citu līdzīgu produktu ievākšana tiek veikta tā, lai nepārsniegtu ilgtspējīgas ieguves apjomu.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Policies and procedures. Interviews with Forest Managers, local experts and government agencies. Field observations and records of collection. Politikas un procedūras. Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem, vietējiem ekspertiem un valsts institūcijām. Apskate dabā un ieguves apjomu uzskaitē.</p>
<p>Indicator 6.2.6</p> <p>Measures are in place to control inappropriate hunting, fishing, grazing and collecting activities</p> <p>Ir noteikti pasākumi, lai kontrolētu nepiemērotas medības, makšķerēšanu, ganības vai savākšanas aktivitātes.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Policies and procedures. Interviews with Forest Managers, local experts and government agencies. Field observations and records of collection. ° Politikas un procedūras Intervijas ar Meža apsaimniekošanas vadītājiem, vietējiem ekspertiem un valsts aģentūrām. Novērojumi dabības vietās, pieraksti par savākšanu.</p>

<p>Criterion 6.3 Ecological functions and values shall be maintained intact, enhanced, or restored, including:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Forest regeneration and succession. ▪ Genetic, species and ecosystem diversity. ▪ Natural cycles that affect the productivity of the forest ecosystem. 	
<p>Indicator 6.3.1</p> <p>The status of the FMU with regard to:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ regeneration and succession ▪ genetic, species and ecosystem diversity ▪ natural cycles <p>is known or estimated.</p> <p>Latvia:</p> <p>The forest manager shall summarize information about forest fires of any scale.</p> <p>Zināms vai novērtēts apsaimniekojamās teritorijas stāvoklis attiecību uz:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ meža atjaunošanos un pēctecības procesu ▪ ģenētisko, sugu un ekosistēmu daudzveidību ▪ dabiskajiem cikliem <p>Latvija:</p> <p>Meža apsaimniekotājam jāapkopo informācija par jebkura mēroga meža degumiem.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>This requirement applies to natural forest and plantation management organisations. Compliance might involve an initial assessment and monitoring of the following:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Regeneration of natural forest areas harvested, degraded areas, fragmented areas, areas damaged by fire, conservation zones and protection areas; ▪ Impacts of past management e.g. logging, collection of NTFPs, soil erosion ▪ Distribution and status of plant communities; ▪ Conservation status of native floral and faunal assemblages, species and their habitats; ▪ Spread of invasive species ▪ Ongoing soil erosion ▪ Water quality <p>Records and maps</p> <p>Interviews with Forest Managers and local experts.</p> <p><i>Prasība tiek attiecināta uz uzņēmumiem, kuri apsaimnieko mežus un plantācijas. Prasības izpilde var ietvert sākotnējo novērtēšanu un monitoringu sekojošos aspektos:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Izcirsto dabisko meža platību, degradēto platību, fragmentēto platību, izdegušo platību, aizsargājamo zonu un aizsargājamo platību atjaunošana; ▪ Iepriekšējās apsaimniekošanas, piem, mežizstrādes, meža nekoksnes produktu ieguves, augsnes erozijas ietekme; ▪ Mākslīgi atjaunoto audžu izplatība un stāvoklis ▪ Vietējās floras un faunas sugu un to biotopu aizsardzības stāvoklis; ▪ Invazīvo sugu izplatīšanās ▪ Pastāvošā augsnes erozija ▪ Ūdens kvalitāte <p>Dokumentācija un kartes</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un vietējiem ekspertiem.</p>
<p>Indicator 6.3.2</p> <p>Silvicultural and/or other management systems are appropriate for the ecology of the forest and resources available</p> <p>Latvia:</p> <p>The forest manager managing the forest tract larger or equal of 500 ha, shall develop and introduce the principles of landscape ecological planning in the management of this area, paying particular attention to the proportion of old stands.</p> <p>The structures characteristic to natural forest shall be retained after felling:</p> <ul style="list-style-type: none"> • after final felling on average at least 10 growing trees per ha shall be retained; 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with Forest Managers and local experts</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un vietējiem ekspertiem.</p>

- the retained trees shall be preserved regardless of their condition in the subsequent rotation cycles;
- if possible, such trees shall be retained in groups.

Preferences shall be given to retention trees meeting at least one of the following requirements:

- trees with large nests (the diameter of the nest exceeds 50 cm);
- trees from the previous rotation cycle;
- pine, oak, linden, elm, fluttering elm, black alder, maple, hornbeam, ash;
- the oldest trees and trees with largest dimensions with broad, well-developed crowns;
- trees with hollows;
- trees with burning scars.

SLIMF (Latvia case):

The structures characteristic to natural forest shall be retained after felling:

- after final felling on average at least 7 growing trees shall be retained per 1 ha;
- the retained trees shall be preserved regardless of their condition in the subsequent rotation cycles;
- if possible, such trees shall be retained in groups.

Mežkopības un/vai citas apsaimniekošanas sistēmas ir piemērotas attiecīgā meža ekoloģijai un pieejamiem resursiem.

Latvija:

Meža apsaimniekotājs, kurš apsaimnieko meža masīvu platībā ne mazāku par 500 ha, šim masīvam izstrādā un ievieš meža apsaimniekošanas plānošanā ainavu ekoloģiskās plānošanas principus, īpašu uzmanību pievēršot veco audžu īpatsvara nodrošinājumam.

Cirtēs saglabājamas dabiskam mežam raksturīgas struktūras:

- Galvenajā cirtē vidēji uz 1 ha saglabājami vismaz 10 dzīvi koki;
- Atstātie koki jāsaglabā neatkarīgi no to stāvokļa turpmāko aprites ciklu laikā.
- Ja iespējams, šādi koki atstājami grupās.

Par saglabājamiem uzskatāmi koki, kas atbilst vismaz vienam no šādiem kritērijiem:

- koki ar lielām putnu ligzdām (ligzdas diametrs lielāks par 50 cm);
- koki no iepriekšējā aprites cikla;
- priedes, ozoli, liepas, gobas, vīksnas,

<p>melnalkšņi, kļavas, skābarži, oši;</p> <ul style="list-style-type: none"> • vecākie un lielāko dimensiju koki ar plašu, labi attīstītu vainagu; • koki ar dobumiem; • koki ar deguma rētām. <p>SLIMF (Latvija): Cirtēs saglabājamas dabiskam mežam raksturīgas struktūras:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Galvenajā cirtē vidēji uz 1 ha saglabājami vismaz 7 dzīvi koki; • Atstātie koki jā saglabā neatkarīgi no to stāvokļa turpmāko aprites ciklu laikā; Ja iespējams, šādi koki atstājami grupās. 	
<p>Indicator 6.3.3</p> <p>Ecological functions (regeneration, succession, diversity, natural cycles) are maintained.</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The entire wooded vegetation shall be retained 15 meters around the tree with the nest (the diameter of the nest exceeds 50 cm). Trees of the first storey making up wooded vegetation can be considered as retention trees. • If a nest (the diameter of the nest exceeds 50 cm) is found during the harvesting process, the harvesting process in the zone around the nest's tree will be suspended till decision of environmental experts will be provided to Forest Manager. <p>At least 10 trees per hectare shall be retained after thinning if they meet the following requirements:</p> <ul style="list-style-type: none"> • trees with large nests (the diameter of the nest exceeds 50 cm); • trees from the previous rotation cycle; • trees with hollows; • trees with burning scars. <p>In conifer stands thinning shall favour development of stand with a mixture of deciduous trees, if permitted by growing conditions.</p> <p>In carrying out pre-commercial thinning, a mix of broadleaf species shall be preserved.</p> <p>During harvesting operations and forwarding of logs, considering work safety requirements, efforts shall be made to avoid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • damage to the trees retained after felling and retention understorey and undergrowth; • damage to the neighbouring stands; • damage to the retention dead wood. <p>Clearcuts containing dry dead wood</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with Forest Managers, local experts. Plans and maps and field observations. Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem, vietējiem ekspertiem. Plāni un kartes un vietu apskate dabā.</p>

corresponding to requirements shall be maintained giving priority to the following order:

- dry dead wood in $D > 50\text{cm}$;
- dry dead wood in $D > 25\text{cm}$; there shall be at least 5 dry trunks or sections thereof per hectare average in clearcuts; there shall be at least 3 dry trunks per hectare in other cuts;
- rest of the dry trees may be economically used if there are at least 8 trunks of dry dead wood complying to these requirements maintained in the harvesting site;
- In performing forestry works and mechanized soil cultivation, efforts should be made to avoid damage to maintained dead wood.
- In forestry operations native undergrowth species shall be retained including juniper (*Juniperus L.*) and European wild apple (*Malus sylvestris*) in the amount which does not impede the forest growth, regeneration and does not contradict the work safety requirements.

In transition zones from the forest to an open ecosystem (grassland, pasture, arable land), in the area where the width of the stand is equal to half of the average height of the trees of the first storey:

- Dry dead trees with a diameter exceeding 25 cm and undergrowth species shall be retained to the extent that forest regeneration is not impeded and the dry trees does not threaten work safety.
- Preference shall be given for concentration of the retention trees.
- Forest management along mires with an area up to 10 ha, all rivers, including regulated natural watercourses, lakes and streams shall be cautious by taking into account the terrain i.e. flood-land boundaries, coastal slopes, incline of those slopes, as well as the composition of tree species in the stand which differs from that of the surrounding forest tract.

In wet micro-lowlands (terrain depressions) the understorey, lying dead wood, dry trees and undergrowth shall be preserved and preference shall be given for concentration of the retention trees.

In areas with foxholes and badger burrows, the undergrowth and understorey shall be preserved and the area shall not be used for transport trails or log landings.

The following requirements shall be met in management of wet forests:

- In naturally regenerated wet spruce forests (*Dryopteriosocaricosa*, *Dryopteriosa*, *Myrtilloso-polytrichosa*, *Caricoso-phragmitosa*) efforts shall be

made to preserve the undergrowth and at least partial regeneration under the crowns of the parent stand shall be facilitated, with the exception of sanitary or reconstructive cuts.

SLIMF (Latvia case):

In wet deciduous forests (*Dryopteriosocaricosa*, *Filipendulosa*, *Dryopteriosa*, *Myrtilloso-polytrichosa*, as well as *Caricoso-phragmitosa* where the black alder prevails: - the area of the clear cut shall not exceed 1 ha;- at least 10 growing trees per 1 ha shall be retained;- the trees shall be retained in groups.

If it does not pose real threats of disease outbreaks and pest proliferation in the surrounding stands and/or threats to work safety in burnt stands older than 30 years at least several surviving trees and several dead trees shall be retained.

Tiek nodrošināta meža ekoloģisko funkciju (meža atjaunošanās, pēctecības, daudzveidības, dabisko ciklu) norise.

Latvija:

- Saglabājams viss apaugums 15 metru zonā ap ligzdas koku (ligzdas diametrs lielāks par 50 cm). Apaugumu veidojošie pirmā stāva koki var tikt uzskatīti par saglabājamiem kokiem.
- Ja ligzda (ligzdas diametrs lielāks par 50 cm) tiek konstatēta mežizstrādes procesā, mežizstrādes process zonā ap ligzdas koku tiek apturēts līdz eksperta lēmumam.

Kopšanas cirtēs saglabājami vismaz 10 koki uz hektāru, ja tiem ir šādas pazīmes:

- koki ar lielām putnu ligzdām (ligzdas diametrs lielāks par 50 cm);
- koki no iepriekšējā aprites cikla;
- koki ar dobumiem;
- koki ar deguma rētām.

Skuju koku audzēs kopšanas cirtes ir veiktas tā, lai, uzsākot galveno cirti šajās audzēs būtu lapu koku piemistrojums, ja to pieļauj augšanas apstākļi.

Veicot jaunaudžu kopšanas cirtes, jā saglabā platlapju sugu piemistrojumu.

Mežizstrādes darbu un kokmateriālu pievešanas laikā, ievērojot darba drošības prasības, jācenšas izvairīties:

- radīt kaitējumu cirsmā atstātajiem kokiem, saglabājamam pamežam un paaugai;
- bojāt blakus esošās audzes;
- bojāt saglabājamo mirušo koksni.

Cirsmās, kurās ir prasībām atbilstoša sausā koksne, tā jā saglabā, prioritāri izvēloties sekojošā secībā:

- sauso koksni, kuras $D > 50\text{cm}$;
- sausu koksni, kuras $D > 25\text{cm}$; veicot kailcirti – vismaz 5 sausi stumbri vai to daļas vidēji uz
- cirsmas hektāru; veicot citas cirtes – vismaz 3 sausi stumbri vai to daļas vidēji uz cirsmas hektāru;
- ja prasībām atbilstošās cirsma saglabātās sausās koksnes kopējais apjoms pārsniedz 8 stumbrus uz ha, pārējo sauso koksni var saimnieciski izmantot;
- Veicot mežizstrādes darbus un mehānizētu augsnes apstrādi jācenšas izvairīties no saglabātās atmirušās koksnes bojāšanas.
- Veicot mežsaimnieciskos darbus, saglabāti vietējo pameža sugu īpatņi, t.sk. kadiķi (*Juniperus L.*) un mežābeles (*Malus sylvestris*), tādā daudzumā, kas netraucē mežaudzes augšanu, atjaunošanu, un nav pretrunā darba drošības prasībām.

Pārejas joslās no meža uz atklātu ekosistēmu (pļavas, ganības, aramzeme) mežaudzes daļā, kuras platums ir vienāds ar pusi no pirmā stāva koku vidējā augstuma:

- saglabājami sausokņi diametrā virs 25 cm un pameža sugas tādā apmērā, kas netraucē meža atjaunošanos un neapdraud darba drošību.
- vairāk koncentrē atstājamos kokus.
- Meža apsaimniekošana gar purviem, kas mazāki par 10 ha, visām upēm, tai skaitā dabiskām regulētām ūdenstecēm, ezeriem un avotiem izdarāma saudzīgi, ņemot vērā reljefu – palienes robežas, krastu nogāzes, šo nogāžu slīpumu, kā arī mežaudzes koku sugu sastāva atšķirības no apkārtējā meža masīva.

Mitrās mikroieplakās (reljefa pazeminājuma vietas ar paaugstinātu mitrumu) jā saglabā pamežs, kritālas, sausokņi, paauga un iespēju robežās jākoncentrē atstājami koki.

Vietās, kur sastopamas lapsu un āpšu alas, saglabājamās paaugas un pameža grupas, tajās netiek veidoti tehnoloģiskie koridori un krautuvju vietas.

Slapjo mežu apsaimniekošanā ievērotas šādas prasības:

- Dabiski atjaunojušos slapjos egļu mežos (dumbrājs, slapjā gārša, slapjais vēris un niedrājs) veicināma paaugas saglabāšanās un vismaz daļēja atjaunošanās zem mātes audzes vainagu klāja, izņemot sanitārās vai rekonstruktīvās cirtēs.

SLIMF (Latvija):

- Slapjos lapu koku mežos (dumbrājs, liekņa, slapjā gārša, slapjais vēris, kā arī niedrājs, kur dominē melnalksnis):-

<p>kailcirtes platība – līdz 1 ha;- atstājamo dzīvo koku skaits – vismaz 10 uz 1 ha;- veidojamas atstājamo koku grupas.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mežsaimnieciskai darbībai, ja tas nerada reālus slimību un kaitēkļu savairošanās draudus apkārtējās audzēs un/vai draudus darba drošībai, apsaimniekojamā teritorijā degušās audzēs, kas vecākas par 30 gadiem, saglabājami vismaz atsevišķi izdzīvojušie koki, kā arī atsevišķi bojā gājušie koki. 	
<p>Indicator 6.3.4</p> <p>There is a programme for restoration of degraded sites</p> <p>Pastāv programma degradēto vietu atjaunošanai.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Enhancement, maintenance and restoration activities should be prepared to provide for the restoration of degraded natural areas, weed infestation, erosion, borrow pits, waste sites, quarries, etc.</i></p> <p>Interviews with Forest Managers, local experts.</p> <p>Plans and maps and field observations.</p> <p><i>Uzlabošanas, uzturēšanas un atjaunošanas darbi jāizplāno, nodrošinot degradēto dabisko platību, nezāļu invāzijas, erozijas, atkritumu izgāztuvju, karjeru, akmeņlauztuvju u.c. vietu atjaunošanu.</i></p> <p>Intervijas ar Meža apsaimniekotājiem, vietējiem ekspertiem.</p> <p>Plāni un kartes un lauka novērojumi.</p>
<p>Indicator 6.3.5</p> <p>In natural and semi-natural forest, natural regeneration is preferred where adequate for the meeting of management objectives.</p> <p>Latvia:</p> <p>Artificial forest regeneration shall be carried out using origin certified forest reproductive material the origin of which is appropriate for the growing conditions of the site.</p> <p>Dabiskas izcelsmes un daļēji dabiskas izcelsmes mežos priekšroka tiek dota dabiskajai atjaunošanai tādas vietās, kur tas ir piemērots apsaimniekošanas mērķu sasniegšanai;</p> <p>Latvija:</p> <p>Meža mākslīgā atjaunošana veicama ar augšanas apstākļiem atbilstošu vietai piemērotas izcelsmes sertificētu meža reproduktīvo materiālu.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Plans and maps</p> <p>Interviews with Forest Managers, local experts</p> <p>Verification means: documents on the origin of forest seeds and/or seedlings used in artificial regeneration of forest areas</p> <p>Plāni un kartes</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem, vietējiem ekspertiem.</p> <p>Pārbaude nozīmē: meža sēkļu izcelsmes dokumenti un/vai meža platībās mākslīgās atjaunošanas stādu dokumentācija</p>
<p>Indicator 6.3.6</p> <p>Where artificial regeneration is planned, the environmental impact has been assessed (refer Criterion 6.1)</p> <p>Tiek veikts vides ietekmes novērtējums vietās, kur ir plānota mākslīgā atjaunošanās (atsauce uz 6.1 kritēriju)</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Plans and maps</p> <p>Interviews with Forest Managers, local experts</p> <p>Plāni un kartes</p> <p>Intervijas ar Meža apsaimniekotājiem, vietējiem ekspertiem</p>

Criterion 6.4 Representative samples of existing ecosystems within the landscape shall be protected in their natural state and recorded on maps, appropriate to the scale and intensity of operations and the uniqueness of the affected resources.	
Indicator 6.4.1 Conservation zones and protection areas, representative of existing ecosystems, are being protected in their natural state, based on the identification of key biological areas and the requirement for natural corridors (with special reference to plantations) and/or consultation with local experts and government agencies Aizsargājamās teritorijas, kas pārstāv esošās ekosistēmas, ir aizsargātas to darbiskā veidolā, saskaņā ar bioloģisko platību identifikācijas un dabisko koridoru prasībām (ar īpašu atsauci uz plantācijām) un/vai konsultācijām ar vietējiem ekspertiem un valsts aģentūrām. SLIMF: Where representative samples of ecosystems are known to exist in the FMU these shall be protected. SLIMF: Vietās, kur ir iespējams noteikt ekosistēmu piemērus, un kas ir zināmi, ka tie eksistē, tad tās ir jāaizsargā. <ul style="list-style-type: none"> • 	Verifiers & Guidance: Verifiers & Guidance: Plans and maps and records of completed work. Interviews with Forest Managers, local experts and government agencies. Plāni, kartes un pieraksti par pabeigto darbu. Intervijas ar Meža apsaimniekošanas vadītājiem, vietējiem ekspertiem un valsts aģentūrām.
Indicator 6.4.2 (Not applicable to SLIMF) Where less than 10% of the total area included in the scope of certification has been set aside for conservation zones and protection areas, justification must be provided for this in the form of consultation with local experts and/or government agencies. Latvia: If the managed area does not contain the stands complying with the requirements of Indicators 6.4.1 or if such stands cover less than 10% of the managed forest territory, the areas shall be designated covering at least 10% of the total forest territory which could potentially develop into valuable territories regarding biodiversity. The following shall be identified and protected in the managed area (protection may include management activities ensuring ecological functionality of the specific site): <ol style="list-style-type: none"> 1. Forests in specially protected nature areas: Nature reserves, Nature parks, Protected Landscape Areas in controlled regime zone, nature reserve and nature park zones. 2. Sites of a specially protected species, including microreserves and specially protected forest districts; 	Verifiers & Guidance: Plans and maps and records of completed work. Interviews with Forest Managers, local experts and government agencies. Plāni un kates, pieraksti par pabeigto darbu. Intervijas ar Meža apsaimniekošanas vadītājiem, vietējiem ekspertiem un valsts iestādēs.

3. Specially protected habitats, including microreserves and specially protected forest districts;
4. Structural elements of the forest stand that are significant for biological diversity (according to the Nature Protection Regulations in Forest Management" definitions):
- Forests on mire and lake islands;
 - Forest patches;
 - Forest of flood-lands
 - Forest of restricted geological and geomorphological areas and 10m buffer around them;
 - Alluvial and ravine forests and 10m buffer around them
 - Micro-lowlands
 - Forest edges
 - Biologically valuable forest stands/specially protected forest districts;
 - Forests where dominant tree species are broad-leaved deciduous trees (according to the Cabinet Regulation "Tree Felling in Forest");
 - Pine stands on dry mineral soil in restricted management zone along the Baltic Sea and the Riga Bay
 - Urban forests
5. Forests in protection zones:
- The coastal protection zone along the Baltic Sea and the Gulf of Riga;
 - Protection zones around water courses and water bodies
 - Protection zones around mires,
 - Protection zones around cities

Attiecībā uz ainavā esošo raksturīgo ekosistēmu fragmentu aizsardzību un uzskaiti, skatīt 6.2. kritēriju.

Latvia:

Ja apsaimniekojamā teritorijā nav 6.4.1 indikatorā minētiem kritērijiem atbilstošas audzes vai tādu ir mazāk par 10% no apsaimniekotās mežu teritorijas, nosakāmas teritorijas vismaz 10% no kopējās mežu platības, kas potenciāli varētu izveidoties par bioloģiskās daudzveidības ziņā vērtīgām.

Apsaimniekojamā teritorijā identificējami un saglabājami (saglabāšana var ietvert apsaimniekošanas pasākumus, kas nodrošina attiecīgās vietas ekoloģisko funkcionalitāti):

1. Meži īpaši aizsargājamās dabas teritorijās: Dabas liegumu, Dabas parku, Aizsargājamo ainavu apvidu regulējamā režīma, dabas liegumu un dabas parku zonās.

2. Aizsargājamu sugu dzīvotnes, t.sk. mikroliegumos, īpaši aizsargājamās meža

<p>iecirņos</p> <p>3. Aizsargājami biotopi, t.sk. mikroliegumos, īpaši aizsargājamās meža iecirkņos</p> <p>4. Bioloģiski nozīmīgi saglabājamie meža struktūras elementi (saskaņā ar MK not. Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā definīcijām):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mežaudzes ezeru salās; • Mežaudzes purvu salās; • Meža puduri; • Mežaudzes palienēs; • Ģeoloģiski un ģeomorfoloģiski veidojumi un 10m josla ap tiem; • Avoti un avoksnāji un 10m josla ap tiem; • Mikroieplakas; • Mežmalas; • Bioloģiski vērtīgas mežaudzes/īpaši aizsargājami meža iecirkņi; • Mežaudzes, kur valdošā koku suga ir platlapji (saskaņā ar MK Noteikumi par koku ciršanu mežā); • Priežu audzes sausās minerālaugsnēs Baltijas j. un Rīgas j. līča ierobežotas saimnieciskās darbības joslā (saskaņā ar MK Noteikumi par koku ciršanu mežā); • Meži pilsētās <p>5. Meži robežjoslās:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Baltijas jūras un Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjosla • Ūdenstilpju/ūdensteču aizsargjoslas ierobežojumu josla • Purvu aizsargjosla; • Pilsētu aizsargjosla 	
<p>Indicator 6.4.3</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p>
<p>Conservation management and protection activities are documented in plans and demarcated on maps.</p> <p>Aizsargājamo teritoriju vadība ir dokumentēta un aizsardzības aktivitātes ir dokumentētas planos un nozīmēts uz kartēm.</p> <p>SLIMF:</p> <p>Conservation management and protection activities have been determined and are demarcated on maps</p> <p>SLIMF</p> <p>Aizsargājamo teritoriju vadība ir dokumentēta un aizsardzības aktivitātes ir dokumentētas planos un nozīmēts uz kartēm.</p>	<p>Plans and maps, including annual plan of operations.</p> <p>Plani, kartes, iekļaujot ikgadējo darbības plānu.</p>

Indicator 6.4.4	Verifiers & Guidance:
<p>Conservation management and protection activities are implemented.</p> <p>Aizsardzības pārvaldība un aktivitātes ir ieviestas.</p>	<p>Records of operations</p> <p>Field observations</p> <p>Darbības pieraksti</p> <p>Novērojumi darbības laikā.</p>
<p>Criterion 6.5 Written guidelines shall be prepared and implemented to: control erosion; minimise forest damage during harvesting, road construction, and all other mechanical disturbances; and protect water resources.</p>	
Indicator 6.5.1	Verifiers & Guidance:
<p>All environmentally sensitive forest operations are identified (see 6.1) and written guidelines defining acceptable practice are available to forest managers and supervisors; operational guidelines must meet or exceed national or regional best practice requirements</p> <p>SLIMF:</p> <p>All forest management operations that may damage soil (e.g. compaction, erosion) and methods to mitigate or avoid such are known.</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The forest manager shall develop and implement guidelines to minimize damage to soil and to avert the damage caused as a result of forest management operations, and carry out regular monitoring and control. • Temporary crossings shall be set up at the places where skid trails cross streams, small rivers and watercourses. The number of places where skid trails cross the watercourses shall be as small as possible in the felling site. • Stream crossings shall be cleared and restored after the completion of the harvesting works. • Prior to fertilization of soil in the forest lands (except with wood ash and mineral substances of natural origin) the forest manager has performed an assessment of the impact of fertilizing on biodiversity, soil and water. • Draining of forest roads shall be carried out assessing alternatives of water drainage and reducing as much as possible the area affected by the drainage system. • Roads must meet or exceed national or regional best practice requirements <p>Construction, reconstruction or renovation of drainage systems shall not be planned and carried out in the following areas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • in Natura 2000 areas and other specially protected nature territories (except in the landscape protection zone of North Vidzeme Biosphere Reserve and in cases when construction, reconstruction or renovation of 	<p><i>Forest operations include: site preparation, fire belt management, planting, weed control, stand management, harvesting and extraction, road surfacing material extraction and excavation site closure, road network design, road design, construction, maintenance and closure.</i></p> <p>Records, plans and maps.</p> <p>Interviews with Forest Managers and field observations.</p> <p>SLIMF:</p> <p>Interviews with Forest Managers and field observations</p> <p>Maps showing new roads and locations of new and ongoing operations</p> <p><i>Meža apsaimniekošanas darbības iekļauj: vietas sagatavošana darbībai, ugunsdrošības joslu izveide un uzturēšana, stādīšana, nezāļu apkarošana, audzes apsaimniekošana, koku ciršana un pievešana, ceļa seguma materiālu ieguve un ieguves vietu nolīdzināšana, ceļu tīkla projektēšana, ceļu projektēšana, būvniecība, uzturēšana un slēgšana.</i></p> <p>Dokumentācija, plāni un kartes.</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un apskate dabā.</p> <p>SLIMF:</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un apskate dabā</p> <p>Kartēs norādīti jaunie ceļi un jauno un esošo darbību norises vietas.</p>

drainage systems is permitted by the nature conservation plan of the specially protected nature territory or individual protection and use regulations);

- in micro-reserves, buffer zones of Capercaillie's (Tetrao urogallus) micro-reserves, except cases when in accordance with certified species and habitat expertise and, if necessary, the sector expertise, it does not contradict the purposes for which micro-reserves or buffer zones were established;
- specially protected habitats (included on the list of specially protected habitats of Latvia), WKHs, their buffer zones and potential WKHs, sites of specially protected species and biologically valuable grasslands, except cases when they are located along the main (trunk) ditches of the drainage systems or, according to certified species and habitat expertise and, if necessary, the sector expertise, it does not contradict the preservation of the value of the respective habitat.
- habitats included on the list of the specially protected habitats of the EU Habitats Directive, except cases when according to certified species and habitat expertise and, if necessary, the sector expertise, it does not contradict the preservation of the value of the respective habitat.

Road construction or reconstruction shall not be planned and performed:

- in reserve, strict regime, regulated regime and nature park zones of Natura 2000 sites and other specially protected nature territories, except cases when it is intended in the nature conservation plan of the specially protected nature territory or individual protection and use regulations, in the existing micro-reserves and their buffer zones;
- in specially protected habitats (included on the list of the specially protected habitats of Latvia or the EU Habitats Directive), WKHs, their buffer zones and potential WKHs, sites of specially protected species and biologically valuable grasslands, except cases when according to certified species and habitat expertise and, if necessary, the sector expertise, it does not contradict the preservation of the value of the respective habitat and road safety.

SLIMF (Latvia case):

Harvesting operations in forest growing conditions on wet mineral soils and wet peat soils are carried out in such weather conditions and/or using techniques (choice of machinery, layer of branches in technological corridors and

skid trails, freezing of roads, etc.) to avoid damage to the top layer of soil, prevent it from turning into mire or avoid wind and/or water erosion.

Noteiktas visas meža apsaimniekošanas darbības, ar kurām viegli ietekmējama apkārtējā vidē (skatīt 6.1. kritēriju) un meža apsaimniekotājiem un darbu vadītājiem ir pieejamas rakstiskas norādes, kas nosaka pieļaujamās praktiskās darbības; darbības norādes atbilst nacionālās vai reģionālās labai praksei.

SLIMF:

Apzinātas visas meža apsaimniekošanas darbības, kas var bojāt augsni (piemēram, sablīvēšana, erozija) un noskaidrotas metodes, kas bojājumus samazina vai novērš.

Latvija:

- Meža apsaimniekotājs izstrādā un ievieš vadlīnijas augsnes bojājumu mazināšanai un radušos bojājumu novēršanai meža darbos, kā arī regulāri veic uzraudzību un kontroli.
- Vietas, kur pievešanas ceļš šķērso strautus, nelielas upītes un ūdensteces, jāveido pagaidu šķērsojumi. Pēc iespējas jāsamazina pievešanas ceļu šķērsojumu skaits pāri ūdenstecēm.
- Ūdensteču šķērsošanas vietas jāsakārto un jāatjauno pēc mežizstrādes darbu beigšanas.
- Meža apsaimniekotājs, pirms augsnes mēslošanas meža zemēs (izņēmums - koksnes pelni un dabiskas izcelsmes minerālvielas), ir veicis mēslošanas ietekmes uz bioloģisko daudzveidību, augsni, ūdeni izvērtējumu.
- Ūdens novadīšanu no meža ceļiem veic, izvērtējot ūdens novadīšanas vietu alternatīvas un maksimāli samazinot hidromeliorācijas ietekmēto platību.
- Ceļiem ir jāatbilst vai jāpārsniedz labākos valsts vai reģionālās prakses prasības.

Meliorācijas sistēmu būvniecība, rekonstrukcija vai renovācija netiek plānota un veikta šādās teritorijās:

- NATURA 2000 teritorijās un citās īpaši aizsargājamās dabas teritorijās (izņemot Ziemeļvidzemes Biosfēras Rezervāta ainavu aizsardzības zonā un gadījumā, ja meliorācijas sistēmu būvniecību, rekonstrukciju vai renovāciju pieļauj īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas aizsardzības plāns vai individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi);
- mikroliegumos, medņu (Tetrao urogallus) mikroliegumu buferzonās, izņemot gadījumus, kad saskaņā ar sertificētu sugu un biotopu ekspertu un, ja ir nepieciešamība, nozaru ekspertu

slēdzienu, tas nav pretrunā ar mikrolieguma vai buferzonas izveidošanas mērķiem;

- Īpaši aizsargājamās biotopos (iekļauti Latvijas īpaši aizsargājamo biotopu sarakstā), DMB, to buferzonās un potenciālajos DMB, īpaši aizsargājamo sugu atradnēs un bioloģiski vērtīgos zālajos, izņemot gadījumus, kad tie atrodas uz maģistrālajiem meliorācijas sistēmu grāvjiem vai, saskaņā ar sertificētu sugu un biotopu ekspertu un, ja ir nepieciešamība, nozaru ekspertu slēdzienu, tas nav pretrunā ar attiecīgā biotopa vērtības saglabāšanu.
- ES Biotopu direktīvas īpaši aizsargājamo biotopu sarakstā iekļautajos biotopos, izņemot gadījumus, kad saskaņā ar sertificētu sugu un biotopu ekspertu un, ja ir nepieciešamība, nozaru ekspertu slēdzienu, tas nav pretrunā ar attiecīgā biotopa vērtības saglabāšanu.

Ceļu būve vai rekonstrukcija netiek plānota un veikta:

- NATURA 2000 teritoriju un citu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju rezervāta, stingrā režīma, regulējamā režīma, dabas lieguma un dabas parka zonās, izņemot gadījumus, kad to paredz īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas aizsardzības plāns vai individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, esošos mikroliegumos un to buferzonās;
- Īpaši aizsargājamās biotopos (iekļauti Latvijas vai ES Biotopu direktīvas īpaši aizsargājamo biotopu sarakstā), DMB, to buferzonās un potenciālajos DMB, īpaši aizsargājamo sugu atradnēs un bioloģiski vērtīgos zālajos, izņemot gadījumus, kad saskaņā ar sertificētu sugu un biotopu ekspertu un, ja ir nepieciešamība, nozaru ekspertu slēdzienu, tas nav pretrunā ar attiecīgā biotopa vērtības saglabāšanu un satiksmes drošību.

SLIMF (Latvija):

Mežaudzes meža augšanas apstākļu tipos uz slapjām minerālaugsnēm un slapjām kūdras augsnēm tiek izstrādātas tādos laika apstākļos un/vai ar tādām metodēm (tehnikas izvēle, zaru klājumu nodrošinājums tehnoloģiskos koridoros un pievešanas ceļos, ceļu iesaldēšana u.tml.), lai izvairītos no augsnes virskārtas bojāšanas un nepieļautu pārpurvošanos vai vēja un/vai ūdens eroziju.

<p>Guidelines developed in terms of indicator 6.5.1 are implemented during operations and planning</p> <p>Izstrādātās norādes 6.5.1. indikatora izpratnē tiek lietotas darbībās un plānošanas procesā.</p>	<p><i>The main assessment report should make explicit reference to the national or regional best practice guidelines used as a reference.</i></p> <p>Operational plans, interviews with staff and field observations.</p> <p><i>Sertifikācijas audita pamatnovērtējuma ziņojumā jāiekļauj precīza atsauce uz nacionālās vai reģiona labās prakses norādījumiem, kuri izmantoti kā kritērijs.</i></p> <p>Darbības plāni, pārrunas ar personālu un vietu apskate dabā.</p>
<p>Indicator 6.5.3</p> <p>Buffer zones are maintained along watercourses and around water bodies in compliance with specifications made in national and regional best practice guidelines</p> <p>Gar ūdenstecēm un ūdenstilpnēm tiek saglabātas buferzonas saskaņā ar nacionālās vai reģionālās labās prakses vadlīniju prasībām.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>The main assessment report shall make explicit reference to the national or regional best practice guidelines used as a reference.</i></p> <p>Operational plans, interviews with staff and field observations.</p> <p><i>Sertifikācijas audita pamatnovērtējuma ziņojumā jāiekļauj precīza atsauce uz nacionālās vai reģiona labās prakses norādījumiem, kuri izmantoti kā kritērijs.</i></p> <p>Darbības plāni, pārrunas ar personālu un vietu apskate dabā.</p>
<p>Indicator 6.5.4</p> <p>Operators are able to implement adequate emergency procedures for clean up following accidental oil and chemical spillages</p> <p>Meža darbu veicēji pārzin un ir spējīgi izpildīt atbilstošu ārkārtas situāciju procedūras, pēc eļļu un ķīmikāliju noplūdes negadījumiem veicot sakopšanas darbus.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Operational plans, interviews with staff and field observations.</p> <p>No evidence of significant spillages.</p> <p>Darbības plāni, pārrunas ar personālu un vietu apskate dabā.</p> <p>Nav pierādījumi par būtiskām noplūdēm.</p>
<p>Criterion 6.6 Management systems shall promote the development and adoption of environmentally friendly non-chemical methods of pest management and strive to avoid the use of chemical pesticides. World Health Organisation Type 1A and 1B and chlorinated hydrocarbon pesticides; pesticides that are persistent, toxic or whose derivatives remain biologically active and accumulate in the food chain beyond their intended use; as well as any pesticides banned by international agreement, shall be prohibited. If chemicals are used, proper equipment and training shall be provided to minimise health and environmental risks.</p>	
<p>Indicator 6.6.1</p> <p>There is an up-to-date list of all pesticides used in the organisation that documents trade name, and active ingredient. Where not provided by the product label, authorised applications, application methods and rates will also be documented.</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Only those pesticides can be used in forest management that are registered in RL and are intended for specific works in the forest and which active substances are not included in the FSC list of highly hazardous pesticides (see www.fsc.org). <p>Meža apsaimniekotājam ir aktualizēts izmantoto augu aizsardzības līdzekļu (AAL) saraksts, kurā norādīts to nosaukums un aktīvās sastāvdaļas. AAL, kuriem uz produkta etiķetes nav norādes par to izmantošanu, jādokumentē atbilstoši atzītā izmantošana, metodes un devas.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Pesticides include herbicides, insecticides, fungicides, and rodenticides in the formulation applied in the field (including any surfactants, dispersants or solvents used).</i></p> <p>Records of pesticides in use.</p> <p>Receipts and invoices.</p> <p>Procedures for the safe and appropriate use of pesticides.</p> <p><i>A list of the used chemical pesticides, MP, the FSC list of highly hazardous pesticides, a documented permit to use any product from the FSC list highly hazardous pesticides</i></p> <p><i>Pie pesticīdiem pieskaitāmi herbicīdi, insekticīdi, fungicīdi, un vielas grauzēju apkarošanai, izpratnē, ja tie izmantoti dabā (ieskaitot jebkuras aktīvās vielas, dispersantus vai šķaidītājus).</i></p> <p>Izmantoto ALL uzskaitē.</p> <p>Čeki un rēķini.</p> <p>Procedūras drošai un piemērotai ALL izmantošanai.</p>

<p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meža apsaimniekošanā izmantojami tikai LR reģistrētie augu aizsardzības līdzekļi, kas paredzēti konkrētu darbu veikšanai mežā un, kuru darbīgās vielas nav iekļautas FSC ļoti bīstamo vielu (highly hazardous pesticides) sarakstā (skat. www.fsc.org). 	
<p>Indicator 6.6.2</p> <p>Prohibited pesticides are not used except where:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ a derogation of policy has been obtained from the FSC Secretariat; or ▪ a temporary exemption has been authorised in terms of FSC-POL-30-001 and its associated documents. <p>Aizliegtie pesticīdi netiek izmantoti, izņemot, ja</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ politikas izņēmumus atļauj FSC Sekretariāts; vai ▪ ārkārtējā situācijā rīkojas saskaņā ar rīcības kārtību, noteikta FSC-POL-30-001 un saistītajos dokumentos. 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Refer SGS Qualifor Work Instruction 16 for:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> □ <i>Current list of prohibited pesticides;</i> □ <i>Derogations;</i> □ <i>Temporary derogations; and</i> □ <i>Use of prohibited chemicals for emergency situations.</i> <p>Pesticides records</p> <p>Atsaucoties uz SGS Qualifor 16. Darba instrukciju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Esošais aizliegto pesticīdu saraksts; • Izņēmumi; • Īslaicīgie izņēmumi; un • Aizliegto ķīmikāliju lietošana ārkārtas gadījumos. <p>Pesticīdu uzskaites dokumentācija.</p>
<p>Indicator 6.6.3</p> <p>Where chemicals are used on an ongoing basis the owner/manager must prepare a strategy that will have at least the following components:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ reduction of use is stated as a long-term objective; ▪ a range of methods for pesticide control providing justification for chemical-use as an option; ▪ procedures that promote the optimal use of chemicals (timing, follow-up, equipment, etc) ▪ clear measurable targets for long term chemical use; with reduction as the objective; <p>Usage is expressed per product, on a per hectare basis and sub-divided according to catchment or drainage basin.</p> <p>SLIMF:</p> <p>There is an indication that alternative methods are being considered leading to a reduction in use of the long term</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The enterprise shall have an up-to-date copy of FSC's list of 'highly hazardous' pesticides, and shall apply for and obtain 'derogations' in accordance with the current FSC Pesticide Policy, prior to any use. <p>Gadījumos, kur AAL tiek izmantoti saskaņā ar noteiktajiem principiem, īpašniekam/apsaimniekotājam jā sagatavo stratēģija, kurā jāietver vismaz sekojoši komponenti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kā ilgtermiņa mērķis ir noteikta AAL pielietošanas samazināšana; 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Usage, and reduction targets should be expressed on a per hectare basis and sub-divided according to operations and catchment/drainage basin; targets should be quantitative</i></p> <p><i>Some organisations may be allowed to increase use of certain chemical pesticides in the short or medium term, where the use of these pesticides is justified on social or environmental grounds, see 6.6.</i></p> <p>This requirement applies to nurseries located on the certified FMU.</p> <p>Documented long term strategy</p> <p>Chemical use records.</p> <p>Records of the amounts of the used pesticides, MP, interviews with the employees in charge</p> <p>SLIMF:</p> <p>A list of the used pesticides, and the areas where each of the products was used, MP</p> <p><i>Pielietošanas un tās samazināšanas mērķiem jābūt izteiktiem kā lietotā viela uz platību (hektāru), un jāiedala apakšgrupās sīkāk atbilstoši darbībām un ūdens sateces baseiniem; mērķiem jābūt izteiktiem kvantitatīvi.</i></p> <p><i>Atsevišķiem uzņēmumiem var atļaut īstermiņā vai vidējā laika termiņā palielināt noteiktu pesticīdu izmantošanu, ja šādu pesticīdu izmantošana ir attaisnojama ar sociālajiem vai vides aspektiem, skatīt 6.6.</i></p> <p>Šī prasība piemērojama kokaudzētāvām, kuras atrodas sertificētās apsaimniekojamā vienībā.</p> <p>Vielu pielietošanas uzskaitē.</p> <p>Izmantoto pesticīdu daudzumu uzsakite, meža apsaimniekošana splāns, intervijas ar atbildīgajiem darbiniekiem.</p> <p>SLIMF:</p> <p>Izmantoto pesticīdu saraksts un platības, kur pesticīdi tika izmantoti, meža apsaimniekošanas plāns.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ AAL pielietošanas metožu apraksts, kur tiek pamatotas AAL pielietošanas iespējas; ▪ procedūras, kas veicina optimālu AAL pielietošanu (piemērota laika izvēlne, kontrole, aprīkojums u.c.) ▪ skaidri, izmērāmi uzdevumi AAL izmantošanai ilgtermiņā; ar mērķi šo izmantošanu samazināt; <p>Pielietošana tiek izteikta kā pielietotā viela uz platību (hektāru) un sadalīta apakšgrupās pēc ūdens sateces baseiniem.</p> <p>SLIMF:</p> <p>Ir pierādījumi, ka apsvērtas alternatīvas metodes, lai samazinātu ķīmisko vielu pielietošanu ilgtermiņā.</p> <p>Latvija:</p> <p>Uzņēmumam ir aktualizēts FSC saraksts "bīstamie" pesticīdi, ka arī uzņēmuma ir jāpiesakās un jāsaņem bīstamo pesticīdu "atkāpes" saskaņā ar pašreizējo FSC pesticīdu politiku, pirms jebkāda to veida izmantošanas.</p>	
<p>Indicator 6.6.4</p> <p>(Not applicable to SLIMF)</p> <p>The chemical use strategy (refer 6.6.3) is implemented.</p> <p>(Nav piemērojams SLIMF)</p> <p>Ķīmisko vielu stratēģija (atsauce uz 6.6.3) ir ieviesta.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Field observations and records.</p> <p>Lauka novērojumi un pieraksti.</p>
<p>Indicator 6.6.5</p> <p>(Not applicable to SLIMF)</p> <p>Where pesticides are the preferred method of control for environmental or social reasons, the consideration of alternatives and justification for their use has been determined and documented in cooperation with acknowledged experts</p> <p>(Nav piemērojams SLIMF)</p> <p>Tur kur AAL lietošana atzīta par piemērotāko metodi, ņemot vērā vides vai sociālos apsvērumus, alternatīvas un pielietošanas pamatojums tiek izskatīts un dokumentēts sadarbībā ar apstiprinātiem ekspertiem.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Pesticides may be preferred in some instances, for example, to eliminate invasive weeds, control vectors of serious human diseases.</i></p> <p>Interviews with Forest Managers and local experts.</p> <p>Documented justification.</p> <p><i>Atsevišķos gadījumos var tikt dota priekšroka pesticīdu izmantošanai, piemēram, agresīvu nezāļu iznīcināšanā, cilvēku dzīvībai bīstamu slimību pārnēsātāju ierobežošanai.</i></p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un vietējiem ekspertiem.</p> <p>Dokumentēts pamatojums.</p>
<p>Indicator 6.6.6</p> <p>All transport, storage, handling, application and emergency procedures for clean up following accidental spillages of chemical pesticides comply, as a minimum, with the ILO publications 'Safety & Health in the Use of Agrochemicals: A Guide', and 'Safety in the Use of Chemicals at Work'</p> <p>Visas transportēšanas, uzglabāšanas, pārkraušanas, pielietošanas un ārkārtas situāciju procedūras pēc AAL noplūdes negadījumiem veicot sakopšanas darbus, atbilst vismaz prasībām, kuras noteiktas ILO izdevumā</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Procedures and records.</p> <p>Interviews with staff</p> <p>Procedūras un uzskaites dokumentācija.</p> <p>Pārrunas ar personālu</p>

<p>„Darba aizsardzība un veselība agroķīmijas pielietošanā: norādes”, un „Darba aizsardzība ķīmisko vielu pielietošanā”.</p>	
<p>Criterion 6.7 Chemicals, containers, liquid and solid non-organic wastes including fuel and oil shall be disposed in an environmentally appropriate manner at off-site locations.</p>	
<p>Indicator 6.7.1</p> <p>Where such facilities exist, the owner/manager shall ensure that non-organic wastes (e.g. oil, tyres, containers, etc.), including those generated by contractors working on the FMU are recycled where recycling is possible</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> The forest manager shall ensure collection, disposal and/or destruction of the waste generated as a result of forest management operations only at the landfills and/or other places that shall be identifiable and where disposal is performed in environmentally friendly and/or lawful manner. <p>Kur eksistē pārstrādes iekārtas, īpašniekam/apsaimniekotājam jānodrošina neorganisko atkritumu (piem., eļļas, riepu, tvertņu u.c.) nodošanu atkārtotai pārstrādei, kā arī apsaimniekojamā teritorijā strādājošo līgumdarbinieku radīto atkritumu pārstrādi, kur pārstrāde ir iespējama.</p> <p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> Meža apsaimniekotājs nodrošina meža apsaimniekošanas rezultātā radušos atkritumu savākšanu, noglabāšanu un/vai iznīcināšanu tikai atkritumu poligonos un/vai citās vietās, kurās to veic videi draudzīgā un/vai likumīgā veidā. 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Field observations and interviews with staff Records of waste deliveries Apskate dabā un pārrunas ar personālu Atkritumu aizvešanas pieraksti</p>
<p>Indicator 6.7.2</p> <p>The owner/manager shall ensure that waste that cannot be re-cycled, including that generated by contractors working on the FMU, is disposed of in environmentally appropriate ways.</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> The chemicals used in forest management and the generated liquid and solid non-organic waste shall be stored under safe conditions. <p>Īpašniekam/apsaimniekotājam jānodrošina, ka atkritumi, kurus nevar atkārtoti pārstrādāt, ieskaitot arī apsaimniekojamā teritorijā strādājošo līgumizpildītāju radītos atkritumus, tiek nodoti videi piemērotos veidos.</p> <p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> Meža apsaimniekošanā izmantojamās ķīmiskās vielas un radušies šķidrie un cietie neorganiskie atkritumi 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Waste includes:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Surplus chemicals Chemical containers Plastic waste Fuels and lubricants Worn vehicle tyres Used vehicle batteries Waste produced from processing operations Domestic <p>Evidence that waste has been disposed off in an acceptable manner.</p> <p><i>Atkritumi ir:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ķīmisko vielu pārpalikumi ķīmisko vielu tvertnes, iepakojuma materiāli plastmasas atkritumi

<p>uzglabājami drošos apstākļos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>degviela un smērvielas</i> ▪ <i>nolietotās riepas</i> ▪ <i>izmantotie autotransporta akumulatori</i> ▪ <i>atkritumi, kas radušies no apstrādes, pārstrādes darbiem</i> ▪ <i>sadzīves atkritumi</i> <p>Pierādījumi, ka atkritumi tiek iznīcināti piemērotā veidā.</p>
<p>Indicator 6.7.3</p> <p>The owner/manager shall ensure that the handling and disposal of chemicals and chemical containers, including that generated by contractors working on the FMU, shall comply, as a minimum, with the ILO publications ‘Safety & Health in the Use of Agrochemicals: A Guide’, and ‘Safety in the Use of Chemicals at Work’</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oil products and their waste generated as a result of equipment maintenance shall be collected to prevent their spilling and leaking into the soil or water bodies. • Forestry equipment shall be kept in a good technical condition to prevent oil spills. • The forest manager and the subcontractors shall use bio-oils for lubrication of chainsaws. • The forest manager shall take measures to limit the amount of household rubbish illegally left by the population in the forest. <p>SLIMF:</p> <p>The forest manager, upon finding household rubbish left by other persons, shall carry out rubbish collection as far as possible.</p> <p>Īpašniekam/ apsaimniekotājam jānodrošina, ka ķīmisko vielu un to tvertņu pārvietošanā un iznīcināšanā, ieskaitot arī apsaimniekojamā teritorijā strādājošo līgumdarbinieku radītos vismaz tiek ievērotas prasības, kuras noteiktas ILO izdevumā „Darba drošība un veselība agroķīmijas pielietošanā: norādes”, un „Darba drošība ķīmisko vielu pielietošanā”.</p> <p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naftas produkti un to atkritumi pēc iekārtu apkopes darbiem ir jāsavāc, lai tie neaiztek un neiesūcas augsnē vai nenonāk ūdenskrātuvēs. • Meža tehnika ir jāuztur labā stāvoklī, lai nepieļautu eļļas noplūdes. • Meža apsaimniekotājs un tā apakšuzņēmēji zāģu ķēžu eļļošana lieto bioeļļas. • Meža apsaimniekotājs veic profilaktiskos pasākumus iedzīvotāju nelegāli atstāto sadzīves atkritumu daudzuma samazināšanai mežā. 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with staff</p> <p>Documents on the storage, distribution of job duties and responsibilities of employees, interviews with employees and service providers, inspections on site, an absorbent kit of petroleum products, for chainsaws – a mat or a spill-safe container</p> <p>Pārrunas ar personālu</p> <p>Dokumenti par uzglabāšanas, darba pienākumu izplatīšana un darbinieku atbildību, intervijas ar darbiniekiem un pakalpojumu sniedzējiem, pārbaudes uz vietas, absorbējošu komplektu naftas produktu, par motorzāģiem - paklāja vai pagarinājumā drošu konteineru</p>

<p>SLIMF (Latvija): Meža apsaimniekotājs, konstatējot citu personu atstātos sadzīves atkritumus, iespēju robežās veic atkritumu savākšanu.</p>	
<p>Indicator 6.7.4 On-site facilities for easy collection of waste are provided Darbības vietās tiek nodrošināts aprīkojums, kas atvieglo atkritumu savākšanu.</p>	<p>Verifiers & Guidance: Presence of waste receptacles or other at operational sites and service areas. Atkritumu tvertņu vai cita aprīkojuma esamība darbību vietās un pakalpojumu teritorijās.</p>
<p>Criterion 6.8 Use of biological control agents shall be documented, minimised, monitored and strictly controlled in accordance with national laws and internationally accepted scientific protocols. Use of genetically modified organisms shall be prohibited.</p>	
<p>Indicator 6.8.1 The use of biological control agents (except <i>Phlebiopsis gigantea</i>) is avoided or minimised by making use of best available alternative control methods not entailing excessive cost Bioloģiskos augu aizsardzības līdzekļus (izņemot <i>Phlebiopsis gigantea</i>) cenšas neizmantot vai samazina līdz minimumam, tai vietā izmantojot alternatīvās, izmaksu ziņā draudzīgas metodes.</p>	<p>Verifiers & Guidance: Interviews with Forest Managers. Policies and procedures. Pārrunas ar Meža apsaimniekotājiem. Politikas un procedūras.</p>
<p>Indicator 6.8.2 Any use of biological control agents must be supported by documented justification which details: alternative methods of pest or disease control considered, ecological impact assessment, relevant organisations and regulatory authorities consulted Latvia: If biological control agents are used, the forest manager shall demonstrate that such use is in strict compliance with national laws. Jebkurai bioloģisko augu aizsardzības līdzekļu izmantošanai jābūt dokumentāli pamatotai, kas satur: izvērtētās līdzvērtīgās metodes kaitēkļu vai slimību ierobežošanai, novērtējumu par ekoloģisko ietekmi, veiktās konsultācijas ar saistītajām organizācijām un valsts institūcijām. Latvija: Ja ir izmantoti bioloģiskie augu aizsardzības līdzekļi, meža apsaimniekotājam ir jādemonstrē, ka tie ir saskaņā ar nacionālo likumdošanu.</p>	<p>Verifiers & Guidance: Documentation Dokumentācija</p>
<p>Indicator 6.8.3 All activities where biological control agents (except <i>Phlebiopsis gigantea</i>) are used are documented and monitored Dokumentētas un monitorētas visas darbības (izņemot <i>Phlebiopsis gigantea</i>), kurās tiek izmantoti bioloģiskie augu aizsardzības līdzekļi</p>	<p>Verifiers & Guidance: Documentation Dokumentācija</p>

<p>Indicator 6.8.4</p> <p>No genetically modified organisms are used in management, production or research programmes within the FMU.</p> <p>Ģenētiski modificētie organismi nedrīkst būt izmantoti apsaimniekošanā, ražošanas procesā vai pētījumu programmās, kas ir apsaimniekojamās meža vienības.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with staff.</p> <p>Records of biological material sources and supplies</p> <p>Pārrunas ar personālu.</p> <p>Bioloģisko materiālu izcelsmes un piegāžu uzskaitē</p>
<p>Criterion 6.9 The use of exotic species shall be carefully controlled and actively monitored to avoid adverse ecological impacts</p>	
<p>Indicator 6.9.1</p> <p>Exotic species are assessed for adverse ecological impacts.</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Only local tree species shall be used in forest regeneration. • Exotic species shall not be used for non-commercial purposes (e.g. erosion control), unless it is proven they are not invasive or have other adverse ecological impacts. <p>Tiek novērtēta meža apsaimniekošanā izmantoto introducēto sugu kaitīgā ekoloģiskā ietekme.</p> <p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meža atjaunošanā izmanto tikai vietējās koku sugas. • Eksotisko sugas nedrīkst izmantot nekomerciālos nolūkos (piemēram, erozijas kontroles), ja vien nav pierādīts, tās nav invazīvas, vai nepastāv citas nevēlamas ekoloģiskas ietekmes. 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Records of scientific studies.</p> <p>Interviews with Forest Managers</p> <p>Zinātnisko pētījumu pieraksti.</p> <p>Intervijas ar meža apsaimniekotājiem.</p> <p>Latvia:</p> <p>The Latvian Invasive Species Database</p> <p>See official government institution database</p> <p>Zinātniskie pētījumi.</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem</p> <p>Latvija:</p> <p>Latvijas infazīvo sugu datubāze</p> <p>Skatīt valsts pārvaldes institūciju mājaslapu</p>
<p>Indicator 6.9.2</p> <p>The impacts identified in terms of 6.9.1 are avoided or mitigated.</p> <p>Ietekme, kas ir noteikta indikatorā 6.9.1, ir mazināta</p> <ul style="list-style-type: none"> • 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Monitoring records</p> <p>Monitoringa dati</p>
<p>Criterion 6.10 Forest conversion to plantations or non-forest land uses shall not occur, except in circumstances where conversion:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) entails a very limited portion of the forest management unit; and b) does not occur on high conservation value forest areas; and c) will enable clear, substantial, additional, secure, long-term conservation benefits across the forest management unit. 	
<p>Indicator 6.10.1</p> <p>FME shall not convert forests to plantations or</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Clear felling and replanting of a natural or semi-natural forest with</i></p>

<p>non- forest land uses, except where the conversion meets the conditions of 6.10.2 – 6.10.4 below.</p> <p>Meža apsaimniekošanas uzņēmums neveic zemes transformāciju plantācijās vai ne-mežu zemēs, izņemot gadījumus, kur zemes transformācija notiek saskaņā ar 6.10.2-6.10.4</p> <p>Latvia:</p> <p>The conversion of all forest lands under management responsibility shall be identified and reasons of conversion substantiated in the MP while taking to account FSC's parameters for conversion.</p> <p>Jebkāda meža pārveidošana, ja tāda vispār tiek veikta, aprobežojas ar mazām platībām (un to apjoms ir saskaņots ar atbildīgajām valsts institūcijām) un/vai ir nenozīmīga ietekmi uz vidi.</p> <p>Latvija:</p> <p>Ir jāidentificē visa meža zemju transformācija, kas notiek ar vadības atbildību un transformācijas iemesliem ir jābūt pamatotiem meža apsaimniekošanas plānā, ņemot vērā FSC transformācijas paramentrus.</p>	<p><i>a mixture native species in the absence of satisfactory natural regeneration is not considered forest conversion to plantation. Clear felling and replanting of a natural or semi-natural forest with an exotic species is considered conversion.</i></p> <p>Interviews with Forest Managers, local experts and government agencies.</p> <p>Plans and maps.</p> <p>Field observations.</p> <p><i>Kailcirtes un dabiska vai daļēji dabiska meža atjaunošana, stādot vietējās sugas mistrojumā ar sekmīgu dabisko atjaunošanos, netiek uzskatīta kā meža transformācija plantācijās. Kailcirtes un dabiska vai daļēji dabiska meža atjaunošana stādot introducētās sugas tiek uzskatīta kā meža transformācija. Atsevišķi augošu koku vai dabiskas veģētācijas laukumu izciršana platībā, kura mazāka par 0,001 ha, lai apvienotu plantācijas platības vai attīstītu būtisku infrastruktūru, ir atļauta pie nosacījumiem, ja ir veiktas konsultācijas ar atzītiem ekspertiem un valsts institūcijām un tā rezultātā šādas darbības atzītas par pieņemamām.</i></p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem, vietējiem ekspertiem un valsts institūcijām.</p> <p>Plāni un kartes.</p>
<p>Indicator 6.10.2</p> <p>If conversion occurs, the area affected shall not exceed 0.5% of the area of the FMU in any one year, nor affect a total of more than 5% of the area of the Management Unit.</p> <p>Gadījumā, ja notiek zemes transformācija, ietekmētā platība nedrīkst būt vairāk par 0.5% no meža apsaimniekošanas teritorijas gadā, kā arī nepārsniegt 5% no meža apsaimniekošanas vienības platības.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with Forest Managers, local experts and government agencies.</p> <p>Plans and maps.</p> <p>Field observations.</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem, vietējiem ekspertiem un valsts institūcijām.</p> <p>Plāni un kartes.</p> <p>Apskate dabā.</p>
<p>Indicator 6.10.3</p> <p>If conversion occurs, the forest manager shall demonstrate that any conversion produces clear, substantial, additional, secure, long-term conservation benefits across the forest management unit.</p> <p>Gadījumā, ja notiek zemes transformācija, meža apsaimniekošanas vadītājam jādemonstrē, ka zemes transformācija pozitīvi ietekmē (saprota, būtisku, papildus, drošu, ilgspējīgu) visu pārējomeža apsaimniekošanas platību.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Conversion may, for example, have a net conservation benefit where an area is converted back to its original natural or semi-natural habitat type such as open wetland or grassland.</i></p> <p>Interviews with Forest Managers, local experts and government agencies.</p> <p><i>Meža pārveidei drīkst būt, piemēram, kur ir tieši ieguvumi dabas/vides aizsardzības jomā, platību atjaunojot tās sākotnējā dabiskajā vai daļēji dabiskajā biotopa veidā kā atklātās mitrzemēs vai pļavās.</i></p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem, vietējiem ekspertiem un valsts institūcijām.</p>
<p>Indicator 6.10.4</p> <p>If the conversion occurs, it shall not occur on high conservation value forest areas.</p> <p>Ja notiek zemes transformācija, tā nedrīkst parādīties uz augstvērtīgo mežu teritorijām.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Scientific evidence and interviews with Forest Managers and local experts</p> <p>Zinātniskie pierādījumi un pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un vietējiem ekspertiem</p>

PRINCIPLE 7. MANAGEMENT PLAN:	
A management plan - appropriate to the scale and intensity of the operations - shall be written, implemented, and kept up to date. The long-term objectives of management, and the means of achieving them, shall be clearly stated.	
Criterion 7.1	The management plan and supporting documents shall provide:
	<ul style="list-style-type: none"> a) management objectives; b) description of the forest resources to be managed, environmental limitations, land use and ownership status, socio-economic conditions, and a profile of adjacent lands; c) description of silvicultural and/or other management system, based on the ecology of the forest in question and information gathered through resources inventories d) rationale for rate of annual harvest and species selection; e) provisions for monitoring of forest growth and dynamics; f) environmental safeguards based on environmental assessments; g) plans for the identification and protection of rare, threatened and endangered species; h) maps describing the forest resource base including protected areas, planned management activities and land ownership; j) description and justification of harvesting techniques and equipment to be used.
Indicator 7.1.1	Verifiers & Guidance:
<p>There is a management plan (or overview linking different planning documents)</p> <p>SLIMF:</p> <p>Management plans may consist of brief notes and a map</p> <p>Latvia:</p> <p>Management plan, or appendices to plan, also includes a general description of the history, including ownership and use of the forest management area are included when the information is available.</p> <p>Jābūt meža apsaimniekošanas plānam (vai pārskatāma dažādu plānošanas dokumentu saistība).</p> <p>SLIMF:</p> <p>Apsaimniekošanas plāni var sastāvēt no rezumējošiem ierakstiem un kartes.</p> <p>Latvija:</p> <p>Meža apsaimniekošanas plāns vai tā pielikumi ietver arī vispārēju aprakstu par vēsturi, ieskaitot īpašumtiesības, un meža apsaimniekošanas platību izmantošana arī ir ietverta, ja ir pieejama informācija.</p>	<p>Management plan</p> <p>SLIMF:</p> <p>Checking the plan exists and contains all the information required.</p> <p>Field checks that the plan has been implemented in the past and is currently still followed.</p> <p>Apsaimniekošanas plāns</p> <p>SLIMF:</p> <p>Pārbauda plāna esamību un vai tas ietver visu nepieciešamo informāciju.</p> <p>Pārbaudes dabā, vai plāns līdz šim ir bijis ievērots un vai arī pašlaik tas tiek ievērots</p>
Indicator 7.1.2	Verifiers & Guidance:
<p>Management objectives are clearly described</p> <p>SLIMF:</p> <p>An outline is provided of objectives and how these will be achieved</p> <p>Latvia:</p>	<p>Management plan</p> <p>Meža apsaimniekošanas plāns</p>

<ul style="list-style-type: none"> • The MP shall contain long term objectives of forest management and tasks for achieving them in economic, environmental and social fields in the managed territory. • The forest manager shall plan management operations in accordance with the long-term forest management objectives. <p>Apsaimniekošanas mērķi ir skaidri noteikti.</p> <p>SLIMF: Tiek nodrošināta mērķu izklāstīšana un kā tie tiek sasniegti.</p> <p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • AP dokumentēti meža apsaimniekošanas ilgtermiņa mērķi un uzdevumi to sasniegšanai ekonomikas, vides un sociālajā jomā apsaimniekotajā teritorijā. • Meža apsaimniekotājs plāno apsaimniekošanas darbus, atbilstoši meža apsaimniekošanas ilgtermiņa mērķiem 	
<p>Indicator 7.1.3</p> <p>Forest resources, attributes of any high conservation value forest, environmental limitations, special characteristics of the forest, land use and ownership status, socio-economic conditions, and adjacent lands are described</p> <p>SLIMF: The forest is broadly described</p> <p>Latvia:</p> <p>The MP shall include:</p> <ul style="list-style-type: none"> • description of management objectives; • proof of ownership or a right to use and a map of land boundaries; • description of the managed forest resources, including protected areas, specially protected forest habitats and WKH; • description of HCVF areas; • description of methods and technologies applied in forest management; • description of monitoring results at least regarding those parameters that are listed in the indicators of the FSC Criterion 8.2; • the scale of forest management works planned for the next 5 years; • justified sustainable annual allowable cut; • justified selection of species and regeneration technique; 	<p>Verifiers & Guidance: Management plan Apsaimniekošanas plāns</p>

The cartographic material of the MP shall include the information about:

- boundaries of the managed territory;
- infrastructure;
- types of land use;
- HCVF areas;
- identification and protection of protected areas, specially protected forest habitats and WKHs, HCV, threatened and endangered species;
- sites of road construction and drainage works in the planned period;
- the planned yield of timber resources in the final felling in the unit of planning in the planned period.

Veikts meža resursu, jebkuru meža ar īpaši aizsargājamu vērtību pazīmju, vides ierobežojumi, īpašo meža iezīmju, zemes izmantošanas un īpašumtiesību statusa, sociāli ekonomisko apstākļu un piegulošo zemju apraksts.

SLIMF:

Mežs ir plaši raksturots.

Latvija:

Meža apsaimniekošanas plānam ir jāietver:

- apsaimniekošanas mērķu apraksts,
- īpašuma vai lietošanas tiesību apliecinājums un zemes robežu plāns;
- apsaimniekojamo meža resursu apraksts, iekļaujot arī aizsargājamās teritorijas, īpaši aizsargājamās biotopus un DMB,
- AVM teritoriju apraksts;
- meža apsaimniekošanā pielietojamo metožu un tehnoloģiju apraksts,
- monitoringa rezultātu apraksts par vismaz tiem rādītājiem, kuri minēti FSC kritērija 8.2. indikatoros,
- plānoto mežsaimniecisko darbu apjoms nākamajiem 5 gadiem,
- pamatots koksnes resursu ilgtspējīgas izmantošanas apjoms.
- pamatota sugu izvēle un paņēmieni meža atjaunošanai.

Meža apsaimniekošanas artogrāfiskais materiāls ietver informāciju par:

- apsaimniekojamās teritorijas robežām,
- infrastruktūru;
- zemes lietošanas veidiem,
- AVM teritorijām,
- aizsargājamo teritoriju, īpaši aizsargājamo meža biotopu un DMB identifikāciju un aizsardzību;
- ceļu būvniecības un meliorācijas darbu izvietojumu plānotajā periodā,
- plānoto koksnes resursu ieguves

apjomu galvenajā cirtē plānošanas vienībā plānotajā periodā.	
Indicator 7.1.4	Verifiers & Guidance:
<p>Silvicultural and/or other management system, based on the ecology of the forest in question and information gathered through resources and inventories, are described</p> <p>SLIMF: The forest is broadly described</p> <p>Mežkopības un/vai citas meža apsaimniekošanas sistēmas, balstītas uz meža ekoloģiju ievākto jautājumu un informācijas ziņā no resursiem un inventarizācijām, ir aprakstīta.</p> <p>SLIMF Mežs ir detalizēti aprakstīts.</p>	<p>Management plan Meža apsaimniekošanas plāns</p>
Indicator 7.1.5	Verifiers & Guidance:
<p>Rate of harvest, species selection, management prescriptions (for production and conservation zones) and operational techniques are documented and justified</p> <p>SLIMF: Sustainable harvest limits and regeneration plans (long term, at least one full rotation period for the whole of the FMU) are provided</p> <p>Dokumentēts un pamatots mežizstrādes apjoms, sugu selekcija, apsaimniekošanas instrukcijas (saimnieciskajiem mežiem un aizsargājamām zonām) un darbībās izmantojamā tehnika.</p> <p>SLIMF: Noteikti ilgtspējīgas mežizstrādes apjomi un meža atjaunošanas plāni (ilgtermiņa, vismaz viena pilna rotācijas cikla periodam) visai apsaimniekojamai vienībai.</p>	<p>Management plan SLIMF: Harvest limits are established at sustainable limits and are based on conservative estimates of tree growth and yield. Silvicultural prescriptions take into account factors such as DBH, seed trees for each species, etc. Apsaimniekošanas plāns SLIMF: Ciršanas apjomi noteikti atbilstoši ilgtspējīgiem apjomiem un pamatojas uz klasiskiem koku augšanas gaitas un pieauguma aprēķiniem Mežkopības instrukcijās ir ievēroti tādi nosacījumi kā diametrs krūšu augstumā, sēklu koki katrai sugai u.c.</p>
Indicator 7.1.6	Verifiers & Guidance:
<p>Provisions for monitoring forest growth and dynamics are described</p> <p>SLIMF: The plans include provisions for monitoring forest regrowth</p> <p>Raksturoti nosacījumi meža augšanas gaitas un dinamikas monitoringam.</p> <p>SLIMF: Plāni ietver nosacījumus meža pieauguma gaitas monitoringam.</p>	<p>Management plan Apsaimniekošanas plāns</p>
Indicator 7.1.7	Verifiers & Guidance:
Refer Criterion 6.1 for description of environmental safeguards	

<p>Attiecas 6.1. kritērijs par vides aizsardzības pasākumu aprakstu.</p>	
<p>Indicator 7.1.8</p> <p>Refer 6.2 for conservation planning and provision for RTE species.</p> <p>Attiecas 6.2. kritērijs par aizsardzības plānošanu un nodrošināšanu retajām, apdraudētajām un izzūdošajām sugām.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p>
<p>Indicator 7.1.9</p> <p>The pest management strategy is documented and describes and justifies objectives, control methods and precautions.</p> <p>Refer also Criterion 6.6 for chemical use in pest management</p> <p>Kaitēkļu apsaimniekošanas stratēģija ir dokumentēta un apraksta, ka arī apstiprina mērķus, kontroles metodes un piesardzības pasākumus.</p> <p>Attiecas arī 6.6. kritērijs par ķīmikāliju izmantošanu kaitēkļu apkarošanā</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p>
<p>Indicator 7.1.10</p> <p>Any control of wild animals is based on a written strategy, which describes and justifies objectives, cull targets, control methods and precautions;</p> <p>SLIMF:</p> <p>Refer Criterion 6.2</p> <p>Jebkuri savvaļas dzīvnieku kontroles pasākumi ir pamatoti ar rakstisku stratēģiju, kas nosaka un pamato mērķus, medīšanas mērķus, ierobežošanas metodes un piesardzības pasākumus;</p> <p>SLIMF:</p> <p>Attiecas uz 6.2. kritēriju.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Written strategy and communication with interested and affected parties.</p> <p>Interviews with Forest Managers and consultation with local stakeholders, experts and government agencies.</p> <p>Rakstiska stratēģija un saziņa ar ieinteresētajām un ietekmētajām pusēm.</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un konsultācijas ar vietējām ieinteresētajām pusēm, ekspertiem un valsts institūcijām.</p>
<p>Indicator 7.1.11</p> <p>There are appropriate maps (at a scale appropriate for planning and supervision activities) showing the forest resource base including protected areas, watercourses, roads and other features important for forest management.</p> <p>SLIMF:</p> <p>There are appropriate maps showing the forest resource base including protected areas, watercourses, roads and ownership.</p> <p>Pastāv atbilstošas kartes (atbilstoši plānošanas un pārraudzības mērogam), kuras uzrāda meža resursus, ieskaitot aizsargājamās teritorijas, ūdenstilpes/ūdensteces, ceļus un citus meža apsaimniekošanai svarīgus parametrus.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Maps and associated records</p> <p>Kartes un saistītie pieraksti</p>

<p>SLIMF: Pastāv atbilstošas kartes, kuras uzrāda meža resursus, ieskaitot aizsargājamās teritorijas, ūdenstilpes/ūdenstece, ceļus un īpašumtiesības.</p>	
<p>Indicator 7.1.12</p> <p>Maps shall be prepared prior to commencement of harvesting and road construction</p> <p>Kartēm ir jābūt sagatavotām pirms mežizstrādes uzsākšanas un ceļu būvniecības.</p>	<p>Verifiers & Guidance: Maps and associated records Kartes un saistītie pieraksti</p>
<p>Indicator 7.1.13</p> <p>Harvesting techniques and equipment are described and justified</p> <p>SLIMF: The plan describes harvesting methods and silviculture to ensure responsible management Pamatota un raksturota mežizstrādes tehnika un aprīkojums.</p> <p>SLIMF: Plānā raksturotas mežizstrādes metodes un mežsaimniecība, kas nodrošina atbildīgu meža apsaimniekošanu.</p>	<p>Verifiers & Guidance: Management plan and operational controls. Interviews with staff Apsaimniekošanas plāns, saistītie dokumenti un darbību kontrole. Pārrunas ar personālu</p>
<p>Indicator 7.1.14</p> <p>For large scale operations, planning includes short (operational/annual), medium (tactical/3-5 yearly) and long (strategic, rotation/harvesting cycle) term plans covering all operations and these shall be documented.</p> <p>For small-scale operations a long-term plan covering harvesting operations will be documented. The requirement for documented planning in small-scale operations will be decided by the scale, duration and intensity of the operation.</p> <p>SLIMF: Only a long term plan as outlined in Indicators 7.1.2 to 7.1.11 is required.</p> <p>Liela apjoma darbību plānošanā ietver īstermiņa (darbību/gada), vidus termiņa (taktiskais/3-5 reizes gadā) un ilgtermiņa (stratēģiskais, rotācijas/novākšanas cikla) plānus, kas aptver visas darbības un tās jādokumentē.</p> <p>Maza apjoma darbību ilgtermiņa plāns, kas aptver mežizstrādi, tiks dokumentēts. Lēmums par maza apjoma darbību plānošanas dokumentēšanas prasību tiek pieņemts balstoties uz skalas, ilguma un darbību intensitātes.</p> <p>SLIMF: Ir nepieciešams tikai ilgtermiņa plāns, kā norādīts indikatoros no 7.1.2. līdz 7.1.11.</p>	<p>Verifiers & Guidance: Management plan and operational controls. Interviews with staff Vadības plāns un darbību kontrole. Intervijas ar darbiniekiem.</p>

<p>Indicator 7.1.15</p> <p>Plans are being implemented and any deviation from prescription or rate of progress is adequately justified; overall objectives will still be achieved.</p> <p>SLIMF: Plans are being implemented and deviations (whilst maintaining long term objectives) can be explained</p> <p>Plāni tiek īstenoti un jebkura novirze no norādītajām darbībām vai progresa līmeņa ir atbilstoši pamatota; vispārējie mērķi joprojām tiek sasniegti</p> <p>SLIMF: Plāni tiek īstenoti un novirzes (lai uzturētu ilgtermiņa mērķus) var tikt izskaidrotas.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Management plan and operational controls. Interviews with staff Apsaimniekošanas plāns un darbību kontroles. Pārrunas ar personālu</p>
<p>Criterion 7.2 The management plan shall be periodically revised to incorporate the results of monitoring or new scientific and technical information, as well as to respond to changing environmental, social and economic circumstances.</p>	
<p>Indicator 7.2.1</p> <p>In large scale organisations, staff members with responsibility for the overall compilation and updating of the management plan are identified</p> <p><u>Liela mēroga organizācijām</u> noteikts atbildīgais personāls par apsaimniekošanas plāna kopēju ievērošanu un aktualizēšanu.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Company procedures Uzņēmuma procedūras</p>
<p>Indicator 7.2.2</p> <p>(Not applicable to SLIMF)</p> <p>New scientific and technical developments in production forestry and biodiversity conservation are available at the FMU or Forest Managers have access to this information</p> <p>(Nav piemērojams SLIMF)</p> <p>Meža apsaimniekotāja uzņēmumā ir pieejami jaunie zinātniskie un tehniskie risinājumi mežsaimniecībā un bioloģiskās daudzveidības aizsardzībā, vai meža apsaimniekotājam ir pieejama šī informācija.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Publications Interviews with Forest Managers Publikācijas Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem</p>
<p>Indicator 7.2.3</p> <p>There is evidence that scientific and technical developments and results of monitoring are incorporated into revisions of policies, procedures and plans.</p> <p>SLIMF: There is evidence that scientific and technical developments and results of monitoring are incorporated into revisions of plans.</p> <p>Latvia: Updating the MP, at least the following aspects</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with Forest Managers, scientific evidence. Evidence of revised planning Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem, zinātniskie pierādījumi. Pierādījumi par pārskatītajiem plāniem.</p>

<p>shall be taken into account:</p> <ul style="list-style-type: none"> • evaluation of monitoring results; • the latest scientific and technical information. <p>Updating the MP, monitoring results as well as changes in environmental, social and economic circumstances shall be taken into account.</p> <p>Meža apsaimniekotājs iekļauj pārskatītajā plānā vai apsaimniekošanas plāna grozījumos monitoringa rezultātus vai jaunākās zinātniskās vai tehniskās atziņas (piemēram, mežkopības, vides, sociālajā un ekonomikas jomā) atbilstoši saimnieciskās darbības mērogam un intensitātei</p> <p>SLIMF: Pieejami pierādījumi, ka zinātniskie un tehniskie risinājumi un monitoringa rezultāti tiek iekļauti veicot plānu pārskatīšanu.</p> <p>Latvija: Aktualizējot meža apsaimniekošanas plānu, ir jāņem vērā vismaz sekojošie aspekti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • monitoringa rezultātu novērtēšana; • pēdējā zinātniskā un tehniskā informācija. <p>Veicot AP aktualizāciju jāņem vērā monitoringa rezultāti, kā arī vides, sociālo un ekonomisko apstākļu izmaiņas.</p>	
<p>Indicator 7.2.4</p> <p>There is evidence that changing environmental, social and economic considerations have been included in the revision of the management plan</p> <p>Pieejami pierādījumi, ka mainoties vides, sociālajiem un ekonomiskajiem apsvērumiem, tie tiek iekļauti apsaimniekošanas plāna pārskatītajā versijā.</p>	<p>Verifiers & Guidance: Interviews with Forest Managers, scientific evidence. Evidence of revised planning Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem, zinātniskie pierādījumi. Pierādījumi par pārskatītajiem plāniem</p>
<p>Indicator 7.2.5</p> <p>In <u>large scale operations</u> a timetable for the periodic revision of the management plan is documented and adhered to</p> <p>Latvia: The MP shall be updated at least once every 5 years.</p> <p>SLIMF (Latvia case): The MP shall be updated at least once every 5 years or according to the procedure for the MP updating developed by the forest manager.</p> <p>Liela apjoma darbībās laika grafiks apsaimniekošanas plāna periodiskajai pārskatīšanai ir dokumentēts un stingri ievērots.</p> <p>Latvija: AP tiek aktualizēts vismaz reizi 5 gados.</p> <p>SLIMF (Latvija): AP tiek aktualizēts vismaz reizi 5 gados vai</p>	<p>Verifiers & Guidance: Management revision timetable and status of current management plan Apsaimniekošanas periodiskās pārskatīšanas laika grafiks un apsaimniekošanas plāna pašreizējais stāvoklis</p>

pamatojoties uz apsaimniekotāja izstrādātu AP aktualizācijas kārtību.	
Criterion 7.3 Forest workers shall receive adequate training and supervision to ensure proper implementation of the management plan	
Indicator 7.3.1	Verifiers & Guidance:
<p>Forest workers at all levels of skill and responsibility are appropriately educated and trained in the tasks they are assigned to and company policy and procedures.</p> <p>SLIMF:</p> <p>Forest workers at all levels of skill and responsibility are appropriately trained in the tasks they are assigned to.</p> <p>Latvia:</p> <p>Employees shall be informed about the MP</p> <p>SLIMF (Latvia case):</p> <p>Prior to commencement of forestry operations workers have received instructions on appropriate work techniques.</p> <p>Meža darbinieki ir atbilstoši izglītoti un apmācīti visos prasmes un atbildības līmeņos tiem darbiem, kuru izpildē viņi ir norīkoti, kā arī par organizācijas politiku un procedūrām.</p> <p>SLIMF:</p> <p>Meža darbinieki ir atbilstoši izglītoti un apmācīti visos prasmes un atbildības līmeņos tiem darbiem, kuru izpildē viņi ir norīkoti</p> <p>Latvija:</p> <p>Darbiniekiem jābūt informētiem par AP.</p> <p>SLIMF (Latvija):</p> <p>Pirms mežsaimniecisko darbu uzsākšanas darbu izpildītāji ir saņēmuši norādījumus par atbilstošām darba metodēm.</p>	<p>Training records</p> <p>Interviews with workers and management</p> <p>Field observations</p> <p>Apmācību pieraksti</p> <p>Pārrunas ar darbiniekiem un vadību</p> <p>Vietu apskate dabā</p>
Indicator 7.3.2	Verifiers & Guidance:
<p>(Not applicable to SLIMF)</p> <p>Managers and supervisors (including those employed by contractors) have received adequate education, training or experience to ensure that they are able to plan and organize forestry operations in accordance with organisations' plans, policies and procedures (Nav piemērojams SLIMF)</p> <p>Apsaimniekotāji un darbu vadītāji (ieskaitot apakšuzņēmējus) ir ieguvuši atbilstošu izglītību, apmācību vai pieredzi, šādi nodrošinot viņu spēju plānot un organizēt mežsaimniecības darbības saskaņā ar organizācijas plāniem, politikām un procedūrām.</p>	<p>Training records</p> <p>Interviews with staff</p> <p>Apmācību pieraksti</p> <p>Pārrunas ar personālu</p>
Indicator 7.3.3	Verifiers & Guidance:
All activities are supervised and monitored	Operational procedures

<p>sufficiently to ensure that plans, policies, procedures and contract specifications (for contractors) are adequately implemented</p> <p>Latvia:</p> <p>The forest manager shall ensure that persons and contractors involved in forest management are conducting the activities in compliance with applicable requirements.</p> <p>Visas aktivitātes ir pietiekami pārraudzītas un veikts to monitorings, lai nodrošinātu, ka plāni, politikas, procedūras un līguma nosacījumi (līgumdarbiem) ir atbilstoši ieviesti.</p> <p>Latvija:</p> <p>Meža apsaimniekotājs nodrošina, ka meža apsaimniekošanā iesaistītās personas un uzņēmumi veic darbus saskaņā ar piemērojamām prasībām.</p>	<p>Interviews with staff.</p> <p>Darbību procedūras</p> <p>Pārrunas ar personālu.</p>
<p>Indicator 7.3.4</p> <p>Evidence of formal or informal training exists in the field</p> <p>Pieejami pierādījumi par veiktām formālām un neformālām apmācībām dabā.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with workers and field observations</p> <p>Pārrunas ar darbiniekiem un vietu apskate dabā</p>
<p>Indicator 7.3.5</p> <p>In <u>large scale organisations</u> a formal long-term training plan shall be available</p> <p><u>Liela mēroga organizācijās</u> jābūt pieejamam oficiālam ilgtermiņa apmācību plānam.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Strategic training plan</p> <p>Stratēģiskais apmācības plāns</p>
<p>Criterion 7.4 While respecting the confidentiality of information, forest managers shall make publicly available a summary of the primary elements of the management plan, including those listed in Criterion 7.1 above.</p>	
<p>Indicator 7.4.1</p> <p>There are publicly available statements that provide an up-to-date summary of the primary management plan elements listed in 7.1 at company level</p> <p>SLIMF:</p> <p>The management plan, or a summary of it (which includes the information required by Indicators 7.1.2 to 7.1.11 is available for the public to see on request.</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> The forest manager shall prepare a summary of the MP describing at least those requirements that are included in the indicators of the FSC Criterion 7.1, except for confidential information. The forest manager has published a summary of the MP on FME's website or, if there is no website, this summary shall be sent to the stakeholders upon a 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Public Summary of Management Plan</p> <p>SLIMF:</p> <p>Management Plan is available</p> <p>Apsaimniekošanas plāna publiski pieejamais kopsavilkums</p> <p>SLIMF:</p> <p>Apsaimniekošanas plāns ir pieejams</p>

verbal or written request.

SLIMF (Latvia case):

The forest manager shall be ready to familiarise the stakeholders, who have expressed a justified interest in particular forest management activities, with the relevant parts of the forest management plan, as required by the indicators of the FSC Criterion 7.1, except for confidential information.

Ir publiski pieejams pārskats, kurā ietverts jaunākais kopsavilkums par galvenajām apsaimniekošanas plāna sastāvdaļām saskaņā ar 7.1. kritērijā norādīto, organizācijas līmeni.

SLIMF:

Apsaimniekošanas plāns vai tā kopsavilkums (kurš ietver no 7.1.2. līdz 7.1.11. indikatoros noteikto informāciju) pēc pieprasījuma ir pieejams publiskai apskatei.

Latvija:

- Meža apsaimniekotājs ir sagatavojis AP kopsavilkumu, kurā aprakstītas vismaz FSC kritērija 7.1. indikatoros minētās prasības, izņemot konfidenciālu informāciju.
- Meža apsaimniekotājs ir publicējis AP publisko kopsavilkumu savā interneta mājas lapā vai, ja tādas nav, šis kopsavilkums tiek nosūtīts interešu grupām pēc mutiska vai rakstiska pieprasījuma.

SLIMF (Latvija):

Meža apsaimniekotājam ir jābūt gatavam iepazīstināt ieinteresētās puses, kas ir izrādījušas pamatotu interesi par konkrētām meža apsaimniekošanas darbībām, ar būtiskākajām meža apsaimniekošanas plāna daļām, kuru nepieciešamību nosaka FSC kritērija 7.1. indikatoru, izņemot konfidenciālu informāciju.

PRINCIPLE 8. MONITORING AND ASSESSMENT:

Monitoring shall be conducted - appropriate to the scale and intensity of forest management - to assess the condition of the forest, yields of forest products, chain of custody, management activities and their social and environmental impacts.

Criterion 8.1 The frequency and intensity of monitoring should be determined the by the scale intensity of forest management operations as well as the relative complexity and fragility of the affected environment. Monitoring procedures should be consistent and replicable over time to allow comparison of results and assessments of change.

Indicator 8.1.1

All activities that require monitoring are identified.
For large scale organisations these shall be

Verifiers & Guidance:

Interviews with Management and environmental specialists/stakeholders
Monitoring programme
Pārrunas ar apsaimniekošanas un vides speciālistiem/

<p>documented in a monitoring programme. Noteiktas visas aktivitātes, kurām ir nepieciešams veikt monitoringu. <u>Liela mēroga organizācijām šīs aktivitātes jādokumentē monitoringa programmā.</u></p>	<p>ieinteresētajām pusēm Monitoringa programma</p>
<p>Indicator 8.1.2</p> <p>The frequency, intensity and expense of monitoring are defined and is appropriate to the scale and intensity of the forest management operations and the sensitivity of the receiving environment <u>SLIMF:</u> Monitoring should be done in a consistent and replicable way over time to allow comparison of results and assessment of change. Latvia: The forest manager shall ensure that activities described in Indicator 8.1.3 are being implemented.</p> <p>Noteikts monitoringa biežums, apjoms un izmaksas un tas ir atbilstoši meža apsaimniekošanas darbību mērogam un intensitātei un apkārtējās vides jūtīguma pakāpei. <u>SLIMF:</u> Monitoring jāveic sistemātiski un veidā, kas ļauj to atkārtot arī turpmāk, šādi nodrošinot rezultātu salīdzināšanu un izmaiņu novērtēšanu. Latvija: Meža apsaimniekotājs nodrošina indikatorā 8.1.3 minēto darbību veikšanu.</p>	<p>Verifiers & Guidance: Monitoring programmes <u>SLIMF:</u> Manager's field notes Manager's description of how monitoring is done. Monitoringa programmas <u>SLIMF:</u> Apsaimniekotāja fiksētā informācija dabā. Apsaimniekotāja skaidrojums par veikto monitoringu.</p>
<p>Indicator 8.1.3</p> <p>(Not applicable to SLIMF) Consistent and replicable monitoring procedures for each activity are documented in the programme and implemented, allowing for comparison and change over time. (Nav piemērojams SLIMF) Katram pasākumam sistemātiskas un atkārtojamas monitoringa procedūras ir dokumentētas un ieviestas, kuras turpmāk dos iespēju rezultātus salīdzināt un spriest par izmaiņām.</p>	<p>Verifiers & Guidance: Monitoring procedures Interviews with Forest Managers and local experts Monitoringa procedūras Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un vietējiem ekspertiem</p>
<p>Indicator 8.1.4</p> <p>Monitoring information is readily available and in a format that facilitates effective auditing and certification by third parties Monitoringa informācija ir viegli pieejama un ir formātā, kas sekmē efektīvu audita un sertifikācijas veikšanu no trešās puses.</p>	<p>Verifiers & Guidance: Monitoring records, reports and archival system. Internal audit records CAR records Monitoringa novērojumi, pārskati un arhīva sistēma. Iekšējā audita atskaite Pieprasīto korektīvo darbību uzskaitījums</p>

<p>Indicator 8.1.5</p> <p>Corrective actions identified through the monitoring process are appropriately implemented and closed out</p> <p>Monitoringa procesā identificētās korektīvās darbības ir atbilstoši īstenotas un slēgtas.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Corrective action documentation Dokumentācija par korektīvajām darbībām</p>
<p>Criterion 8.2</p> <p>Forest management <u>should</u> include the research and data collection needed to monitor, at a minimum, the following indicators:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ yield of all forest products harvested; ▪ growth rates, regeneration and condition of the forest; ▪ composition and observed changes in the flora and fauna; ▪ environmental and social impacts of harvesting and other operations; ▪ costs, productivity, and efficiency of forest management. 	
<p>Indicator 8.2.1</p> <p>Yields of all forest products harvested are recorded</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The forest manager shall summarize and update information about commercially harvested forest products and the generated revenue from them at least once a year. <p>Uzskaitīti meža produktu ieguves apjomi un ienākumi no tiem</p> <p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meža apsaimniekotājs ne retāk kā reizi gadā apkopo un aktualizē informāciju par komerciāli iegūtajiem meža resursu apjomiem un ienākumiem no tiem. 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Harvesting records Mežizstrādes uzskaitē</p>
<p>Indicator 8.2.2</p> <p>A timber resource inventory is conducted, appropriate to the scale and intensity of forest management</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>The manager knows what information they need in order to judge progress towards their objectives. The information is collected and recorded.</p> <p>In all cases this will include:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Amount of products harvested ▪ Effects of operations as identified under C6.1 ▪ Changes in features identified under C6.2 ▪ At least annual monitoring of high conservation values identified under C 9.1 ▪ Invasive exotic species <p>SLIMF (Latvia case):</p> <p>The forest manager shall summarize information on the harvested volumes of timber and other forest products that are harvested for</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Data are collected on growth rates, regeneration, and yield of all forest products harvested as well as the condition of the forest (data accuracy is appropriate to scale and intensity of management)</i></p> <p>Documented inventory</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>Discussions with forest manager.</p> <p>Evidence of the manager's knowledge of the forest and proactive approach to field observation and field notes</p> <p>Review of manager's field notes, observations or reports on HCVs.</p> <p>Available maps and reports from other sources</p> <p><i>Tiek apkopoti dati par pieauguma dinamiku, atjaunošanos, visu iegūto meža produktu apjomu, kā arī meža stāvokli (datu precizitāte ir atbilstoša apsaimniekošanas mērogam un intensitātei)</i></p> <p>Dokumentēta inventarizācija</p> <p>No citiem avotiem pieejamās kartes un pārskati</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotāju.</p>

<p>commercial purposes.</p> <p>Koksnes resursu uzskaite ir veikta atbilstoši meža apsaimniekošanas apjomam un intensitātei.</p> <p>SLIMF: Apsaimniekotājs zina, kāda informācija ir nepieciešama, lai noteiktu mērķu izpildes progresu. Informācija tiek ievākta un apkopota.</p> <p>Visos gadījumos tiek ietverts:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ iegūto produktu apjoms ▪ Darbību sekas, atbilstoši kritērijā 6.1. noteiktajam ▪ Izmaiņas pazīmēs, kas noteiktas kritērijā 6.2. ▪ Vismaz ikgadējs vērtību monitorings mežiem ar īpašu aizsargājamu vērtību, kuras noteiktas kritērijā 9.1. Invazīvās introducētās sugas <p>SLIMF (Latvija): Meža apsaimniekotājs apkopo informāciju par iegūtiem koksnes apjomiem un citiem meža produktiem, kas iegūti komerciāliem mērķiem.</p>	<p>Pierādījumi par apsaimniekotāja zināšanām par mežu un aktīvu darbību veicot novērojumus dabā un dabā veiktās piezīmes.</p> <p>Apsaimniekotāja dabā veikto piezīmju, novērojumu vai ziņojumu apskate, kuri veikti par mežiem ar īpašu aizsargājamu vērtību.</p> <p>No citiem avotiem pieejamās kartes un pārskati</p>
<p>Indicator 8.2.3</p> <p>Where non-timber products are used, a resource inventory is conducted, appropriate to the scale and intensity of forest management</p> <p>SLIMF: The sustainable harvest levels of non-timber forest products is known</p> <p>Pastāvot komerciālai meža nekoksnes produktu izmantošanai, tiek uzskaitīti šo produktu ieguves apjomi, atbilstoši meža apsaimniekošanas mērogam un intensitātei.</p> <p>SLIMF: Zināms meža nekoksnes produktu ieguves ilgtspējīgs apjoms</p>	<p>Verifiers & Guidance: Documented Inventory</p> <p>SLIMF: Interviews with the Forest Manager and field observations</p> <p>Dokumentēta inventarizācija</p> <p>SLIMF: Pārrunas ar meža apsaimniekotāju un vietu apskate dabā</p>
<p>Indicator 8.2.4</p> <p>(Not applicable to SLIMF)</p> <p>Data are collected on the composition and observed changes in the flora and fauna and the effectiveness of conservation activities, particularly of rare, threatened and endangered species</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The forest manager shall summarize information on forest regeneration and forest vitality at least once a year. • The forest manager shall use scientific information on changes in the flora and fauna published by scientific and research institutions and/or record significant changes in the flora and fauna at least once every 5 years. <p>SLIMF (Latvia case):</p>	<p>Verifiers & Guidance: Monitoring data</p> <p>SLIMF: Interviews with Forest Managers</p> <p>Monitoringa dati</p> <p>SLIMF: Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem</p>

<p>The forest manager shall record significant changes in the flora and fauna at least once every 10 years.</p> <p>(Nav piemērojams SLIMF)</p> <p>Tiek ievākti dati par izmaiņām kompozīcijā un noverotajām izmaiņām florā un faunā un saglabāšanas darbību efektivitātē, daļēji retajām un apraudētajām sugām.</p> <p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meža apsaimniekotājs ne retāk kā reizi gadā apkopo informāciju par meža atjaunošanu un meža veselības stāvokli. • Meža apsaimniekotājs izmanto zinātnisko informāciju par floras un faunas izmaiņām, ko publiskojušas zinātnes un pētniecības iestādes un/vai vismaz reizi 5 gados atzīmē būtiskas floras un faunas izmaiņas. <p>SLIMF (Latvija): Meža apsaimniekotājs vismaz reizi 10 gados atzīmē būtiskas floras un faunas izmaiņas.</p>	
<p>Indicator 8.2.5</p> <p>Indicators to track long term changes in terms of environmental and social impacts of forest operations, including health and safety, are determined and monitoring data collected</p> <p>SLIMF:</p> <p>The forest manager is aware of the social impacts of operations and mitigate these where they are negative</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The forest manager shall summarize the conclusions made on the basis of the assessments according to Indicator 6.1.1 and consider options for improvement of forest management. • Results of the measures of the indicator 6.1.1 shall be evaluated annually. • The forest manager shall summarize the conclusions made on the basis of the assessment according to Indicator 4.4.2 and improve the applied forest management practice at least once every 5 years. <p>Noteikti indikatori, lai izsekotu ilgtermiņa izmaiņas attiecībā uz meža darbību radīto ietekmi uz vidi un sociālo jomu, ietverot darbu aizsardzību un ievākti monitoringa dati.</p> <p>SLIMF:</p> <p>Meža apsaimniekotājs pārzina darbību izraisīto ietekmi uz sociālo jomu un to samazina gadījumos, kur tā ir negatīva.</p> <p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ne retāk kā reizi gadā meža apsaimniekotājs apkopo secinājumus 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Monitoring data</p> <p>Interviews with Forest Managers and consultation with local communities</p> <p><i>The intent of the indicator is to ensure that long term trends in terms of the social and bio-physical environments can be measured. Specific indicators that can provide this information need to be identified.</i></p> <p>Monitoringa dati</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un konsultācijas ar vietējo sabiedrību</p>

<p>no indikatorā 6.1.1 veiktajiem izvērtējumiem un apsver iespējas meža apsaimniekošanas prakses uzlabošanai.</p> <ul style="list-style-type: none"> • reizi gadā izvērtē 6.1.1 indikatorā minēto pasākumu rezultātus. • Ne retāk kā reizi 5 gados meža apsaimniekotājs apkopo secinājumus no indikatorā 4.4.2 veiktā novērtējuma un veic uzlabojumus meža apsaimniekotāja pielietotajā praksē. 	
<p>Indicator 8.2.6</p> <p>Data are collected on any wild mammals culled</p> <p>Tiek apkopoti dati par nomedītajiem savvaļas zīdītājiem.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Data</p> <p>Dati</p>
<p>Indicator 8.2.7</p> <p>Post-harvest monitoring is carried out to assess waste and damage to the site.</p> <p>For <u>large scale operations</u> this monitoring shall be documented.</p> <p>Latvia:</p> <p>Post harvest monitoring has to cover number and quality of retention trees, dead wood, buffer zones along water bodies and watercourses.</p> <p>Tiek veikta cirsmu novērtēšana pēc mežizstrādes beigām, novērtējot atkritumu klātbūtni un nodarītos bojājumus.</p> <p><u>Liela apjoma darbībām</u> šis novērtējums jādokumentē.</p> <p>Latvija:</p> <p>Pēc mežizstrādes beigām jāveic ekoloģisko koku, atmirušās koksnes monitorings, buferjoslas gar ūdenstilpnēm un ūdenstecēm.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with Forest Managers and supervisors.</p> <p>Field observations</p> <p>Post-harvest monitoring record</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un darbu vadītājiem.</p> <p>Vietu apskate dabā</p> <p>Fiksētā informācija, veicot novērtēšanu pēc mežizstrādes beigām</p>
<p>Indicator 8.2.8</p> <p>The owner/manager records and analyses data on the costs, productivity and efficiency of forest management activities;</p> <p>Latvia:</p> <p>The forest manager shall summarize and update information on forest management costs and efficiency at least once a year.</p> <p>SLIMF (Latvia case):</p> <p>Once a year the forest manager shall document all performed forest management operations.</p> <p>Īpašnieks/ apsaimniekotājs fiksē un analizē datus par meža apsaimniekošanas pasākumu izmaksām, produktivitāti un efektivitāti;</p> <p>Latvija:</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Data and records</p> <p>Dati un pieraksti</p>

<p>Meža apsaimniekotājs ne retāk kā reizi gadā apkopo un aktualizē informāciju par meža apsaimniekošanas izmaksām un efektivitāti.</p> <p>SLIMF (Latvija):</p> <p>Meža apsaimniekotājs reizi gadā dokumentē veiktos mežsaimnieciskos darbus.</p>	
<p>Indicator 8.2.9</p> <p>The results of such analyses (refer 8.2.8) are incorporated into plans</p> <p>Šādu analīžu rezultāti (atsauce uz 8.2.8) ir iestrādāti plānos.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Data and records</p> <p>Dati un pierkasti</p>
<p>Indicator 8.2.10</p> <p>Contractors' performance is monitored, including compliance with contract specifications and legal requirements.</p> <p>In large scale organisations, formal auditing of contractors shall be carried out on a regular basis and records thereof maintained</p> <p>Līgumpartneru darbība tiek novērota, ieskaitot atbilstību līguma nosacījumiem un likumiskajām prasībām.</p> <p>Liela mēroga organizācijām jāveic regulārs līgumpartneru audits un jā saglabā tajos fiksētā informācija.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with Forest Managers and contractors.</p> <p>Audit documents</p> <p><i>The intent of the indicator is not only the monitoring of the daily operations of contractors, but also their compliance with the requirements of their contracts, compliance with legal requirements, the payment of any fees and taxes and compensation of employees and allowances for leave and other associated requirements.</i></p> <p><i>Indikatora mērķis nav tikai ikdienas darbības kontrolē, bet arī atbilstībai ar likumdošanas prasībām, maksājumu veikšanu, nodokļu maksāšana, algu maksāšana un atļaujas aiziet no darba un citas asociētās prasības</i></p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un līgumpartneriem.</p> <p>Audita dokumentācija.</p>
<p>Indicator 8.2.11</p> <p>Waste disposal sites within the FMU are regularly checked</p> <p>Apsaimniekojamā teritorijā regulāri tiek pārbaudītas nelegālās atkritumu izgāztuves.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with Forest Managers and field observations</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un vietu apskate dabā</p>
<p>Criterion 8.3 Documentation shall be provided by the forest manager to enable monitoring and certifying organisations to trace each forest product from its origin, a process known as the "chain of custody."</p>	
<p>Indicator 8.3.1</p> <p>There is a procedure for identifying all products (timber and non-timber) leaving the forest so that the recipient can easily determine the forest of origin.</p> <p>For large scale organisations this procedure shall be documented.</p> <p>Latvia:</p> <p>There shall be a system in place which allows all harvested products (timber and non-timber) to be identified as such, from the harvesting through to the point of sale.</p> <p>The identification system shall allow the physical products to be linked to paper records including all of the following information:</p> <p>- type of product;</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>The scope of a joint FM/CoC certificate covers harvesting and transportation of roundwood to the first point of sale, unloading or processing. On site processing e.g. charcoal burning, use of a mobile saw-bench, or purchase and harvesting of standing timber by a third party (e.g. sawmill, harvesting contractor, timber merchant) must be covered by a separate chain of custody certificate if the products are to be sold as certified.</i></p> <p>Interview with Forest Managers</p> <p>Procedures.</p> <p><i>Kopējā FM/CoC sertifikāta darbības sfēra aptver mežizstrādi un apaļkoksnes transportēšanu līdz pirmajai pārdošanas, izkraušanas vai pārstrādes vietai. Uz vietas veiktajai koksnes pārstrādei, piem., kokogļu dedzināšana, pārvietojamā gatera izmantošana vai trešās puses nopirkta augoša meža izstrāde (piem., kokzāģētavas, mežizstrādes līgumpartneri, kokmateriālu tirgotāji), jābūt atsevišķam koksnes piegādes ķēdes sertifikātam, ja</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> - volume (or quantity) of product; - logging/production site; - logging/production date <p>Pastāv procedūra, kas fiksē visu pārdoto produktu (koksnes un meža nekoksnes produktu) kustību no meža tā, lai produkta saņēmējs var viegli noteikt produkta izcelsmes vietu mežā.</p> <p><u>Liela mēroga organizācijām</u> šai procedūrai jābūt dokumentētai.</p> <p>Latvija:</p> <p>Meža apsaimniekotājam ir jābūt ieviestai sistēmai, kas nodrošina iegūto meža produktu (koksnes un nekoksnes) izcelsmes identifikāciju no ieguves vietas līdz realizācijas vietai.</p> <p>Identifikācijas sistēma nodrošina to, ka produktu ir iespējams sasaistīt ar dokumentiem, kuros ir norādīta sekojoša informācija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - produkta veids - apjoms - produkta izcelsmes vieta - iegūšanas/ražošanas laika periods 	<p><i>produkts tiek pārdots kā sertificēts.</i></p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem Procedūras.</p>
<p>Indicator 8.3.2</p> <p>Documentation of origin and destination of all certified forest products is available for products held at landing areas, stacking areas and processing sites on the FMU</p> <p>Pieejama dokumentācija par visu sertificēto mežu produktu izcelsmi un saņēmējiem, par tiem produktiem, kuri atrodas apsaimniekojamās teritorijas augšgala krautuvēs, lejasgala krautuvēs un pārstrādes vietās.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Delivery notes, receipts and stock records Atzīmes par piegādi, čeki un uzkrājumu uzskaitē.</p>
<p>Indicator 8.3.3</p> <p>Sales invoices and other documentation related to sales of certified material include the chain of custody certificate number, in the correct format (SGS-FM/CoC-XXXXXX) and indicating the FSC category “FSC 100%”.</p> <p>Latvia:</p> <p>The forest enterprise shall keep sales invoices for all products sold, which identify at least:</p> <ul style="list-style-type: none"> - name and address of purchaser; - the date of sale; - type of product; - the volume (or quantity) sold. <p>The forest manager shall ensure that the certification status and number of the sold products shall be clearly indicated in the invoices and the required accompanying documents.</p> <p>Realizācijas pavadzīmēs un citā dokumentācijā, kas attiecas uz sertificēto materiālu, pareizā veidā (SGS-FM/CoC-XXXX) iekļauts koksnes</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Sales invoices Realizācijas rēķini/pavadzīmes</p>

<p>piegādes ķēdes sertifikāta numurs un nosakot FSC kategoriju „FSC 100%”.</p> <p>Latvija:</p> <p>Meža apsaimniekotājs uzglabā visus produkcijas realizācijas dokumentus, kuros norāda vismaz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pircēju un tā adresi; - realizācijas/pārdošanas datumu; - produkta veidu; un - apjomu. <p>Meža apsaimniekotājs nodrošina, ka pārdotās produkcijas sertifikācijas statuss un sertifikāta numurs ir skaidri norādīts rēķinos un nepieciešamajos pavaddokumentos.</p>	
<p>Indicator 8.3.4</p> <p>Records are kept of the total quantities of all products sold, as well as of quantities sold to any chain-of-custody certificate holders</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • All records on transactions involving the FSC certificate shall be kept at least for five years. <p>Tiek veikta uzskaitē par visu pārdoto produktu kopējiem apjomiem, kā arī par kopējiem pārdotajiem apjomiem katram koksnes piegādes ķēdes sertifikāta īpašniekam.</p> <p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Visa dokumentācija par darījumiem, kur izmantots FSC sertifikāts, tiek saglabāta vismaz piecus gadus. 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Sales records, invoices</p> <p>Realizācijas uzskaitē, rēķini/pavaddzīmes</p>
<p>Indicator 8.3.5</p> <p>Use of the FSC trademark is in accordance with policy and has been approved by SGS Qualifor</p> <p>FSC tirdzniecības zīmes izmantošana ir saskaņā ar politiku un apstiprināta no SGS Qualifor puses.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Samples of trademark use</p> <p>Tirdzniecības zīmes lietošanas piemēri.</p>
<p>Criterion 8.4 The results of monitoring shall be incorporated into the implementation and revision of the management plan.</p>	
<p>Indicator 8.4.1</p> <p>The results of research and monitoring programmes are regularly analysed and incorporated into planning on a regular basis</p> <p>SLIMF:</p> <p>Refer Indicators 7.2.3 and 7.2.4</p> <p>Rezultāti no pētījumiem un monitoringa tiek regulāri analizēti un iekļauti plānošanas procesā.</p> <p>SLIMF:</p> <p>Attiecas indikatori 7.2.3. un 7.2.4.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with local experts and Forest Managers.</p> <p>Forest planning documents</p> <p>Pārrunas ar vietējiem ekspertiem un meža apsaimniekotājiem.</p> <p>Meža plānošanas dokumenti</p>

Indicator 8.4.2	Verifiers & Guidance:
<p>There is evidence that monitoring results are used to improve forest management</p> <p>SLIMF: Refer Indicators 7.2.3 and 7.2.4</p> <p>Latvia: The forest manager shall maintain the data summary obtained as a result of performance of the indicators of the FSC Criterion 8.2 in such a manner that it would be also possible to analyse them later.</p> <p>Pastāv pierādījumi, ka monitoringa rezultāti tiek izmantoti, lai uzlabotu meža apsaimniekošanu.</p> <p>SLIMF: Attiecas indikatori 7.2.3. un 7.2.4.</p> <p>Latvija: Meža apsaimniekotājam jā saglabā datu apkopojums, kas iegūts izpildot FSC 8.2 kritērijā minētos indikatorus, tādā veidā, lai tos būtu iespējams analizēt arī vēlāk.</p>	<p>Interviews with local experts and Forest Managers</p> <p>Pārrunas ar vietējiem ekspertiem un meža apsaimniekotājiem</p>
<p>Criterion 8.5 While respecting the confidentiality of information, forest managers shall make publicly available a summary of the results of monitoring indicators, including those listed in Criterion 8.2.</p>	
Indicator 8.5.1	Verifiers & Guidance:
<p>Results and/or summaries of monitoring programmes (including those listed in Criterion 8.2) are available to the public within the accepted norms of commercial confidentiality.</p> <p>SLIMF: Refer Indicator 7.4.1</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> The forest manager shall publish a summary of monitoring results on his/her website or, if there is no website, this summary shall be sent to the stakeholders upon a verbal or written request. <p>SLIMF (Latvia case): The forest manager shall be ready to familiarise the stakeholders, who have expressed a justified interest, with a summary of monitoring results, except for information which is a business secret.</p> <p>Rezultāti un/vai monitoringa programmu kopsavilkumi (iekļaujot arī tos, kas ir uzskaitīti 8.2 kritērijā) ir publiski pieejami ar nosacījumu, ka netiek pārsniegtas komerciālās konfidencialitātes normas.</p> <p>SLIMF: Attiecās indikators 7.4.1.</p> <p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> Meža apsaimniekotājs ir publicējis monitoringa rezultātu kopsavilkumu savā interneta mājas lapā vai, ja tādas nav, šis kopsavilkums tiek nosūtīts 	<p>Public summary</p> <p>Publiski pieejams kopsavilkums</p>

<p>interešu grupām pēc mutiska vai rakstiska pieprasījuma.</p> <p>SLIMF (Latvija): Meža apsaimniekotājam ir jābūt gatavam iepazīstināt ieinteresētās puses, kas ir izrādījušas pamatotu interesi, ar monitoringa rezultātu apkopojumu, izņemot informāciju, kas ir komercnoslēpums.</p>	
<p>PRINCIPLE 9. MAINTENANCE OF HIGH CONSERVATION VALUE FORESTS:</p> <p>Management activities in high conservation value forests shall maintain or enhance the attributes, which define such forests. Decisions regarding high conservation value forests shall always be considered in the context of a precautionary approach.</p>	
<p>Criterion 9.1 Assessment to determine the presence of the attributes consistent with High Conservation Value Forests will be completed, appropriate to scale and intensity of forest management</p>	
<p>Indicator 9.1.1</p> <p>The FMU has been adequately assessed (in consultation with conservation organisations, regulatory authorities and other local and national stakeholders) and any HCVMs and their biological and/or socio-economic or cultural attributes have been identified</p> <p>SLIMF: The FMU has been adequately assessed (in consultation with conservation organisations and regulatory authorities) and any HCVMs and their biological and/or socio-economic or cultural attributes have been identified</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Before commencing the economic activities the forest manager shall ensure if the particular forest area has the attributes characteristic of the biodiversity HCVM. • During the consultations with the local community, the forest manager shall identify cultural and historical monuments and objects or other important places for the local community present in the managed territory. • The identification of HCVM shall be documented. <p>Apsaimniekojamā teritorija ir atbilstoši izvērtēta (konsultējoties ar dabas/vides aizsardzības organizācijām, valsts institūcijām un citām vietējām un nacionālām ieinteresētajām pusēm), noteikti meži ar īpaši aizsargājamu vērtību, un to bioloģiskās un/vai sociāli ekonomiskās vai kultūras vērtības.</p> <p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meža apsaimniekotājs pirms saimnieciskās darbības uzsākšanas pārlicinās vai konkrētā meža teritorija atbilst bioloģiskās daudzveidības AVM izdalīšanas pazīmēm. 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>This requirement must be applied to all forests undergoing assessment. HCVMs possess one or more the following attributes:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Forest areas containing globally, regionally or nationally significant concentrations of biodiversity values and/or large landscape level forests where viable populations of most/all naturally occurring species exist in natural patterns of distribution and abundance; ▪ Rare, threatened or endangered ecosystems; ▪ Forests that provide basic ecological services in critical situations (e.g. water quality or flow, protection against erosion or natural disasters such as cyclones or hurricanes, pollinators); ▪ Forests fundamental to meeting basic economic or bio-physiological needs of local communities or critical to local community cultural identity. <p>Interviews with Forest Managers and local experts. Evidence of assessments.</p> <p><i>Šīs prasības jāpiemēro visiem mežiem veicot to izvērtēšanu. Meži ar īpaši aizsargājamu vērtību ietver vienu vai vairākas sekojošas pazīmes:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Meža platībā atrodas vispasaules, reģionālās vai nacionālas nozīmes bioloģiskās daudzveidības vērtību koncentrācija un/vai lielas ainavas līmeņa meža platības, kur dabiskā izplatībā un daudzumā sastopamas lielākā daļa vai visas tur dabiski sastopamo sugu dzīvotspējīgas populācijas; ▪ Retas, apdraudētas vai izzūdošas ekosistēmas; ▪ Meži, kuriem ir būtiska ekoloģiskā nozīme kritiskās situācijās (piem., ūdens kvalitāte vai plūsmas, aizsardzība pret eroziju vai dabiskiem postījumiem, tādiem kā cikloni vai viesuļvētras, putekšņi); ▪ Meži, kas būtiski svarīgi vietējo iedzīvotāju ekonomisko vai biofiziolģisko vajadzību nodrošināšanai vai vietējās sabiedrības tradicionālās kultūras saglabāšanai. . <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un vietējiem ekspertiem. Pierādījumi par izvērtējumiem.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Meža apsaimniekotājs konsultāciju gaitā ar vietējo sabiedrību identificē apsaimniekojamā teritorijā esošo kultūras un vēstures pieminekļus un objektus vai arī citas vietējai sabiedrībai nozīmīgas vietas. • AVM teritoriju identificēšana ir dokumentēta. 	
<p>Indicator 9.1.2</p> <p>For <u>large scale organisations</u> the assessment procedure shall be documented and records of consultation maintained</p> <p>Latvia: The forest manager shall have procedures for identification, evaluation and updating information on HCVF..</p> <p>SLIMF (Latvia case): The forest manager shall identify and evaluate HCVF in the FMU.</p> <p><u>Liela mēroga organizācijām izvērtēšanas procedūra jādokumentē un jā saglabā veikto konsultāciju protokoli.</u></p> <p>Latvija: Meža apsaimniekotājs ir izstrādājis kārtību AVM apzināšanai un informācijas aktualizēšana.</p> <p>SLIMF (Latvija): Meža apsaimniekotājs savā apsaimniekotajā teritorijā veic AVM apzināšanu un novērtējumu.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Documented procedures and records Dokumentētas procedūras un protokoli</p>
<p>Criterion 9.2 The consultative portion of the certification process must place emphasis on the identified conservation attributes, and options for the maintenance thereof.</p>	
<p>Indicator 9.2.1</p> <p>The owner/manager has determined appropriate management prescriptions for the HCVF in consultation with (and acceptable to) conservation organisations, regulatory authorities and other local and national stakeholders</p> <p><u>SLIMF:</u> The owner/manager has determined appropriate management prescriptions for the HCVF in consultation with (and acceptable to) conservation organisations and regulatory authorities.</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The forest manager shall carry out consultations with local municipalities and stakeholders regarding the management of HCVF on it's own initiative and on received proposals. <p>SLIMF (Latvia case): The forest manager shall consult with stakeholders, including local community and</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Management plans and maps Consultation with stakeholders and/or government agencies or evidence of input by these agents Meža apsaimniekošanas plāns un kartes Konsultācijas ar ieinteresētajām pusēm un/vai valsts institūcijām vai pierādījumi par to pārstāvju sniegto ieguldījumu.</p>

<p>NGOs, if they have submitted proposals regarding the management of HCVF.</p> <p>Īpašniekam/ apsaimniekotājam jānosaka piemērotas mežu ar īpaši aizsargājamu vērtību apsaimniekošanas instrukcijas, konsultējoties (tas ir vēlams) ar dabas/vides aizsardzības organizācijām, valsts institūcijām, un citām vietējām un nacionālām ieinteresētajām pusēm.</p> <p>SLIMF:</p> <p>Īpašniekam/ apsaimniekotājam jānosaka piemērotas mežu ar īpaši aizsargājamu vērtību apsaimniekošanas instrukcijas, konsultējoties (tas ir vēlams) ar dabas/vides aizsardzības organizācijām un valsts institūcijām.</p> <p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> Meža apsaimniekotājs nodrošina konsultāciju veikšanu ar vietējām pašvaldībām un interešu grupām par AVM apsaimniekošanu gan pēc savas iniciatīvas, gan pēc priekšlikumu saņemšanas. <p>SLIMF (Latvija):</p> <p>Meža apsaimniekotājs konsultējas ar interešu grupām, tai skaitā ar vietējo sabiedrību un NVO, ja no tām saņemti priekšlikumi par AVM apsaimniekošanu.</p>	
<p>Indicator 9.2.2</p> <p>When an HCVF has been identified for its socio-economic or cultural attributes, there shall be joint analysis and decision-making with the stakeholders directly affected;</p> <p>Gadījumos, kad meži ar īpaši aizsargājamu vērtību noteikti balstoties uz to sociāli-ekonomiskajām vai kultūras pazīmēm, kopējā analīze veicama kopā ar tieši ietekmētajām ieinteresētajām pusēm;</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with Forest Managers, local experts and communities. Affected communities/persons are listed on the stakeholder list (refer Criterion 4.4).</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem, vietējiem ekspertiem un sabiedrību.</p> <p>Ietekmētā sabiedrība/ personas ir uzskaitītas ieinteresēto pušu sarakstā (attiecas kritērijs 4.4.).</p>
<p>Criterion 9.3 The management plan shall include and implement specific measures that ensure the maintenance and/or enhancement of the applicable conservation attributes consistent with the precautionary approach. These measures shall be specifically included in the publicly available management plan summary.</p>	
<p>Indicator 9.3.1</p> <p>All biological and/or social attributes of any HCVF identified are described in the management plan</p> <p>Latvia:</p> <p>The forest manager shall include information about HCVF in the MP, including:</p> <ul style="list-style-type: none"> information justifying the selection of HCVF; information on measures for management of HCVF; HCVF marked on maps. <p>Konstatēto mežu ar īpaši aizsargājamu vērtību bioloģiskās un/vai sociālās īpašības ir norādītas</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Management plan Apsaimniekošanas plāns</p>

<p>apsaimniekošanas plānā.</p> <p>Latvija:</p> <p>Meža apsaimniekotājs AP ir iekļāvis informāciju par AVM, tai skaitā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • informāciju par AVM izveidošanas pamatojumu; • informāciju par AVM apsaimniekošanas pasākumiem; • AVM ir iezīmēti kartēs. 	
<p>Indicator 9.3.2</p> <p>The plan describes the specific measures to be taken to enhance the identified attributes (see also Criterion 7.1)</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Management operation in HCVF shall not harm the identified HCVF attributes. • The forest manager shall ensure the implementation of the defined HCVF management measures. <p>Plānā noteikti konkrēti veicamie pasākumi, kas nodrošinātu identificēto īpašību saglabāšanu un/vai vairošanu (skat. arī 7.1. kritēriju).</p> <p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • AVM apsaimniekošanas darbības nepasliktina identificētās AVM īpašības. • Meža apsaimniekotājs nodrošina noteikto AVM apsaimniekošanas pasākumu izpildi. 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Management plan Apsaimniekošanas plāns</p>
<p>Indicator 9.3.3</p> <p>All measures are described in the public summary of the plan</p> <p>Pasākumi ir norādīti publiski pieejama apsaimniekošanas plāna kopsavilkumā.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Management plan Apsaimniekošanas plāns</p>
<p>Indicator 9.3.4</p> <p>When an HCVF has been identified for biological values, management shall:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ maintain natural patterns of distribution and abundance of species, ▪ maintain natural evolutionary and ecological processes (biotic and abiotic, including disturbance), ▪ avoid fragmentation, and set aside core areas for strict protection <p>Ja mežā ar īpaši aizsargājamu vērtību ir konstatētas bioloģiskās vērtības, veicot apsaimniekošanu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jā saglabā sugu dabiskās izplatības apstākļi un pārstāvniecība, ▪ jā saglabā dabiskos evolūcijas un ekoloģiskos procesus (biotiskos un abiotiskos, ieskaitot 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Management plans and maps. Interviews with Forest Managers and local experts. Field observations. Apsaimniekošanas plāni un kartes. Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un vietējiem ekspertiem. Vietu apskate dabā.</p>

<p>dabiskos traucējumus kodolzonā),</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kodolzonā jāizvairās no fragmentācijas (masīva sadalīšanas) un jānosaka stingra aizsardzība. 	
<p>Indicator 9.3.5</p> <p>Critically endangered forest landscapes must be subject to complete protection (i.e. no harvesting)</p> <p>Latvia:</p> <p>Nationally critically endangered species and their habitats and forest habitat types must be subject to complete protection and management activities identified by experts</p> <p>Kritiski apdraudētās mežu ainavas ir jāaizsargā (tas ir mežizstrāde ir ierobežota).</p> <p>Latvija:</p> <p>Latvijā kritiski apdraudētās sugas un to izplatības vietas mežā ir aizsargājami un apsaimniekošana notiek saskaņā ar eksperta noteiktu kārtību.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Management plans and maps.</p> <p>Interviews with Forest Managers and local experts</p> <p>Apsaimniekošanas plāni un kartes.</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un vietējiem ekspertiem</p>
<p>Criterion 9.4 Annual monitoring shall be conducted to assess the effectiveness of the measures employed to maintain or enhance the applicable conservation attributes.</p>	
<p>Indicator 9.4.1</p> <p>Monitoring indicators and frequency are defined in consultation with acknowledged experts, local and national stakeholders to monitor effectiveness of each measure described in the plan</p> <p>SLIMF:</p> <p>Refer Indicator 8.2.2</p> <p>Latvia:</p> <p>The forest manager shall have monitoring methodology for HCVF including methodology for summarization and recording of results.</p> <p>The forest manager shall monitor HCVF according to the requirements they were identified:</p> <ul style="list-style-type: none"> • every year over the next 2 years after performance of managing activity. • once every 5 years if no economic activity has been performed. <p>SLIMF (Latvia case):</p> <ul style="list-style-type: none"> • The forest manager shall have guidelines for monitoring of HCVF. <p>The forest manager shall monitor HCVF according to the requirements they were identified:</p> <ul style="list-style-type: none"> • every year over the next 2 years after performance of managing activity which may significantly affect HCVF; <p>Monitoringa indikatori un tā veikšanas biežums noteikti konsultējoties ar atzītiem ekspertiem vai vietējām un nacionālajām ieinteresētajām</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with Forest Managers and local experts</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un vietējiem ekspertiem</p>

<p>pusēm, lai novērtētu plānā noteikto pasākumu efektivitāti.</p> <p>SLIMF: Attiecas indikators 8.2.2. Latvija: Meža apsaimniekotājam ir AVM monitoringa metodika, tai skaitā rezultātu apkopošanai un uzglabāšanai. Meža apsaimniekotājs veic AVM monitoringu atbilstoši identificētajām AVM pazīmēm:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ikgadēji, turpmāko 2 gadu laikā pēc saimnieciskās darbības veikšanas. • Reizi 5 gados, ja nav veikta saimnieciskā darbība. <p>SLIMF (Latvija):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meža apsaimniekotājam ir vadlīnijas AVM monitoringa īstenošanai. <p>Meža apsaimniekotājs veic AVM monitoringu atbilstoši identificētajām AVM pazīmēm:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ikgadēji, turpmāko 2 gadu laikā pēc saimnieciskās darbības veikšanas, kurai varētu būt būtiska ietekme uz AVM; 	
<p>Indicator 9.4.2</p> <p>Records of monitoring are kept and used, in consultation with acknowledged experts, local and national stakeholders, to adapt future management</p> <p>SLIMF: Records of monitoring are kept and used, in consultation with conservation and government agencies, to adapt future management</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The forest manager shall document monitoring results. • The forest manager shall evaluate the changes in the HCVF attributes on the basis of the obtained results. • The results of HCVF monitoring shall be considered during revision of MP. • The forest manager shall include the monitoring results of the HCVF management in the publicly available summary of the MP. <p>Veiktā monitoringa dati tiek uzglabāti un konsultējoties ar atzītiem ekspertiem vai vietējām un nacionālajām ieinteresētajām pusēm izmantoti pielāgojot turpmāko apsaimniekošanu.</p> <p>SLIMF: Veiktā monitoringa dati tiek uzglabāti un konsultējoties ar dabas/vides aizsardzības organizācijām un valsts institūcijām izmantoti pielāgojot turpmāko apsaimniekošanu.</p> <p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meža apsaimniekotājs dokumentē monitoringa rezultātus. 	<p>Verifiers & Guidance: Records of monitoring Monitoringā fiksētā informācija</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Meža apsaimniekotājs, pamatojoties uz iegūtajiem rezultātiem, novērtē AVM raksturojošo īpašību izmaiņas. • Pārskatot AP, tiek ņemti vērā AVM monitoringa rezultāti. • Meža apsaimniekotājs AVM apsaimniekošanas monitoringa rezultātus iekļauj AP publiskajā kopsavilkumā. 	
Indicator 9.4.3	Verifiers & Guidance:
Indicator 9.4.4	Verifiers & Guidance:
<p>Managers are actively monitoring research developments which might contribute to management of HCVMs</p> <p>SLIMF: Managers are actively communicating with conservation and government agencies to access research developments which might contribute to management of HCVMs</p> <p>Apsaimniekotāji aktīvi izvērtē jaunākos pētījumus, kas varētu veicināt mežu ar īpaši aizsargājamu vērtību apsaimniekošanu.</p> <p>SLIMF: Apsaimniekotāji aktīvi sazinās ar dabas aizsardzības un valsts iestādēm par jaunākajiem pētījumiem, kas varētu veicināt mežu ar īpaši aizsargājamu vērtību apsaimniekošanu.</p>	<p>Scientific evidence.</p> <p>Interviews with Forest Managers and local experts</p> <p>Dokumenti par zinātniskajiem pētījumiem.</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un vietējiem ekspertiem</p>
PRINCIPLE 10. PLANTATIONS:	
<p>Plantations shall be planned and managed in accordance with Principles and Criteria 1 - 9, and Principle 10 and its Criteria. While plantations can provide an array of social and economic benefits, and can contribute to satisfying the world's needs for forest products, they should complement the management of, reduce pressures on, and promote the restoration and conservation of natural forests.</p>	
<p>Criterion 10.1 The management objectives of the plantation, including natural forest conversion and restoration objectives, shall be explicitly stated in the management plan, and clearly demonstrated in the implementation of the plan.</p>	
Indicator 10.1.1	Verifiers & Guidance:
<p>The management plan of the plantation explicitly states the management objectives for the plantation itself, as well as for natural forest conversion and restoration (see also Criterion 7.1)</p> <p>Plantācijas apsaimniekošanas plāns precīzi nosaka apsaimniekošanas mērķus plantācijai, kā arī dabisko mežu atjaunošanās un aizsardzības veicināšanai (skatīt arī 7.1. kritēriju).</p>	<p><i>"Natural forest" can be also be interpreted as natural vegetation.</i></p> <p>Forest Management Plan</p> <p>Interviews with Forest Managers and local experts.</p> <p><i>"Dabiskais mežs" var būt arī interpretēts kā dabiskā veģetācija.</i></p> <p>Meža apsaimniekošanas plāns</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un vietējiem ekspertiem.</p>
Indicator 10.1.2	Verifiers & Guidance:

<p>The achievement of the objectives can be clearly demonstrated</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The management objectives of the MP for establishment of plantations shall include natural forest development and facilitation of protection according to Indicators 10.2.4, 10.2.5, 10.2.6, 10.3.1 and 10.5.1. • The forest manager shall implement the principles and actions determined by the objectives for establishment and management of plantations. <p>Mērķu izpildi var uzskatāmi pierādīt.</p> <p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • AP plantāciju izveidošanas apsaimniekošanas mērķi ietver dabisku meža attīstību un aizsardzības veicināšanas pasākumus atbilstoši indikatoriem 10.2.4, 10.2.5, 10.2.6, 10.3.1 un 10.5.1; • Meža apsaimniekotājs īsteno plantāciju izveidošanas un apsaimniekošanas mērķos noteiktos principus un darbības. 	<p>Interviews with Forest Managers and local experts. Field observations Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un vietējiem ekspertiem. Vietu apskate dabā</p>
<p>Criterion 10.2 The design and layout of plantations <u>should</u> promote the protection, restoration and conservation of natural forests, and not increase pressures on natural forests. Wildlife corridors, streamside zones and a mosaic of stands of different ages and rotation periods, shall be used in the layout of the plantation, consistent with the scale of the operation. The scale and layout of plantation blocks shall be consistent with the patterns of forest stands found within the natural landscape.</p>	
<p>Indicator 10.2.1</p> <p>Natural vegetation areas are considered during planning</p> <p>Latvia:</p> <p>Plantations shall be planned:</p> <ul style="list-style-type: none"> • in accordance with the municipal territorial plan, • in compliance with restrictions of specially protected areas; • in compliance with protection belts along water bodies. <p>Plantations shall be established only:</p> <ul style="list-style-type: none"> • on agricultural lands; • on non-forest lands which previously were used for non-agricultural purposes (quarries, bogs drained for peat extraction, landfills); • along infrastructure objects, including power lines; • within degraded territories (e.g. within former industrial or military site territories). <p>Apzinātas apsaimniekojamā teritorijā esošās dabisko un daļēji dabisko mežu platības un tās tiek ņemtas vērā veicot plānošanu.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Maps Kartes</p>

<p>Latvija: Plantāciju ierīkošana tiek plānota:</p> <ul style="list-style-type: none"> • saskaņā ar pašvaldību teritoriālo plānojumu; • izvērtējot īpaši aizsargājamo teritoriju aprobežojumus; • izvērtējot ūdensobjektu aizsargjoslas; <p>Plantācijas tiek veidotas tikai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uz lauksaimniecības zemēm; • uz nemeža zemēm, kuras pirms tam izmantotas nelauksaimniecības vajadzībām (karjeri, izstrādāti purvi, izgāztuves); • gar infrastruktūras objektiem, t.sk. elektropārvades līnijām; • degradētajās teritorijās (piemēram, bijušās rūpniecības vai militāro objektu teritorijās). 	
<p>Indicator 10.2.2</p> <p>For protection, restoration and conservation of natural forest and wildlife corridors, refer to Criteria 6.2</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Before establishing plantations on a continuous area exceeding 25 ha, the assessment of impact on biodiversity, soil, water and cultural heritage shall be carried out. • The plan for establishment and management of plantations shall provide wildlife corridors if the area of a continuous plantation exceeds 100 ha. <p>Attiecībā uz dabisko mežu un sugu izplatīšanās koridoru saglabāšanu, atjaunošanu un aizsardzību skatīt 6.2. kritēriju.</p> <p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pirms plantāciju ierīkošanas vienlaidus platībā, kas lielāka par 25 ha, ir veikts ietekmes uz bioloģisko daudzveidību, augsni, ūdeni, kultūras mantojumu novērtējums. • Plantāciju izveidošanas un apsaimniekošanas plāns nodrošina sugu izplatības koridoru izveidi, ja plantāciju vienlaidus platība ir lielāka par 100 ha 	<p>Verifiers & Guidance:</p>
<p>Indicator 10.2.3</p> <p>Buffer zones along watercourses and around water bodies; demarcated on maps in compliance with specifications made in national and regional best practice guidelines. Refer indicator 6.5.3.</p> <p>Latvia:</p> <p>The plan for establishment and management of</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Maps and documentation Kartes un dokumentācija</p>

<p>plantations shall ensure protection of water resources:</p> <ul style="list-style-type: none"> soil cultivation shall not be carried out closer than 10 m to a waterbody or a watercourse; in cases when coniferous trees are planted in plantation, a mix of deciduous trees shall be 30%, closer than 25 metres to a waterbody or a watercourse, if it is permitted by growing conditions. <p>Buferzonas gar ūdenstecēm un ap ūdenstilpnēm; ir atzīmētas kartēs saskaņā ar vislabākajām vadlīniju praksei. Atsauce uz 6.5.3. indikatoru.</p> <p>Latvija:</p> <p>Plantāciju izveidošanas un apsaimniekošanas plāns nodrošina ūdens resursu aizsardzību:</p> <ul style="list-style-type: none"> netiek veikta augsnes apstrāde tuvāk par 10 metriem no ūdenstilpes vai ūdensteces; gadījumos, kad plantācijā tiek stādīti skuju koki, nodrošināt lapu koku piemistrojumu 30% apmērā, tuvāk par 25 metriem no ūdenstilpes vai ūdensteces, ja to pieļauj augšanas apstākļi. 	
<p>Indicator 10.2.4</p> <p>Buffer zones identified in terms of 10.2.3 are maintained</p> <p>Identificētās buferzonas, kas ir minētas 10.2.3, tiek uzturētas</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Maps and field observations Kartes un lauka novērojumi</p>
<p>Indicator 10.2.5</p> <p>The scale and layout of existing and new plantation blocks are consistent with the patterns of forest stands within the natural landscape.</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> Management of continuous plantations exceeding 100 ha shall promote development of stands with different ages. <p>Agrāk izveidoto un jaunizveidoto plantāciju mērogiem un izvietojumam jāiekļaujas dabiskajā mežaudžu ainavā .</p> <p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vienlaidus plantācijās, kas lielākas par 100 ha, jāveicina dažādu vecuma audžu attīstība. 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Maps and field observations Kartes un apskate dabā</p>

<p>Criterion 10.3 Diversity in the composition of plantations is preferred, so as to enhance economic, ecological and social stability. Such diversity <u>may</u> include the size and spatial distribution of management units within the landscape, number and genetic composition of species, age classes and structures.</p>	
<p>Indicator 10.3.1</p> <p>Plantation planning and reestablishment make provision for diversity in species and/or provenances and/or clones to achieve optimal economic, ecological and social stability;</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Continuous plantations covering more than 10 ha shall have at least 5% of the area with natural vegetation or other tree species than the main species. • The plan for establishment and management of plantations covering more than 25 ha and established in places that are significant from a social aspect, shall include considerations for visual characteristics of the landscape and requirement for the plantations to blend harmoniously within the natural landscape. <p>Veicot plantāciju plānošanu un atjaunošanu , izvirza nosacījumus sugu un/vai izcelsmes apgabalu, un/vai klonu daudzveidības pastāvēšanai, lai sasniegtu optimālu ekonomisko, ekoloģisko un sociālo stabilitāti;</p> <p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plantācijās, kuru vienlaidus platība pārsniedz 10 ha, vismaz 5% teritorijā jābūt dabiskai veģetācijai vai citām koku sugām, kas nav valdošā suga. • Plantāciju izveidošanas un apsaimniekošanas plāns, plantācijām, kuras lielākas par 25 ha un izveidotas vietās, kas nozīmīgas no sociālā aspekta, ietver apsvērumus par ainavas vizuālām īpašībām un plantāciju iekļaušanos dabiskajā ainavā. 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Forest plans and maps Field observations Meža plāni un kartes Apskate dabā</p>
<p>Indicator 10.3.2</p> <p>Maximum clear-cut size is defined. Documented justification shall be provided where there are potential adverse environmental or socio-economic impacts</p> <p>SLIMF: Maximum clear-cut size is defined and justified. Noteikta maksimāli pieļaujamā kailcirtes platība. Pieejams dokumentēts pamatojums, kur norādīta potenciāli nelabvēlīga ietekme uz vidi un sociāl-ekonomiskajiem apstākļiem.</p> <p>SLIMF: Noteikta un pamatota maksimāli pieļaujamā kailcirtes platība.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Policies and procedures. SLIMF: Interviews with Forest Managers and field observations Politikas un procedūras. SLIMF: Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un vietu apskate dabā</p>

<p>Criterion 10.4 The selection of species for planting shall be based on their overall suitability for the site and their appropriateness to the management objectives. In order to enhance the conservation of biological diversity, native species are preferred over exotic species in the establishment of plantations and the restoration of degraded ecosystems. Exotic species, which shall be used only when their performance is greater than that of native species, shall be carefully monitored to detect unusual mortality, disease, or insect outbreaks and adverse ecological impacts.</p>	
<p>Indicator 10.4.1</p> <p>Selection of species, provenances and clones is based on documented trials that demonstrate their suitability to the site and management objectives</p> <p><u>SLIMF:</u> The species chosen for plantations are suited to the site and matched to the objectives.</p> <p>Latvia: The following materials shall be permitted in planted forests, acquired from:</p> <ul style="list-style-type: none"> • forest tree seed production plantation (henceforward – plantation) (a plantation is a selected clone or family parent plant, which is isolated and managed in a way to prevent or decrease the pollination from external sources, and cultivated to give frequent, rich and easily harvested seed crops); • family parents ((family parents are trees from which offspring are acquired by using a controlled or free pollination – from one identified parent which is used as female plant, by pollinating it with one older plant or several identified or unidentified plants); • clones (clones are trees bred selectively and acquired from one individual by vegetative propagation); • clone mix (clone mix is a mix of separate clones in specific proportions); <p>Materials acquired from forest tree production plantations, family trees, clones, clone mixes, are inspected and registered with the State Forest Service.</p> <p>Genetically modified clones (clones that are created at cell level) may not be used in forests.</p> <p>Sugu, izcelsmes apgabalu un klonu izvēle ir balstīta uz dokumentētiem izmēģinājumiem, kas apliecina to piemērotību attiecīgajai vietai un apsaimniekošanas mērķiem.</p> <p>Latvija: Plantāciju mežos tiek pieļauti sekojoši materiāli, kas iegūti no:</p> <ul style="list-style-type: none"> • no meža koku sēkļu ieguves plantācijas (turpmāk — plantācija) (plantācija ir atlasītu klonu vai ģimeņu vecāku stādījums, kas izolēts vai apsaimniekots tā, lai novērstu vai samazinātu apputeksnēšanu no ārējiem avotiem, un 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Scientific evidence and interviews with local experts</p> <p><u>SLIMF:</u> Discussions with manager about plantation objectives Plans for future planting Zinātniskie pētījumi un pārrunas ar vietējiem ekspertiem.</p> <p><u>SLIMF:</u> Pārrunas ar apsaimniekotāju par plantāciju mērķiem. Turpmākie stādīšanas plāni.</p>

<p>kopts, lai dotu biežas, bagātīgas un viegli novācamas sēklu ražas);</p> <ul style="list-style-type: none"> • ģimeņu vecākiem ((ģimeņu vecāki ir koki, no kuriem iegūst pēcnācējus, izmantojot kontrolētu vai brīvu apputeksnēšanu,— no viena zināma vecāka, ko izmanto kā sievišķo augu, to apputeksnējot ar viena vecāka (sibsi) vai vairāku zināmu vai nezināmu vecāku (pussibsi) putekšņiem); • kloniem (kloni ir koki, kas izveidoti selektīvi un iegūti no viena indivīda, to veģetatīvi pavairojot); • klonu maisījuma (klonu maisījums ir atsevišķu klonu maisījums noteiktās proporcijās); <p>Materiāli, kas iegūti no meža koku sēklu ieguves plantācijām, ģimeņu kokiem, kloniem, klonu maisījumiem, ir pārbaudīti un reģistrēti Valsts meža dienestā.</p> <p>Mežos nav pieļaujams izmantot ģenētiski modificētus klonus (kloni, kas veidoti šūnu līmenī)</p> <p>SLIMF: Plantāciju ierīkošanai izvēlētās sugas ir piemērotas vietai un atbilst mērķiem</p>	
<p>Indicator 10.4.2</p> <p>Exotic species are used only where they outperform native species in meeting management objectives</p> <p>Latvia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The use of exotic species shall be justified and according to the economic goals set for the plantations and the climate, geology and soils at the planting sites. • If there is a native species, which meets the management objectives, as well as an exotic species, the native species shall be selected in preference to the exotic species. <p>Introducētās sugas tiek izmantotas vienīgi gadījumos, ja tās nodrošina labāku apsaimniekošanas mērķu sasniegšanu salīdzinājumā ar vietējām sugām.</p> <p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eksotisko sugu lietošana ir pamatota un atbilst izvirzītajiem plantāciju saimnieciskajiem mērķiem. • Ja pastāv vietējās sugas, kas ir saskaņā ar meža apsaimniekošanas mērķiem, tāpat kā eksotiskās sugas, tad priekšroka tiek dota vietējām sugām. 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Scientific evidence and interviews with local experts Zinātniskie pētījumi un pārrunas ar vietējiem ekspertiem</p>
<p>Indicator 10.4.3</p> <p>Information is available on seed sources and</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Plant records</p>

<p>these can be traced to the stand data Pieejama informācija par sēklu ieguves avotiem, šī informācija var būt norādīta par audzi.</p>	<p>Stādu uzskaitē</p>
<p>Criterion 10.5 A proportion of the overall forest management area, appropriate to the scale of the plantation and to be determined in regional standards, shall be managed so as to restore the site to a natural forest cover.</p>	
<p>Indicator 10.5.1</p> <p>At least 10% of the overall forest management area is managed so as to restore the site to a natural forest cover and/or other natural ecosystems. Refer Criterion 6.2. Where less than 10% is present, this shall be agreed with authorities and/or local experts.</p> <p>SLIMF: Improvements to the ecological value of the plantation are made where conservation features exist.</p> <p>Vismaz 10% no kopējās meža apsaimniekojamās vienības teritorijas tiek apsaimniekota ar mērķi – atjaunot tajā dabisku mežu un/vai citas dabiskās ekosistēmas. Attiecas 6.2. kritērijs. Kur tiek noteikts mazāk kā 10%, tam ir jābūt saskaņotam ar iestādēm un/vai vietējiem ekspertiem.</p> <p>SLIMF: Vietās, kur pastāv aizsargājamo vērtību pazīmes, tiek veikti pasākumi, lai pilnveidotu un uzlabotu plantāciju teritorijā esošās ekoloģiskās vērtības.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>SLIMF: Field observations of conservation features Plans for future improvements Latvia: Representative samples of existing rare and/or endangered ecosystems are being protected in their natural state within the forest under evaluation, based on the identification of key biological areas and/or consultation with local government or other scientific authorities. In these protected areas, no timber harvesting shall take place other than for the benefit of reconstructing plantations with the aim of recreating the elements characteristic of a natural forest.</p> <p>SLIMF: Aizsargājamo vērtību apskate dabā Nākotnes plāni attiecībā uz pilnveidošanu, uzlabošanu Latvija: Reto un/vai apdraudēto ekosistēmu pārstāvju eksemplāri tiek aizsargāti to dabiskajā meža vidē, jāveic novērtējums, kur noteikta to bioloģiskā vieta, un/ vai veikta konsultācija šajā jautājumā ar vietējās valsts pārvaldes vai zinātniskajām institūcijām. Šajās aizsargājamās vietās nedrīkst veikt mežizstrādi, ja nu vienīgi īstenojot pasākumus plantāciju pārstrukturizēšanai ar mērķi atjaunot dabiskā meža raksturīgākos elementus.</p>
<p>Criterion 10.6 Measures shall be taken to maintain or improve soil structure, fertility and biological activity. The techniques and rate of harvesting, road and trail construction and maintenance, and the choice of species shall not result in long term soil degradation or adverse impacts on water quality, quantity or substantial deviation from stream course drainage patterns</p>	
<p>Indicator 10.6.1</p> <p>There is information on all soil types in the plantation area that indicate their susceptibility to degradation from forest operations and appropriate plantation species;</p> <p>Small growers and SLIMF can demonstrate their efforts to get access to adequate information on soil types occurring within the managed area.</p> <p>Pieejama informācija par visiem augsnes tipiem plantācijas teritorijā, kas norāda augsnes jutīgumu pret bojājumiem, ko izraisa apsaimniekošanas darbības vai attiecīgās plantāciju sugas;</p> <p>Apsaimniekotāji, kuri plantācijas ierīkojuši mazā apjomā un SLIMF var uzskatāmi pierādīt centienus iegūt piemērotu informāciju par apsaimniekojamās teritorijas augsnes tipiem</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with Forest Managers and local experts. Documented site information. Evidence that site information is being used in planning of operations. Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un vietējiem ekspertiem. Dokumentēta informācija par attiecīgajām vietām. Pierādījumi, ka informācija par vietu tiek izmantota darbību plānošanā.</p>

Indicator 10.6.2	Verifiers & Guidance:
<p>Where soils are degraded from previous activities, there are plans to restore them</p> <p>Vietām, kurās pastāv iepriekš veikto darbību rezultātā radušies augsnes bojājumi, noteikti plāni to atjaunošanai.</p>	<p>Soil degradation through erosion, oil and chemical spills, etc.</p> <p>Interviews with Forest Managers and field observations.</p> <p>Augsnes bojājumi erozijas, eļļas vai ķīmisko vielu noplūdes u.c. rezultātā.</p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un vietu apskate dabā.</p>
Indicator 10.6.3	Verifiers & Guidance:
<p>Major water resources within the forest area are identified</p> <p>Latvia:</p> <p>The forest manager shall respect protection belts along waterbodies (except drainage systems and their components) in order to ensure the role of the forest in protection of water resources.</p> <p>Apzināti meža teritorijā esošie nozīmīgākie ūdens resursi.</p> <p>Latvija:</p> <p>Meža apsaimniekotājs ievēro aizsargjoslas gar ūdeņiem (izņemot meliorācijas sistēmas un to elementus), lai nodrošinātu meža lomu ūdens resursu aizsardzībā.</p>	<p>Maps and interviews with Forest Managers</p> <p>Kartes un pārrunas ar meža apsaimniekotājiem</p>
Indicator 10.6.4	Verifiers & Guidance:
<p>For impacts on soil and other biophysical aspects, refer also to Criteria 6.1 and 6.5</p> <p>Par ietekmi uz augsni un citiem biofizikāliem aspektiem, attiecas arī 6.1 un 6.5. kritērijs.</p>	
Criterion 10.7	<p>Measures shall be taken to prevent and minimise outbreaks of pests, diseases, fire and invasive plant introductions. Integrated pest management shall form an essential part of the management plan, with primary reliance on prevention and biological control methods rather than chemical pesticides and fertilisers. Plantation management <u>should</u> make every effort to move away from chemical pesticides and fertilisers, including their use in nurseries. The use of chemicals is also covered in Criteria 6.6 and 6.7.</p>
Indicator 10.7.1	Verifiers & Guidance:
<p>The principle forest pests and diseases are identified.</p> <p>For <u>large scale organisations</u> these shall be documented.</p> <p>Noteikti galvenie meža kaitēkļi un slimības .</p> <p><u>Liela mēroga organizācijām</u> tam jābūt dokumentētam.</p>	
Indicator 10.7.2	Verifiers & Guidance:
<p>There is a documented pest and invasive plant management strategy.</p> <p>(For chemical use, refer to criterion 6.6)</p> <p>Ir dokumentēta kaitēkļu un invazīvo augu</p>	

<p>apsaimniekošanas stratēģija. Par ķīmisko vielu izmantošanu, skatiet kritērijam 6,6.</p>	
<p>Indicator 10.7.3</p> <p>Effective control and remedial action is taken in the event of a pest, disease or invasive plant problem. For <u>large scale organisations</u> these actions shall be documented.</p> <p>Kaitēkļu vai slimību problēmsituācijā, veikti efektīvi kontroles un situācijas uzlabošanas pasākumi</p> <p><u>Liela mēroga organizācijām</u> šie pasākumi jādokumentē</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interview with Forest Managers and staff. Documentation Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un personālu. Dokumentācija.</p>
<p>Indicator 10.7.4</p> <p>Where required, effective measures are taken to protect the plantation from fire. For <u>large scale organisations</u> there is regular monitoring of fire readiness that test all procedures</p> <p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The forest manager shall prepare a forest fire prevention plan if necessary. • The plantation layout shall be designed to prevent uncontrolled fires, and to provide access for fire-control. <p>Vietās, kur nepieciešams, veikti efektīvi pasākumi plantāciju aizsardzībai pret ugunsgrēkiem.</p> <p><u>Liela mēroga organizācijas</u> ir rakstveida ugunsdrošības un ugunsdzēsības pasākumu plāns atbilstoši saimnieciskās darbības mērogam un intensitātei.</p> <p>Latvija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meža apsaimniekotājs, ja nepieciešams, sagatavo meža ugunsdrošības profilaktisko pasākumu plānu. • Meža apsaimniekotājs, ja nepieciešams, izstrādā pasākumu plānus, lai ierobežotu meža ugunsgrēkus, kā arī nodrošina pieeju ugunsgrēku kontrolei. 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>These measure will include documented* procedures for fire suppression that include definition of responsibilities and reporting lines.</i></p> <p>Interviews with staff and records of training. Fire readiness and control procedures. <i>Šie pasākumi jāiekļauj dokumentētās* procedūrās par ugunsgrēku novēršanu, kas ietver pienākumu sadali un ziņošanas kārtību.</i> Pārrunas ar personālu un apmācību uzskaiti. Gatavība ugunsgrēka situācijām un kontroles procedūras.</p>

Criterion 10.8	Appropriate to the scale and diversity of the operation, monitoring of plantations, shall include regular assessment of potential on-site and off-site ecological and social impacts, (e.g. natural regeneration, effects on water resources and soil fertility, and impacts on local welfare and social well-being), in addition to those elements addressed in principles 8, 6 and 4. No species <u>should</u> be planted on a large scale until local trials and/or experience have shown that they are ecologically well-adapted to the site, are not invasive, and do not have significant negative ecological impacts on other ecosystems. Special attention will be paid to social issues of land acquisition for plantations, especially the protection of local rights of ownership, use or access.
Indicator 10.8.1 For potential on-site impacts, see Criteria 6.1 and 6.5 Par potenciālo ietekmi uz piegulošajām mežaudzēm skatīt 6.5. kritēriju.	Verifiers & Guidance:
Indicator 10.8.2 (Not applicable to SLIMF) Potential biophysical and social off-site impacts shall be monitored on a regular basis. Latvia: The interests of third parties shall be taken into account before establishing plantations in rural areas around the buildings belonging to another person who doesn't have any adjacent land. (Nav piemērojams SLIMF) Veicams regulārs monitorings potenciālajai biofizikālajai un sociālajai ietekmei uz nemeža platībām. Latvija: Meža apsaimniekotājs ne retāk kā reizi 5 gados veic monitoringu, lai novērtētu eksotisko sugu plantāciju ietekmi uz piegulošajām teritorijām.	Verifiers & Guidance: <i>Off-site impacts may include:</i> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Spread of exotic plantation species. ▪ Unwanted natural regeneration of native plantation species ▪ Effects on water resources ▪ Effects on soil fertility ▪ Impacts on the aesthetics of the landscape Interviews with Forest Managers and local communities and/or experts. Evidence of consultation. <i>Ietekme uz nemeža platībām var ietvert:</i> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Introducēto plantāciju sugu izplatība; ▪ Vietējo plantāciju sugu nevēlama atjaunošanās; ▪ Ietekme uz ūdens resursiem ▪ Ietekme uz augsnes auglību. ▪ Ietekme uz ainavas estētiskajām vērtībām. Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un vietējo sabiedrību un/vai ekspertiem. Pierādījumi par veiktajām konsultācijām.
Indicator 10.8.3 (Not applicable to SLIMF) There is evidence of consultation with affected parties in terms of the impacts identified under 10.8.2 Nav piemērojams SLIMF Ir pierādījumi par konsultācijām ar ietekmētām pusēm, par identificētām ietekmēm saskaņā ar 10.8.2.	Verifiers & Guidance: Interviews with Forest Managers and local communities and/or experts. Evidence of consultation. Intervijas ar Meža apsaimniekošanas vadītājiem un sabiedrību un/vai ekspertiem. Pierādījumi par veiktām konsultācijām.
Indicator 10.8.4 For exotic or invasive species issues, see Criteria 6.9 and 10.7 Attiecībā uz tematu par introducētajām un eksotiskajām sugām, skatīt 6.9 un 10.7. kritēriju.	Verifiers & Guidance:

Indicator 10.8.5	Verifiers & Guidance:
<p>For social impacts, see Criteria 2.1, 2.2, 4.2 and 4.4.</p> <p>Par sociālo ietekmi skatīt 2.1, 2.2, 4.2. un 4.4. kritēriju.</p>	
<p>Criterion 10.9 Plantations established in areas converted from natural forests after November 1994 normally shall not qualify for certification. Certification may be allowed in circumstances where sufficient evidence is submitted to the certification body that the manager/owner is not responsible directly or indirectly of such conversion.</p>	
Indicator 10.9.1	Verifiers & Guidance:
<p>Accurate data is compiled on all conversions since 1994.</p> <p>Precīzi dati ir apkopoti par visām zemes transformācijām, sākot ar 1994. gadu.</p> <p>Latvia: The forest manager shall not establish plantations on forest lands. Plantācijas netiek ierīkotas dabisko mežu platībās pēc 1994. g. novembra</p> <p>Latvija: Meža apsaimniekotājs neierīko plantācijas meža zemēs.</p>	<p><i>Clear felling and replanting of a natural or semi-natural forest with a mixture of native species in the absence of satisfactory natural regeneration is not considered forest conversion to plantation.</i></p> <p><i>Clear felling and replanting of a natural or semi-natural forest with an exotic species is considered conversion.</i></p> <p><i>Where the requirements of criteria 10.9 are in conflict with criterion 6.10, the latter will take precedence.</i></p> <p>Interviews with Forest Managers and Government Agencies.</p> <p>Plantations plans and maps.</p> <p><i>Kailcirtes un dabiska vai daļēji dabiska meža atjaunošana stādot vietējās sugas mīstojumā ar sekmīgu dabisko atjaunošanos netiek uzskatīta kā meža transformācija plantācijās. Kailcirtes un dabiska vai daļēji dabiska meža atjaunošana stādot introducētās sugas tiek uzskatīta kā meža transformācija.</i></p> <p><i>Tur, kur 10.9. kritērija prasības ir pretrunā ar 6.10. kritēriju, tad prioritāte ir 6.10. kritērija prasības.</i></p> <p>Pārrunas ar meža apsaimniekotājiem un valsts institūcijām.</p> <p>Plantāciju plāni un kartes.</p>
Indicator 10.9.2	Verifiers & Guidance:
<p>Areas converted from natural forest to plantation since November 1994 are not certified, except where the Organization provides clear and sufficient evidence that it was not directly or indirectly responsible for the conversion.</p> <p>Visas transformētās platības no dabiska meža uzplantāciju no 1993. gada novembra nav sertificēta, izņemot, vietas kur uzņēmums sniedz skaidrus un pietiekamus pierādījumus, ka tā nav tieši vai netieši iesaistīta zemes transformācijā.</p>	<p>Legal evidence of ownership or use-right</p> <p>Juridiski pierādījumi par īpašuma tiesībām vai lietošanas tiesībām.</p>

APPENDIX A

REGULATIONS AND STANDARDS APPLICABLE IN “LATVIA”

A.	NATIONAL LEGISLATION
	<p>Legal Rights to Harvest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Land tenure and management rights <i>Legislation covering land tenure rights, including customary rights as well as management rights that includes the use of legal methods to obtain tenure rights and management rights. It also covers legal business registration and tax registration, including relevant legal required licenses.</i> • Concession licenses <i>Legislation regulating procedures for the issuing of forest concession licenses, including use of legal methods to obtain concession license. Especially bribery, corruption and nepotism are well-known issues in connection with concession licenses.</i> • Management and harvest planning <i>Any legal requirements for management planning, including conducting forest inventories, having a forest management plan and related planning and monitoring, as well as approval of these by competent authorities.</i> • Harvesting permits <i>Legislation regulating the issuing of harvesting permits, licenses or other legal document required for specific harvesting operations. It includes the use of legal methods to obtain the permit. Corruption is a well-known issue in connection with the issuing of harvesting permits.</i>
1.	27.02.2013 Forest law/Meža likums
2.	09.05.2012. MK noteikumi Nr. 308 „Meža atjaunošanas, meža ieaudzēšanas un plantāciju meža noteikumi”/ Regulations on forest regeneration, forest replanting and plantations
3.	01.01.2013 MK noteikumi Nr. 935 „Noteikumi par koki ciršanu meža zemēs”/ Regulations on forest cutting in forest lands
4.	06.03.2013. MK noteikumi Nr. 88 „Meža inventarizācijas un Meža valsts reģistra informācijas aprites noteikumi”/ Forest inventory and Information Register
5.	12.09.2009. MK noteikumi Nr. 648 „Noteikumi par meža reproduktīvo materiālu”/ Regulation on forest reproductive material
6.	03.01.2013 MK noteikumi Nr. 947 „Noteikumi par meža aizsardzības pasākumiem un ārkārtas situāciju izsludināšanu mežā”/ Regulation on forest protection measures and emergency situations in forest
7.	29.04.2003. MK noteikumi Nr.228 "Mežam nodarīto zaudējumu noteikšanas kārtība"/ Regulation on procedure of determination of Forest Damage
8.	01.07.2006 MK noteikumi Nr.76 “Kārtība, kādā ar nekustamā īpašuma nodokli neapliek zemi, kuru aizņem atjaunotās vai ieaudzētās mežaudzes”/ Procedures by which Immovable Property Tax is not Imposed on Land under Regenerated or Newly Established Forest Stands
9.	06.03.2004 MK noteikumi Nr. 111 “Kārtība, kādā atlīdzināmi zaudējumi, ko fiziskās vai juridiskās personas nodarījušas, pārkāpjot medības reglamentējošajos normatīvajos aktos noteiktās prasības, un to apmērs, kā arī nelikumīgi iegūtās medību produkcijas vērtības atlīdzināšanas kārtība un apmērs”/ Procedures for Compensation of Losses Caused by Natural or Legal Persons Violating the Requirements Specified in Regulatory Enactments Regulating Hunting, Determining the Amount thereof, as well as the Procedures and Amount of Compensation for the Value of Illegally Acquired Hunting Products
10.	28.11.2009 MK noteikumi Nr.110 “Noteikumi par mednieku un medību vadītāju apmācības kārtību, zināšanu un praktisko iemaņu pārbaudes programmu, kā arī mednieka apliecības un medību vadītāja apliecības izsniegšanas kārtību”, stājas spēkā 06.03.2004., aktualizēts 28.11.2009 / Regulations regarding Procedures for Training Hunters and Heads of Hunts, the Knowledge and Practical Skills Examination Programme, as well as Procedures for the Issue of a Hunter’s Certificate and Head of a Hunt’s Certificate

11.	01.01.2009 MK noteikumi Nr.109 "Noteikumi par valsts nodevu par mednieka apliecības, mednieka sezonas kartes un medību atļaujas izsniegšanu, par atļaujas izsniegšanu ārvalstu medniekam medīt Latvijas teritorijā un atļaujas izsniegšanu izvest medību trofejas no Latvijas, kā arī medību trofeju izvešanas kārtība" / Regulations regarding State Fees for Issuance of a Hunter's Certificate, a Hunter's Seasonal Card and Hunting Permit, for Issuance of a Permit for a Foreign Hunter to Hunt in the Territory of Latvia and for Issuance of a Permit to Export Hunting Trophies from Latvia, as well as Procedures for the Export of Hunting Trophies
12.	19.09.2009. MK noteikumi Nr.776 "Valsts meža zemes atsavināšanas kārtība"/ The operation of alienated State forest land
13.	12.06.2012 Likums "Par zemes īpašnieku tiesībām uz kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos" / Law On the Rights of Landowners to Compensation for Restrictions on Economic Activities in Specially Protected Nature Territories and Microreserves
14.	01.05.2013 MK noteikumi Nr.1165 "Kārtība, kādā izsniedz atļaujas nemedājamo sugu individuālu iegūšanai, ievieš Latvijas dabai neraksturīgas savvaļas sugas (introdukcija) un atjauno sugu populāciju dabā (reintrodukcija)" / Order how permits are given with regard to hunting of individual specie, introduction of non characteristic wild species for Latvia's nature and reintroduction of specie's population
15.	14.07.2008. MK noteikumi Nr.559 "Invazīvo augu sugas – Sosnovska latvāņa – izplatības ierobežošanas noteikumi"/ Regulations Regarding Restricting the Spread of the Invasive Plant Species – Heracleum sosnowskyi Manden
16.	24.04.2010. MK noteikumi Nr.467 "Invazīvo augu sugu izplatības ierobežošanas noteikumi"/ Regulations on invasive plant species distribution
17.	30.06.2008. MK noteikumi Nr.468 "Invazīvo augu sugu saraksts"/ List of Invasive Alien Plant Species
18.	30.06.2010. MK rīkojumi Nr.364 "Par koku ciršanas maksimāli pieļaujamo apjomu 2011.–2015.gadam"/ Cutting permissions for Years 2011.–2015., dated 30.06.2010.
19.	27.07.2004. MK noteikumi Nr.630 "Zinātniskās izpētes mežu apsaimniekošanas kārtība"/ Cabinet Regulation No. 630 Order of Research Forest Management", dated 27.07.2004.
20.	MK noteikumi Nr.281 "Noteikumi par preventīvajiem un sanācijas pasākumiem un kārtību, kādā novērtējams kaitējums videi un aprēķināmas preventīvo, neatliekamo un sanācijas pasākumu izmaksas", stājas spēkā 17.05.2007., aktualizēts 06.03.2010/ Regulations Regarding Preventative and Rehabilitation Measures and the Procedures for Evaluation of Environmental Damage and Calculation of Costs of Preventative, Emergency and Rehabilitation Measures, dated 17.05.2007, updated 06.03.2010.
21.	MK noteikumi Nr.778 "Kārtība, kādā zemes lietotājiem nosakāmi to zaudējumu apmēri, kas saistīti ar īpaši aizsargājamo nemedājamo sugu un migrējošo sugu dzīvnieku nodarītajiem būtiskiem postījumiem"/ The Cabinet of Ministers Nr.778 Procedures for land users to be set to the amount of losses relating to specially protected non-game species and migratory species, significant damage caused
22.	28.09.2004. MK noteikumi Nr.806 "Meža zemes transformācijas noteikumi", aktualizēts 13.08.2011/ Cabinet Regulation No. 806 "Forest Land Transformation Procedure", dated 28.09.2004, updated 13.08.2011.
23.	02.03.2004.MK noteikumi Nr. 111 "Kārtība, kādā atlīdzināmi zaudējumi, ko fiziskās vai juridiskās personas nodarījušas, pārkāpjot medības reglamentējošajos normatīvajos aktos noteiktās prasības, un to apmērs, kā arī nelikumīgi iegūtās medību produkcijas vērtības atlīdzināšanas kārtība un apmērs"/ Procedures for Compensation of Losses Caused by Natural or Legal Persons Violating the Requirements Specified in Regulatory Enactments Regulating Hunting, Determining the Amount thereof, as well as the Procedures and Amount of Compensation for the Value of Illegally Acquired Hunting Products, dated 02.03.2004.
24.	Dzīvnieku aizsardzības likums, stājas spēkā 01.01.2000., aktualizēts 15.04.2012 / Animal Protection Laws, dated 01.01.2000, updated 15.04.2012.
25.	07.02.2005. VAAD rīkojums Nr.10 "Par augu aizsardzības jautājumos nepieciešamo minimālo zināšanu apjomu"/ Competence for issues of plant protection
26.	08.03.2013. MK noteikumi Nr. 113 „Medību noteikumi”/ Hunting Law
	Taxes and Fees

	<ul style="list-style-type: none"> • Payment of royalties and harvesting fees <i>Legislation covering payment of all legally required forest harvesting specific fees such as royalties, stumpage fees and other volume based fees. It also includes payments of the fees based on correct classification of quantities, qualities and species. Incorrect classification of forest products is a well-known issue often combined with bribery of officials in charge of controlling the classification.</i> • Value added and sales taxes <i>Legislation covering different types of sales taxes which apply to the material being sold, including selling material as growing forest (standing stock sales).</i> • Income and profit taxes <i>Legislation covering income and profit taxes related to the profit derived from sale of forest products and harvesting activities. This category is also related to income from the sale of timber and does not include other taxes generally applicable for companies or related to salary payments.</i>
27.	01.01.2011 MK noteikumi Nr.1147 "Noteikumi par valsts nodevu par savvaļas sugu dzīvnieku turēšanas vietas reģistrāciju" / Regulation on state taxes with regard to place register of keeping animals
	<p>Timber Harvesting Activities</p> <ul style="list-style-type: none"> • Timber harvesting regulations <i>Any legal requirements for harvesting techniques and technology including selective cutting, shelter wood regenerations, clear felling, transport of timber from felling site and seasonal limitations etc. Typically this includes regulations on the size of felling areas, minimum age and/or diameter for felling activities and elements that shall be preserved during felling etc. Establishment of skidding or hauling trails, road construction, drainage systems and bridges etc. shall also be considered as well as planning and monitoring of harvesting activities. Any legally binding codes for harvesting practices shall be considered.</i> • Protected sites and species <i>Covers legislation related to protected areas as well as protected, rare or endangered species, including their habitats and potential habitats</i> • Environmental requirements <i>Covers legislation related to environmental impact assessment in connection with harvesting, acceptable level for soil damage, establishment of buffer zones (e.g. along water courses, open areas, breeding sites), maintenance of retention trees on felling site, sessional limitation of harvesting time, and environmental requirements for forest machineries.</i> • Health and safety <i>Legally required personal protection equipment for persons involved in harvesting activities, use of safe felling and transport practice, establishment of protection zones around harvesting sites, and safety requirements to machinery used. Legally required safety requirements in relation to chemical usage. The health and safety requirements that shall be considered relate to operations in the forest (not office work, or other activities less related to actual forest operations).</i> • Legal employment <i>Legal requirements for employment of personnel involved in harvesting activities including requirement for contracts and working permits, requirements for obligatory insurances, requirements for competence certificates and other training requirements, and payment of social and income taxes withhold by employer. Furthermore, the points cover observance of minimum working age and minimum age for personal involved in hazardous work, legislation against forced and compulsory labour, and discrimination and freedom of association</i>
28.	25.07.2012 Darba likums/ Labour Law
29.	28.05.2002. MK noteikumi Nr.199 "Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (<i>Natura 2000</i>) izveidošanas kritēriji Latvijā", aktualizēts 30.12.2009 / Cabinet Regulation No. 199 "Criteria of creation of protected nature areas of European significance in Latvia" dated 28.05.2002, updated 30.12.2009.
30.	08.05.2001. MK noteikumi Nr.189 "Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā", aktualizēts 21.05.2005/ Cabinet Regulation No. 189 "Nature Protection Regulations in Forest Management", dated 08.05.2001, updated 21.05.2005.
31.	16.03.2010. MK noteikumi Nr.264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"/ Cabinet Regulation No. 264 "Use of especially Protected Nature areas", dated 16.03.2010.
32.	04.02.2003. MK noteikumi Nr.63 "Meža aizsargjoslu ap pilsētām noteikšanas metodika", aktualizēts 13.06.2009/ Cabinet Regulation No. 63 "Method of Establishing Forest Protection Belt around Urban Centres", dated 04.02.2003, updated 13.06.2009.
33.	04.08.1998. MK noteikumi Nr.284 "Ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslu noteikšanas metodika"/ Cabinet Regulation No. 284 "Method of Determining the Protected Belts of Waterbodies and

	Watercourses” dated 04.08.1998.
34.	23.02.1999. MK noteikumi Nr.69 "Noteikumi par aizsargājamo ainavu apvidiem", aktualizēts 04.02.2011/ Cabinet Regulation No. 69 “Regulation on Protected Landscape Areas”, dated 23.02.1999, updated 04.02.2011.
35.	09.03.1999. MK noteikumi Nr.83 "Noteikumi par dabas parkiem", aktualizēts 24.09.2011/ Cabinet Regulation No. 83 “Regulation on Nature Parks”, dated 09.03.1999, updated 24.09.2011.
36.	20.03.2001. MK noteikumi Nr.131 "Noteikumi par aizsargājamiem dendroloģiskajiem stādījumiem", aktualizēts 01.07.2009/ Cabinet Regulation No. 131 “Regulation on Protected Dendrological Plantations”, dated 20.03.2001, updated 01.07.2009.
37.	30.09.2010. MK noteikumi Nr.925 "Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinuma saturs un tajā ietvertās minimālās prasības"/ The Cabinet of Ministers Nr.925 Species and habitat conservation areas of expertise and the content it contains the minimum requirements
38.	30.01.2001. MK noteikumi Nr.45 "Mikroliegumu izveidošanas, aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi", aktualizēts 04.06.2005/ Cabinet Regulation No.45 “Regulations for Microreserve Establishment, Protection and Management”, dated 30.01.2001, updated 04.06.2005.
39.	03.10.2006. MK noteikumi Nr.819 "Parku ierīkošanas kārtība un apsaimniekošanas pamatprincipi", aktualizēts 07.07.2007/ The development and management of parks: a large number of laws were published for specific parks”, dated 03.10.2006, updated 07.07.2007.
40.	12.05.2012. MK noteikumi Nr.212 "Noteikumi par dabas liegumiem"/ Regulation on Nature Reserves
41.	30.03.2004. MK noteikumi Nr.181 "Aizsargājamo dendroloģisko stādījumu “Skrīveru svešzemju koku stādījumi” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”/ Protected dendrology plants at Skrīveri
42.	22.11.2005. MK noteikumi Nr.888 "Noteikumi par aizsargājamām alejām”/ Protected avenues/Regulations on protected alleys
43.	20.07.2006. MK noteikumi Nr.235 "Īpaši aizsargājamās kultūrvēsturiskās teritorijas "Abavas ieleja" nolikums”/ Regulation on specially protected cultural-historical territories “Abavas ielaja”
44.	18.07.2006. MK noteikumi Nr.594 "Noteikumi par kritērijiem, pēc kuriem nosakāmi kompensējošie pasākumi Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (<i>Natura 2000</i>) tīklam, to piemērošanas kārtību un prasībām ilgtermiņa monitoringa plāna izstrādei un ieviešanai”/ Regulations on defining criteria which are used for estimation of compensative measures for European protected territories (Natura 2000) network, it’s adapting order and requirements for issuing and implementation of long term monitoring plan
45.	04.10.2012 MK noteikumi Nr.686 "Noteikumi par īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas aizsardzības plāna saturu un izstrādes kārtību”/ Regulations on nature protection plan issuing content and issuing with regard to specially protected nature territories
46.	01.01.2013 Likums "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”/ Law On Specially Protected Nature Territories
47.	31.03.2007 MK noteikumi Nr.212 "Noteikumi par putnu sugu sarakstu, uz kurām neattiecas aizliegtās darbības” / On the list of bird species not covered by the prohibited acts
48.	11.05.2011 MK noteikumi Nr.303 "Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”/ Ziemeļvidzemes biosphere reserve individual protection and use regulations
49.	10.11.2009. MK noteikumi Nr.1312 "Noteikumi par darbību ierobežojumiem aizsargjoslās ap valsts aizsardzības objektiem”/ Regulations on restrictions on activities on state protected objects
50.	11.10.2012. MK noteikumi Nr.508 "Noteikumi par aizsargjoslām ap valsts aizsardzības objektiem un šo aizsargjoslu platumu”/ Regulations on buffer zones along state protected objects and width of areas
51.	15.07.2003. MK noteikumi Nr.392 "Kultūras pieminekļu aizsargjoslas (aizsardzības zonas) noteikšanas metodika”/ Cultural monuments buffer zone’s identification methodology
52.	16.09.2009 MK noteikumi Nr.502 "Aizsargjoslu ap kapsētām noteikšanas metodika”/ Methodology of identification of the buffer zones along cemetery
53.	17.02.2004. MK noteikumi Nr.86 "Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslas noteikšanas metodika”/ Methodology of identification of Baltic sea and Riga’s gulf buffer zone
54.	24.04.2010 MK noteikumi Nr.406 "Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu noteikšanas metodika”/ Methodology for the Determination of Surface Water Body Protection Zones

55.	16.01.2010 MK noteikumi Nr.131 "Aizsargjoslu noteikšanas metodika ap aizsprostiem"/ Methodology of buffer zones identification along dam
56.	19.09.2009 MK noteikumi Nr.1002 "Aizsargjoslu datu bāzes izveides, uzturēšanas un informācijas aprites kārtība"/ Order of information on buffer zone's data basis establishing, maintenance and movement
57.	01.04.2004. MK noteikumi Nr.157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums"/ Procedures for Carrying Out a Strategic Environmental Impact Assessment
58.	11.02.2011 MK noteikumi Nr.87 "Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi"/ Procedures for the Environmental Impact Assessment of an Intended Activity
59.	01.01.2013. MK noteikumi Nr. 940 „Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu”/ Regulations on microreserves establishment and their buffer zones, protection and identification.
60.	31.01.2009. MK noteikumi Nr. 421 „Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu”/ Regulations on specially protected biotope's kinds
61.	31.03.2010. MK noteikumi Nr. 264 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”/ General Regulations on Protection and Use of Specially Protected Nature Territories
62.	01.01.2013 MK noteikumi Nr. 936 „Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā”/ Nature protection regulations in forestry works
63.	01.01.2011 Likums „Rāznas nacionālā parka likums”/ Law on Raznas national park
64.	01.01.2011. Likums „Slīteres nacionālā parka likums”/ Law on Slīteres national park
65.	01.01.2011 Likums „Gaujas nacionālā parka likums”/ Law on Gaujas national park
66.	11.05.2011 Likums „Par Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātu”/ Law on Ziemeļvidzemes biosphere reservation
67.	01.01.2013. Augu aizsardzības likums/ Plant Protection Law
68.	01.01.2013 Aizsargjoslu likums/ Protection Zone Law
69.	01.01.2013 Sugu un biotopu aizsardzības likums/ Law on the Conservation of Species and Biotopes
70.	01.01.2013 Likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”/ Law On Specially Protected Nature Territories
71.	21.06.2012 Likums „Vides aizsardzības likums” / Environmental Protection Law
72.	01.01.2013 Likums „Par ietekmes uz vidi novērtējums”/ Law On Environmental Impact Assessment
73.	30.12.2009 MK noteikumi Nr.199 "Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (<i>Natura 2000</i>) izveidošanas kritēriji Latvijā”/ Cabinet Regulation No. 199 “Criteria of creation of protected nature areas of European significance in Latvia”
74.	12.10.1995 Likums „Par īpašuma tiesību atjaunošanu uz zemi, kura aizņemta ar īpaši aizsargājamiem dabas objektiem”/ Law on restoration of ownership right on land which has specially protected nature objects
75.	04.08. 1998. MK noteikumi Nr. 248 „Ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslas noteikšanas metodika”/ Methodology of identification of water bodies and their buffer zones
76.	01.03.2013 Likums „Par valsts sociālo apdrošināšanu”/ Law On State Social Insurance
77.	11.07.2012 Likums “Par arodbiedrībām”/ Law on Trade Unions
78.	01.01.2011 Likums “Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām”/ Law On Complusory Soc. Ins. in respect of Accidents at Work amd Occ. Diseases
79.	05.07.1994 Likums “Par Starptautiskās darba organizācijas konvencijām Nr. 81, 129, 144, 154, 158, 173”/ Law on International Labour Organization Conventions No. 81, 129, 144, 154, 158, 173
80.	29.06.2009 MK noteikumi Nr.175 "Noteikumi par aizsargājamiem ģeoloģiskajiem un ģeomorfoloģiskajiem dabas pieminekļiem”/ Cabinet Regulation No. 175 “Regulation on Protected Geological and Geomorphological Sites”
81.	01.01.2013 MK noteikumi Nr.749 "Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos”/ Regulations Regarding Training in Labour Protection Matters

82.	03.08.2010. MK noteikumi Nr.713 "Noteikumi par kārtību, kādā nodrošina apmācību pirmās palīdzības sniegšanā, un pirmās palīdzības aptieciņas medicīnisko materiālu minimumu"/ First Aid & Training
83.	01.01.2010 MK noteikumi Nr.950 "Nelaiemes gadījumu darbā izmeklēšanas un uzskaites kārtība" / Procedures for Investigation and Registration of Accidents at Work
84.	01.01.2010 MK noteikumi Nr.359 "Darba aizsardzības prasības darba vietās" / Labour Protection Requirements in Workplaces
85.	10.04.2009 MK noteikumi Nr.219 "Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude" / Procedures for Performance of Mandatory Health Examinations
86.	29.09.2008. MK noteikumi Nr.803 "Darba aizsardzības prasības, saskaroties ar kancerogēnām vielām darba vietās" / Requirements for Labour Protection When in Contact with Carcinogenic Substances at Workplaces
87.	01.01.2006 MK noteikumi Nr.99 "Noteikumi par komercdarbības veidiem, kuros darba devējs iesaista kompetentu institūciju"/ Regulations regarding the Types of Commercial Activities in which an Employer shall Involve a Competent Authority
88.	06.10.2007. MK noteikumi Nr.660 "Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība" / Procedures for the Performance of Internal Supervision of the Work Environment
89.	22.10.2010 MK noteikumi Nr.723 "Noteikumi par prasībām kompetentām institūcijām un kompetentiem speciālistiem darba aizsardzības jautājumos un kompetences novērtēšanas kārtību" / Regulation on requirements for competent institutions and specialists in issues of health and safety and evaluation of competence order
90.	28.09.2002. MK noteikumi Nr.427 "Uzticības personu ievēlēšanas un darbības kārtība"/ Procedures for the Election of Trusted Representatives and the Activities Thereof
91.	15.05.2007. MK noteikumi Nr.325 "Darba aizsardzības prasības saskarē ar ķīmiskajām vielām darba vietās" / Labour Protection Requirements when Coming in Contact with Chemical Substances at Workplaces
92.	01.01.2007 MK noteikumi Nr.908 "Arodslimību izmeklēšanas un uzskaites kārtība" / Order of register and investigation of occupational disease
93.	09.05.2012 MK noteikumi Nr.310 "Darba aizsardzības prasības mežsaimniecībā"/ Work Safety Requirements for Forestry"
94.	04.02.2003. MK noteikumi Nr.66 "Darba aizsardzības prasības nodarbināto aizsardzībai pret darba vides trokšņa radīto risku" / Labour Protection Requirements for Protection of Employees from the Risk Caused by the Noise of the Work Environment
95.	08.06.2002 MK noteikumi Nr.10 "Noteikumi par darbiem, kuros atļauts nodarbināt bērnus vecumā no 13 gadiem" / Regulations regarding Work in which Employment of Children from the Age of 13 is permitted
96.	20.08.2002. MK noteikumi Nr.372 "Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālos aizsardzības līdzekļus" / Labour Protection Requirements When Using Personal Protective Equipment
97.	20.02.1999 MK noteikumi Nr. 50 "Obligātās sociālās apdrošināšanas pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām apdrošināšanas atlīdzības piešķiršanas un aprēķināšanas kārtība"/ Regulation on Compulsory Social Insurance in Respect of Accidents at Work and Occupational Diseases and the Procedure for Estimating the Compensation and Granting it
98.	28.04.2011 Par zemes privatizāciju lauku apvidos/ Law On Land Privatisation in Rural Areas
	<p>Third Party Rights</p> <ul style="list-style-type: none"> • Customary rights <i>Legislation covering customary rights relevant to forest harvesting activities including requirements covering sharing of benefits and indigenous rights</i> • Free prior and informed consent (FPIC) <i>Legislation covering "free prior and informed consent" in connection with transfer of forest management rights and customary rights to the organisation in charge of the harvesting operation</i> • Rights of indigenous peoples <i>Legislation that regulates the rights of indigenous people as far as it's related to forestry activities. Possible aspects to consider are land tenure, right to use certain forest related resources or practice traditional activities, which may involve forest lands</i>

99.	Ministru kabineta noteikumi Nr.260 Noteikumi par starptautiskās tirdzniecības apdraudēta savvaļas dzīvnieka reģistrēšanas valsts nodevu/ Cabinet of Ministers Regulation No. 260 The rules for international trade in endangered wild animal in the country of registration fee
	<p>Trade and Transport</p> <ul style="list-style-type: none"> • Classification of species, quantities, qualities <i>Legislation regulating how harvested material is classified in terms of species, volumes and qualities in connection with trade and transport. Incorrect classification of harvested material is a well-known method to reduce/avoid payment of legality prescribed taxes and fees</i> • Trade and transport <i>All required trading permits shall exist as well as legally required transport document which accompany transport of wood from forest operation</i> • Offshore trading and transfer pricing <i>Legislation regulating offshore trading. Offshore trading with related companies placed in tax havens combined with artificial transfer prices is a well-known way to avoid payment of legally prescribed taxes and fees to the country of harvest and considered as an important generator of funds that can be used for payment of bribery and black money to the forest operation and personal involved in the harvesting operation. Many countries have established legislation covering transfer pricing and offshore trading. It should be noted that only transfer pricing and offshore trading as far as it is legally prohibited in the country, can be included here.</i>
100.	Ministru kabineta noteikumi Nr.1139 Starptautiskās tirdzniecības apdraudēto savvaļas sugu īpatņu uzglabāšanas, reģistrācijas, turēšanas nebrīvē, marķēšanas, tirdzniecības un sertifikātu izsniegšanas kārtība/ The Cabinet of Ministers Nr.1139 International trade of endangered wild species into storage, recording, holding captive, labeling, marketing and issuing of certificates of order
B.	REGULATIONS PERTINENT TO FORESTRY RELATED TO AND EMERGING FROM NATIONAL LEGISLATION AND OTHER LEGISLATIVE INSTITUTIONS:
101.	AP deklarācija "Par LR pievienošanās starptautisko tiesību dokumentiem cilvēktiesību jautājumos" / Declaration of the Supreme Soviet On Accession of the Republic of Latvia to the International Law on Human Rights
102.	Civillikums / The Civil Law of Latvia
103.	Civilprocesa likums/ Civil Procedure Code
104.	Likums "Par akciju sabiedrībām"/ Law on Joint Stock Companies
105.	Likums "Par piesārņojumu" / The Law On Pollution
106.	Likums "Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatā"/ Law on the Land Ownership Right of the State and the Local Governments and their Securing in the Land Registry
107.	Likums "Par vides aizsardzību"/ Law on Environmental Protection
108.	Likums "Par uzņēmējdarbību"/ Law on Entrepreneurship
109.	Valsts sociālo pabalstu likums/ State Law on Social Benefits
110.	Darba devēju organizāciju un to apvienību likums / Law on employer organizations and associations
111.	Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likums/ Law on Fire safety and fire fighting
112.	Likums "Par zemes dziļēm"/ Law on Subsoil
113.	Atkritumu apsaimniekošanas likums/ Waste Management Law
114.	Komerclikums / The Commercial Law
115.	17.06.1998. likums "Krimināllikums"/ The Criminal Law
116.	07.12.1984. likums "Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss" / Latvian Administrative Violations Code
117.	04.11.2010 MK noteikumi Nr.463 "Augu aizsardzības līdzekļu izplatīšanas, glabāšanas un lietošanas noteikumi"/ Regulations regarding Placing on the Market, Storage and Use of Plant Protection Products
118.	07.07.2008. MK noteikumi Nr.511 "Dabas pieminekļiem nodarītā kaitējuma novērtēšanas un sanācijas pasākumu izmaksu aprēķināšanas kārtība" / Regulation on calculation of done damage of nature monuments and order of remediation measures expenses calculation

119.	MK noteikumi Nr. 292 "Noteikumi par valsts zemes nomu" / Cabinet Regulation No. 292 "On Renting the State-owned Land"
120.	Zemesgrāmatu likums / The Law of Land Registry
121.	23.12.2003. MK noteikumi Nr.736 "Noteikumi par ūdens resursu lietošanas atļauju" / Permissions for use of water resources
	Custom regulations <i>Custom legislation covering areas such as export/import licenses, product classification (codes, quantities, qualities and species)</i>
122.	01.07.2011 Muitas likums/ Custom Law
	CITES <i>CITES permits (the Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora, also known as the Washington Convention)</i>
123.	Retās un apraudētās tirdzniecības sugas (CITES)/ Convention on the International Trade in Endangered Species (CITES)
C.	INTERNATIONAL AGREEMENTS PERTINENT TO FORESTRY
124.	Bioloģiskās daudzveidības konvencija/ Convention on Biological Diversity
125.	01.05.2004 MK noteikumi Nr. 133 "Kārtība, kādā tiek nodrošināta starptautiskā tirdzniecība ar apdraudētajiem savvaļas dzīvnieku un augu sugu īpatņiem" / Procedure for International Trade with endangered animal and plant species
126.	Starptautiskā darba organizācija/ International Labour Organisation (ILO)
127.	Likums „Par starptautisko augu aizsardzības konvenciju” / Law on International Convention of plant protection
128.	Likums “Par 1992.g. 5. jūnija Riodežaneiro Konvenciju par bioloģisko daudzveidību” / The Law on Rio de Janeiro Convention of 05.06.1992 on Biological Diversity
129.	Bernes 1979. gada Konvencija par Eiropas dzīvās dabas un dzīvotņu aizsardzību/ Convention for the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats, Bern, 1979
130.	Bonnas 1979. gada Konvencija par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību/ Bonn Convention On Conservation of Migratory Species of Wild Animals, Bonn, 1979
131.	1973. gada Konvencija par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām/ Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES) Washington (CITES (Vašingtonas))
132.	Ministru kabineta noteikumi Nr.1019. Noteikumi par 1973.gada Vašingtonas konvencijā par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām noteiktās atļaujas un sertifikāta izsniegšanas valsts nodevas apmēru, nodevas maksāšanas kārtību un atvieglojumiem/ The Cabinet of Ministers Nr.1019 Provisions of the 1973 Washington Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora, the permit and the certificate the amount of the charges, fees payment procedures and facilitation.
133.	Espo 1991. gada 25. februāra Konvencija par ietekmes uz vidi pārrobežu kontekstā/ Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context (Espoo, 1991)
134.	Helsinku 1974.gada un 1992. gada Konvencijas par Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzību/ Convention on the Protection of Marine Environment of the Baltic Sea Area, Helsinki, 1974 and 1992
135.	Konvencija “Par asociāciju brīvību un tiesību aizsardzību apvienojoties organizācijās”, Nr. 87/ Convention No. 87 “On the Freedom of Associations and the Right to Join into Organisations”
136.	Konvencija “Par darba attiecībām” Nr. 151/ Convention No. 151 “On Labour Relations”
137.	Konvencija “Par darba attiecību pārtraukšanu pēc uzņēmēja iniciatīvas” Nr. 158/ Convention No. 158 “On Terminating Labour Relations at the Employer’s Initiative”
138.	Konvencija “Par darba drošību un veselību un darba vidi” Nr. 155/ Convention No. 155 “On Labour Safety, Health Protection and Work Environment”

139.	Konvencija "Par darba inspekciju ražošanā un tirdzniecībā" Nr. 81/ Convention No. 81 "On Labour Inspection in the Industry and Trade"
140.	Konvencija "Par darba vidi" Nr. 148/ Convention No.148 "On Work Environment"
141.	Konvencija "Par kolektīvo pārrunu atbalstīšanu" Nr. 154/ Convention No. 154 "On Supporting Collective Negotiations"
142.	Konvencija "Par strādājošo prasību aizsardzību uzņēmēja maksātnespējas gadījumā" Nr. 173/ Convention no. 173 "On the Protection of Employee Claims in Case of the Employer's Insolvency"
143.	Konvencija "Par tiesībām uz apvienošanās organizācijās un kolektīvo līgumu slēgšanu" Nr. 98/ Convention No. 98 "On the Right to Join into Organizations and Make Joint Contracts"
144.	Konvencija "Par trīspusējām konsultācijām Starptautisko Darba Normu pielietošanas sekmēšanai" Nr. 144/ Convention No. 144 "On Tripartite Consultations on Promoting the Use of International Labour Norms"
145.	Parīzes UNESCO 1972.g. 16. Novembra Konvencija par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību/ Convention on the Protection of the World Cultural and Natural Heritage, Paris, 1972
146.	Ramsāres 1971. gada 2.februāra Konvencija par starptautiskas nozīmes mitrājiem, īpaši kā ūdensputnu dzīves vidi/ 02.02.1971 Ramsar Convention on Wetlands of International Importance especially as Waterfowl Habitat
147.	1992. gada 5. jūnija Konvencija par bioloģisko daudzveidību/ Convention on Biological Diversity, Rio de Janeiro, 1992 Riodežaneiro
148.	Vīnes 1985. gada Konvencija par ozona slāņa aizsardzību un tās 1987. gada Monreālas protokols par ozona slāni noārdošām vielām/ Vienna Convention for the Protection of the Ozone Layer, Vienna, 1985 and the 1987 Montreal Protocol on the Substances Depleting the Ozone Layer
149.	The United Nations Framework Convention on Climate Change, 1992 (ANO 1992. gada Vispārējā Konvencija par klimata pārmaiņām)
D.	LOCAL STANDARDS AND BEST OPERATING PRACTICES
150.	http://www.lva.gov.lv/daba/lat/biodiv/invazivas_sugas.htm#sar
151.	http://www.dap.gov.lv/.

APPENDIX B

LIST OF RARE THREATENED AND ENDANGERED SPECIES LISTED FOR "LATVIA"/ LATVIJAS RETO, APDRAUDĒTO UN IZZŪDOŠO SUGU SARAKSTS

	SEE THE REFERENCES FOR SCIENTIFIC NAME/ SKATĪT ATSAUCES, KUR IR ZINĀTNISKIE NOSAUKUMI	COMMON NAME/ LIETOTĀIS NOSAUKUMS	STATUS/ STATUSS
A.	FLORA		
1.	Provisions of the specially protected species and specially protected species list Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu http://www.likumi.lv/doc.php?id=12821	MK Nr 396 dd 14.11.2000	Revised in/ izmaiņas dd 31.07.2004.
2.	Special Protection of the habitat types list Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu http://www.likumi.lv/doc.php?id=13405&from=off	MK Nr 421 dd 05.12.2000	Revised/ izmaiņas in dd 31.01.2009.
3.	Rules of Latvian abundance EU priority species and habitats list Noteikumi par Latvijā sastopamo Eiropas Savienības prioritāro sugu un biotopu sarakstu http://www.likumi.lv/doc.php?id=128923&from=off	MK Nr 153 dd 21.02.2006	Revised/ izmaiņas -
4.	Regulations Regarding Preventative and Rehabilitation Measures and the Procedures for Evaluation of Environmental Damage and Calculation of Costs of Preventative, Emergency and Rehabilitation Measures http://www.likumi.lv/doc.php?id=157197 Noteikumi par preventīvajiem un sanācijas pasākumiem un kārtību, kādā novērtējams kaitējums videi un aprēķināmas preventīvo, neatliekamo un sanācijas pasākumu izmaksas	MK Nr 281 dd 24.04.2007.	Revised/ izmaiņas dd 06.03.2010
B.	FUANA (MAMMALS/ ZĪDĪTĀJI)		
5.	Provisions of the specially protected species and specially protected species list Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu http://www.likumi.lv/doc.php?id=12821	MK Nr 396 dd 14.11.2000	Revised in/ izmaiņas dd 31.07.2004.
6.	The rules of the European Community importance of animal and plant species list in need of protection, and animal and plant species in a list of persons whose production in the wild may be of limited use conditions http://www.likumi.lv/doc.php?id=197885&from=off Noteikumi par to Eiropas Kopienā nozīmīgu dzīvnieku un augu sugu sarakstu, kurām nepieciešama aizsardzība, un to dzīvnieku un augu sugu individu sarakstu, kuru ieguvei savvaļā var piemērot ierobežotas izmantošanas nosacījumus	MK Nr 1055 dd 15.09.2009	Revised/ izmaiņas -

	SEE THE REFERENCES FOR SCIENTIFIC NAME/ SKATĪT ATSAUCES, KUR IR ZINĀTNISKIE NOSAUKUMI	COMMON NAME/ LIETOTĀIS NOSAUKUMS	STATUS/ STATUSS
7.	<p>Regulations Regarding Preventative and Rehabilitation Measures and the Procedures for Evaluation of Environmental Damage and Calculation of Costs of Preventative, Emergency and Rehabilitation Measures</p> <p>http://www.likumi.lv/doc.php?id=157197</p> <p>Noteikumi par preventīvajiem un sanācijas pasākumiem un kārtību, kādā novērtējams kaitējums videi un aprēķināmas preventīvo, neatliekamo un sanācijas pasākumu izmaksas</p>	MK Nr 281 dd 24.04.2007.	Revised/ izmaiņas dd 06.03.2010
C.	FUANA (REPTILES/ RĀPUĻI)		
8.	<p>Provisions of the specially protected species and specially protected species list</p> <p>Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu</p> <p>http://www.likumi.lv/doc.php?id=12821</p>	MK Nr 396 dd 14.11.2000	Revised in/ izmaiņas dd 31.07.2004.
9.	<p>The rules of the European Community importance of animal and plant species list in need of protection, and animal and plant species in a list of persons whose production in the wild may be of limited use conditions</p> <p>http://www.likumi.lv/doc.php?id=197885&from=off</p> <p>Noteikumi par to Eiropas Kopienā nozīmīgu dzīvnieku un augu sugu sarakstu, kurām nepieciešama aizsardzība, un to dzīvnieku un augu sugu indivīdu sarakstu, kuru ieguvei savvaļā var piemērot ierobežotas izmantošanas nosacījumus</p>	MK Nr 1055 dd 15.09.2009	Revised/ izmaiņas -.
10.	<p>Regulations Regarding Preventative and Rehabilitation Measures and the Procedures for Evaluation of Environmental Damage and Calculation of Costs of Preventative, Emergency and Rehabilitation Measureshttp://www.likumi.lv/doc.php?id=157197</p> <p>Noteikumi par preventīvajiem un sanācijas pasākumiem un kārtību, kādā novērtējams kaitējums videi un aprēķināmas preventīvo, neatliekamo un sanācijas pasākumu izmaksas</p>	MK Nr 281 dd 24.04.2007.	Revised/ izmaiņas dd 06.03.2010
D.	FUANA (BIRDS/ PUTNI)		
11.	<p>Rules of the bird species list, are subject to special conservation measures to ensure the survival and growth range</p> <p>http://www.likumi.lv/doc.php?id=155227&from=off</p> <p>Noteikumi par putnu sugu sarakstu, kurām piemēro īpašus dzīvotņu aizsardzības pasākumus, lai nodrošinātu sugu izdzīvošanu un vairošanos izplatības areālā</p>	MK Nr 211 dd 27.03.2007	Revised/ izmaiņas -.
12.	<p>Provisions of the specially protected species and specially protected species list</p> <p>http://www.likumi.lv/doc.php?id=12821</p> <p>Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti</p>	MK Nr 396 dd 14.11.2000	Revised/ izmaiņas in dd 31.07.2004.

	SEE THE REFERENCES FOR SCIENTIFIC NAME/ SKATĪT ATSAUCES, KUR IR ZINĀTNISKIE NOSAUKUMI	COMMON NAME/ LIETOTĀIS NOSAUKUMS	STATUS/ STATUSS
	izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu		
13.	<p>The rules of the European Community importance of animal and plant species list in need of protection, and animal and plant species in a list of persons whose production in the wild may be of limited use conditions</p> <p>http://www.likumi.lv/doc.php?id=197885&from=off</p> <p>Noteikumi par to Eiropas Kopienā nozīmīgu dzīvnieku un augu sugu sarakstu, kurām nepieciešama aizsardzība, un to dzīvnieku un augu sugu indivīdu sarakstu, kuru ieguvei savvaļā var piemērot ierobežotas izmantošanas nosacījumus</p>	MK Nr 1055 dd 15.09.2009	Revised/ izmaiņas -.
14.	<p>Regulations Regarding Preventative and Rehabilitation Measures and the Procedures for Evaluation of Environmental Damage and Calculation of Costs of Preventative, Emergency and Rehabilitation Measures</p> <p>http://www.likumi.lv/doc.php?id=157197</p> <p>Noteikumi par preventīvajiem un sanācijas pasākumiem un kārtību, kādā novērtējams kaitējums videi un aprēķināmas preventīvo, neatliekamo un sanācijas pasākumu izmaksas</p>	MK Nr 281 dd 24.04.2007.	Revised/ izmaiņas dd 06.03.2010
E.	FUANA (FISH/ ZIVIS)		
15.	<p>Provisions of the specially protected species and specially protected species list</p> <p>http://www.likumi.lv/doc.php?id=12821</p> <p>Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu</p>	MK Nr 396 dd 14.11.2000	Revised/ izmaiņas in dd 31.07.2004.
16.	<p>The rules of the European Community importance of animal and plant species list in need of protection, and animal and plant species in a list of persons whose production in the wild may be of limited use conditions</p> <p>http://www.likumi.lv/doc.php?id=197885&from=off</p> <p>Noteikumi par to Eiropas Kopienā nozīmīgu dzīvnieku un augu sugu sarakstu, kurām nepieciešama aizsardzība, un to dzīvnieku un augu sugu indivīdu sarakstu, kuru ieguvei savvaļā var piemērot ierobežotas izmantošanas nosacījumus</p>	MK Nr 1055 dd 15.09.2009	Revised/ izmaiņas -.
17.	<p>Regulations Regarding Preventative and Rehabilitation Measures and the Procedures for Evaluation of Environmental Damage and Calculation of Costs of Preventative, Emergency and Rehabilitation Measures</p> <p>http://www.likumi.lv/doc.php?id=157197</p> <p>Noteikumi par preventīvajiem un sanācijas pasākumiem un kārtību, kādā novērtējams kaitējums videi un aprēķināmas preventīvo, neatliekamo un sanācijas pasākumu izmaksas</p>	MK Nr 281 dd 24.04.2007.	Revised/ izmaiņas dd 06.03.2010

APPENDIX C

LIST OF ISSUES OF CONTENTION RAISED BY STAKEHOLDERS IN TERMS OF THIS STANDARD

Issue Nr	Issue

End of Standard